

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Mons Thabor Sive Solitudo Exercitiorum Spiritualium

Bisling, Anselm

[Einsiedeln], 1682

Viæ Purgativæ

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60545](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60545)

Petitio lu-
minis divi-
ni

amplexare. Da obsecro mihi, & benignissima cordis, mei dulcedo ! contemplari te in mentis excessu, ut intellectus meus cognoscat te, memoria mea recogitet te, meditatio mea exquirat te, anima mea inveniatur te, affectus meus suspiret ad te, voluntas mea, & cor meum fortissimis charitatis tuæ mirificæ vinculis constringat te, neque dimittat te nisi abundanter benedixeris mihi. Concede etiam mihi misericors Deus, quæ tibi placita sunt, ardentè concupiscere, prudenter investigare, veraciter agnoscere, & perfectè adimplere ad laudem, & gloriam nominis tui, per Iesum Christum Dominum nostrum, Amen.

INTRODUCTIO
PRÆLIMINARIS

*Ad Tabernaculum Moysis in
via Purgativa.*

THEOPHOVS.

(I.)

Ille Caroli Imperatoris re, & nomine Magni beatissimus nepos & monachus Sant-Gallensis Notkerus (quem idem

idem Augustus, quia scientia, intelligentiaque & spiritualium disciplinarum, virtutumque celestium religiositas abundantius inventa sunt in eo, amplioris dilectionis privilegio amabat) cum aliquando ab Imperatore per litteras rogaretur, nonnullos sibi de virtutibus, & vitijs quaestiones enodare, ac singularum solutiones enucleatius exprimere, in hortum secedens coepit varias enascentes, ac repullulantes herbas evellere, eradicare, extirpare, ac evulsas praesente, & vidente Caesaris nuncio velut inutiles horto eijcere. Alias vero ceu utiles, aptas, atque salubres transplantare, impinguare, & aquarum affusione rigare. Quarente interim nuncio longioris morae pertaeso, ecquid responsi daret Domino suo? subjunxit Notkerus: *Ea, quae me vides facere, dic ei, & nihil aliud.* Quibus verbis à nuncio relatis Imperator respondens: *Satis mihi dixisti, prudenti hoc viro sufficit:* agnovit extirpanda prius esse sive de corde, seu de republica quavis carnalia, ac spiritualia vitia, & vitiosos; dein implantanda virtutum ac virtuosorum hominum germina, ut per incrementa divinae gratiae uberes fructus succrescant.

Eckerb. De
cath. S. Gal.
in vit. S.
Notk.

S. Notkerus
symbolicè docet
vitia eradicare, &c.

Et plantare
virtutes ac
virtuosos.

II. Decrevimus unà Philothee & Monophile mentes vestras Deo sacras

tas velut hortum amœnissimis virtutum floribus excolere, ut omnium potentiarum & sensuum vestrorum areolæ mera deinceps spirent sanctitatis aromata, ac devotionis odores. Vnde necesse est, prius salutaris doctrinæ vomere duriores, si quæ sunt, cordis ad plurimos defectus habituati glebas terreas profcindere; postea verò profundiores contritionis sulcos arare, spinas inde, lolia, & tribulos omnes vitiorum interiorum eradicare, vel suffocare, exteriorum autem destruere ac dissipare, quod non minus, quam evoluta quinque dierum spatio absolvetur.

Moyse
symbolicè
viam purga-
tivam e-
mensus.

III. Veruntamen nunc ad magnilius Israelitarum Ductoris & Doctoris tabernaculum accedamus, quem nostis post 40. dierum facta in monte Sinai exercitia non prius ad Dei conspectum admissum, non citius suavissimo eius alloquio fruitum, aut radiante à confortio sermonis Dei facie quasi transfiguratum descendisse, quàm calceamenta de pedibus solverit, mare rubrum transierit, aquas de petra elicuerit, hostes Amalecitas devicerit, ac per prævia, diversissimâque mortificationum genera, quasi viam Purgativam omnem emensus, meruerit in illuminante de manu Altissimi Decalogi legem accipere tan-

re, tanquam novæ professionis ac vitæ regulas; donec in earum observantia ritè exulto licuerit ad intima demum familiaritatis divinæ adita penetrare.

V I Æ P U R G A T I V Æ

Die Prima

De ultimo fine hominis, & medijs ejus universalibus ac specialibus.

M E D I T A T I O I.

De creatione Mundi, Angelorum, & Hominis.

Mnes sub uno Domino æqualem servitutis militiam portamus; ideo semper memores simas, quod ait Propheta: *Servite Domino in timore: Cap. 43.*

Textus Regula cap. 2.

nihilque operi Dei præponatur.
PRÆLVDIVM. Imaginare; te quasi in angulo cujusdam densissimi, & tenebricosi nihili abstrusum, videre, & audire tres personas SS. Trinitatis consultant, & decernentes creationem vastissimæ alicujus rerum omnium universitatis.

Punct. 1. *Consid. 1. Omnipotentiam Patris*

Creatio
Mundi est
opus om-
nipotentia
Dei.

Et Sapien-
tia.

Et Bonita-
tis.

Admiratio-
nis affectus

Psal 91.

*Cant. Pu-
er. Dan. 3.*

Angelo-
rum crea-
tio; inobo-

Patris prodijisse, & creasse quædam in
immensa magnitudine, uti cælorum or-
bes, terram, mare, montes &c. Alia
verò innumerabili multitudine, nimi-
rum stellas, plantas, volucres, pisces,
animantia &c. Ac omnia quidem so-
lo verbo: FIAT. 2. Sapientiam de in-
de Filij omnia pulcherrimo ordine di-
stinxisse, & separasse ab invicem ter-
ram, ignem, aquas, aerem, montes,
valles, regiones; assignando aerem vo-
lucibus &c. cum admirabili varia-
te, & mutua dependentia. 3. Bonita-
tem S. Spiritus omnia largissimâ bene-
dictione replevisse; terram, ut fructus
copiosè proferret &c. Aquas; ut pis-
ces, gemmas &c.

O millies adoranda, tremenda, &
ab omnibus creaturis glorificanda ma-
jestas! quàm magnificata sunt opera tua Do-
mine? omnia in sapientia fecisti, impleta
est terra possessione tua. Benedicite omnia
opera Domini Domino &c.

Punct. II. *Consid.* SS. Trinitatem
inito quasi altero consilio 1. creasse in-
numerabilem cælestium Spirituum mul-
titudinem, omnes purissimos, lucidis-
simos, velocissimos, sapientissimos. 2.
Illos distinxisse in novem Choros tan-
quam suæ Majestatis Familiars, Assis-
tentes, Milites, Legatos, Ministros,
Officia

Officialēs. 3. Omnibus proposuisse Fi-
 lium Dei quasi incarnatum, ut adora-
 rent, & tali actu gloriam æternam me-
 rerentur. 4. S. Michaelē id cum suis se-
 quacibus faciente, Luciferum ex su-
 perbia, inobedientia, & propria volun-
 tate cum suis complicibus id renuisse,
 & sic rebellionem excitasse contra De-
 um. 5. Primos fuisse confirmatos in
 gratiā, & gloria; istos ad æternos ig-
 nes deturbatos.

O Altitudo divitiarum, sapientiæ & sci-
 entię Dei, quā incomprehensibilia sunt ju-
 dicia ejus! ergo Lucifer ille, qui orie-
 batur uti sol, cecidit? & tertiam par-
 tem stellarum secum abstraxit? O ca-
 sum terribilem! Væ terræ, & mari! quia
 descendit Diabolus ad vos habens iram mag-
 nam. O pessimum omen!

Punct. III. *Consid.* SS. Trinitatem
 post hæc ita deliberasse: *Faciamus homi-
 nem ad imaginem, & similitudinem nostram:*
 & t. formasse ex limo statuam carne-
 am omnibus membris pulchrè compo-
 sitam. 2. Suo anhelitu insufflasse ani-
 mam immortalem cum suis potentijs,
 ac dotibus omniscientiæ, sapientiæ, gra-
 tiæ, & immortalitatis. 3. Homini pote-
 statem super omnia creatadedisse. Ac 4.
 ipsi pro ultimato fine seipsum æternali-
 ter possidendum statuisse. 5. Vnicum
 hoc

dientia; lapsus.

Affectus de-
 plorationis
 & timoris;

Adami
 creatio.

hoc tanquam præceptum imposuisse, Deum Creatorem suum laudandi, amandi, ei obediendi, ac serviendi: idque sub spe præmij æterni; & econtra, sub pœna mortis corporis, culpæ, animæ, & damnationis perpetuæ.

Ah! quàm leve hoc præceptum! quis reluctetur? serviunt ipsi homini ad necessitatem elementa, plantæ, bestiæ; ad delectationem verò fructus, & volucres &c. Omnia autem Deo obediunt, & solus homo, pro cuius amore, favore & comodo omnia creatæ sunt, solus, solus iste recalcitret? iste se contra suum Dominum & pientissimum Patrem diabolicæ factionis complicem faciat? & ipsemet ego fuerim, ac sim talis? ego Deo meo non obediam, non serviam, non laudem, non amem? O indignitas, ô pudor! ô facinus mille gehennis plectendum! O Domine mihi quantum me nunc pudet enormis istius ingratitudinis.

Proclus.

At sanè sic deinceps non erit: sed attento, quòd præ alijs creaturis peculiarem tibi portem servitutis militiam, promptè, fideliter in timore, & tremore servire cupio, & obedire ex animo tuæque laudi, amori, & operi nihil unquam præponam.

Colloquium.

Rogo te igitur, ô SS. & Individuum

Trinitas, per omnipotentiam, sapientiam, bonitatem, & misericordiam tuam &c. digneris mihi gratiæ tuæ largissimam benedictionem conferre, ut ad te unicum meum, & excellentissimum finem, actuum honorem, & gloriam semper dirigantur omnes meæ cogitationes, eloquia, & opera. Per Iesum Christum Dominum nostrum, Amen. Pater noster. Ave Maria.

DIGRESSIO I.

*De iniquâ MVNDI erga Deum
ingratitude, stultâ vanitate, & in-
timâ Essentiæ seu qualitatum ejus
Exenteratione.*

THEOPHOBVS.

(I.)

Lvbeat vobis, perlustratâ jam totius
universi creatione, per præsentem
digressionem matutinam quaquaver-
sum mecum excurrere; circumspectu-
ris *primò*, quàm præposterè, iniquè &
stultè excæcati Cosmophili suavissimâ
ac regiâ servitute suo ter Opt. Creatori
mille titulis debitâ, sed millenis vicibus
& ultrâ impiè denegatâ; aut putidæ car-
ni, aut Mundo perfido, ipsique adeò ex-
creando damoni, Numinis & hominis
inter

Mundani
relicto Deo
diabolo
servientes.

C 2

inter

internecino hosti, & crudelissimo suorum sequacium tyranno pro mercede sempiternæ maledictionis & carnificinæ se mancipient. Et quamvis pro secundo in hac excursione nobis ad oram maritimam immanissima quædam bellua marina diductis latè faucibus ad vos devorandos sit occurfura, maesti nihilominus animo estote; ego enim apprehendam branchiam illius, & omnia interiora ejus exenterabo, ut de excerpto ejusdem felle salutare contra humanam cæcitate collyrium præparem.

Tob. c. 6.

S. Bern.
serm. 3.
Pentec.

II. Tria, inquit, Sanctissimus ille Claravallis Archimandrita, in magno hujus mundi opere cogitare debemus; videlicet quid sit, quomodo sit, & ad quid sit constitutus. Et in esse quidem, rerum Factoris inæstimabilis potentia commendatur, quod tam multa, tam magna, tam multipliciter, tam magnificè sunt creata. In modo, ipsa sapientia singularis elucet, quod hæc quidem sursum, hæc verò deorsum, hæc in medio, ordinatissimè sint collocata. Si verò ad quid factus sit, meditare, occurrit tam utilis benignitas, tam benigna utilitas, quæ etiam ingratiissimos quosque ex multitudine, & magnitudine beneficiorum possit obruere potentissimè (siquidem ex nihilo) omnia

Attributa
Dei ex mundi
creatio-
ne elucet.

nia; sapientissimè pulchra; benignissimè utilia sunt creata. Veruntamen præpostera hominum studia cuncta susdeque vertentia ita creaturarum finem, ac ordinem pervertunt, ut in bonis inferioribus sensibilis hujus mundi, jumentorū more totā sensualitate depressi inhient ijs, quæ facta sunt, *Quonam modo, vel ad quid facta sunt* negligentes. Grunniunt sanè animalium simillimi, quæ glandibus ex quercu decussis prono & avidissimo rictu ad abdominis sui impinguationem ac velocem interitum inhiantes, nunquam sursum ad deicientem patronum oculos reflectunt.

Mundani
ista non
curant.

Porcis si-
miles.

III. Quid istos nisi ingratissima capita, quid, nisi bruta animantia, & miserima carnis, Mundi, ac dæmonis mancipia vocemus, homines phrenesi deliros, fascino præstigiatos, suæque amplius rationis minimè compotes? quibus inclamat mundus, ego deficio, caro clamat, ego inficio; diabolus clamat, ego decipio; Christus verò clamat, ego reficio, & tamè eorum superba mens magis vult sequi deficientem, inficientem, decipientem, quàm reficientem, salvantem, & vivificantem in vitam æternam. O verè stultos Cosmophilorum labores, sudores, algores, sollicitudines, &

*Idem S.
Bern. in
serm.
Perituris
inhærent.*

C 3 curas

curas pro honoris fumo, pro voluptatibus
siliquis, pro pugillo hordei, pro le
edulio, pro exhalatione terræ, pro
ris tenuissimo vapore, imò omnium
nitatum inanitate & nullitate con
vandâ.

IV. Nostis, Mundum cum omni
substantia rotundum esse instar litæ

Omnium
rerum mun
danarum
nullitas.

O. multiplicet ergo Mundi sectator
tenos nominis, honoris, dignitatis
laudum titulos; centuplicet palatio
hortorum, fundorum ac terrarum
sessiones; pascatur omnibus excor
pulis gulæ, sensuum, carnis & a
liculi delicijs, addat, accumuletur
regros aureorum aggeres &c. qual
obsecro, quantumve ex omnibus
flabit numerum nisi merissimam
tarum. ○○○○○○○○○○○○. seriem, sine

A Salomone
agnoscitur.

numericâ vel unicâ unitatis substan
Irrefragabile est Salomonis pro hac
ritate testimonium, qui omnes
um rerum naturalium infusas scient
omnem oculorum, sensuum & co
deliciarum affluentiam, innumera
gemmarum, auri, argenti que thesa
ipsosque etiam bis mille & quadring
tos millones sibi à Patre relictos
putare conando, non plus reperit, q
meras vanitatum vanitates, nu
tumque myriades. Quod nobil

Eccles. 1.
c. 2.

nerofitate Godefridus Præmonſtratenſis Ordinis Religioſus Friderico Imperatori omnia ſuorum ædificiorum, ſuppelleſtilis, argenti, auri, gemmarumque cimelia jactabundè oſtentanti in faciem rotundo ore edicere non dubitavit, ſe pro ijs omnibus non putris calami pretium daturum. Verè igitur inanis & ſtulta, inſatiabilis & canina eſt mundanorum ſolicitudo, pro rodendis hiſ oſſibus, pro quibus tot invicem morſibus & latratibus contendunt.

V. *Vidi*, (ait ſupra memoratus Abbas in mundi ſtultiſſimam vanitatem, ſuorumque aſſeclarum deſideria Laconicè declamans) *Vidi ego aliquando quinque viros; quid n̄ phreneticos arbitrer? primus ſiquidem (Avarus) buccis tumentibus marinam maſticabat arenam. Secundus (Luxurioſus) ſulphureo aſtans lacui, exhalem teterrimum, ſædiſſimumque geſtiebat haurire vaporem. Porro tertius (Iracundus) fornaci incubans vehementer accenſæ, micantes ſcintillas hiantibus excipere faucibus lætabatur. Quartus (Superbus, & ambitioſus) ſupra pinnaculum templi reſidens levioris auræ ſpiritum aperto attrahebat ore, & ſi quò minus influere videretur, ſtabello ſibi ventum ciebat, ac ſi totum ſperaret aerem deglutire. Quintus ſeorſim poſtus ridebat cæteros, ipſe quoque ridendus.*

C 4

G ma

B. Godefridus regia-
rum opum
contemp-
tor.

*Polland in
Viſ. 15.
Apr. n. 2.*

Viſio S.
Bernardi.

*In declam.
ſup. verb.
Ecce nos re-
liq. omn.
De avaris.*

Luxurioſis!

Iracundis.

Superbis.

Invidis.

& maximè; proprias enim carnes (In-
diolus) incredibili quodam studio sugere
borabat, nunc manus, nunc brachia,

Mundano-
rum infatia
bilitas,

alias partes applicans ori. Quo para-
mate subtilissimè Alumnorum ma-
insanias describit, qui sensualium
rum fame, passionumque indomitae
phrenesi laborantes quasi porcorum
liquis ventrem implere satagunt,
possunt. Vnde rectè, vir Dei sp
plenus singulorum facies macilen-
mas esse contemplatus, mundana
feria sortem deploravit.

Mundus
marinae
belluae com-
paratus.

VI. Mirati estis & detestati ma-
piorum Mundi stultitiam & immu-
contra Opt. suum Creatorem ing-
tudinem; nunc agite, & eam, que
oculis nostris occurrit, monstrosam
put ex infernalibus abyssis attollit
belluam (ipsissimum *MUNDVM*) fe-
lentissimas infinitarum turpitudi-
fallaciarum, perfidiarum, latrocini-
& sacrilegiorum procellas despic-
tem, aggrediamur, & exentere
Ac primò quidem à capite sive fe-
MUNDI ingenio incipiendo, nemo
lius illud penetravit, nemo cl-
illud agnovit, quàm Petrus Gonzal-
immundum porcorum volutabrum
inopinato dejectus. Is pari nob-
& divitijs, quàm mundanâ vanita-

Petrus Gon-
zalez mun-
di Alum-
nus.

levitate spectabilis Canonicus Astorgæ in Lusitaniâ dum aliquando in sacris Christi Natalibus contra sui statûs Ecclesiastici decorem cincinnatus, calamistratus, ac pomposis vestibus indutus, altâ cervice, erectis supercilijs, capite velut ad astra protenso in empto generoso Bucephalo, & urbem & vicos, plateas ac pagos ad vanam ostentationem & captandum popularem plausum obequitabat, in medio alicujus rustici pagi, vidente confertissimâ rusticorum & plebis turmâ, à suo cespitante equo in profundam fœdamque suis volutabri fossam excussus fuit. Vnde porcorum more turpissimè sordidatus hic nobilis Eques altissimis puerorum & villicorum cachinnis ac sibilis confusus, rabièque perfusus dixit: siccine perfidissime Munde tuos clientes in sterquilinia deijs? Itâne tuos nobiles Thrasones infimorû hominum ludibrijs illudis? Iuro tibi, si te hodie non abjurem: Dixit, & domum reversus è sterquilinio ad purissimum S. Dominici Ordinem sine morâ transvolans Mundo propudiosè ludenti generosè illusit, & in virum miraculis clarum evasit.

Polland.
in vit. 5.
Apr. n. 16.

*In cloacam
ab equo excutitur.*

*Ord. S. Dominici
ingreditur.*

A ventre dissecto istius bestię, & facibus excrementorum Mundi ex-
terationem fecit Ethelburga Inæ Regis
An-

Polland.
de S. Inæ.
6. Feb. n.
38.

Ethelburga
Regina ostendit
marito mundi
fœditatem.

Ipsa cum
ipso O. S.
Benedicti
assumit.

Mundus est
carnifex su-
orum ama-
torum.

Angliæ conjux: quæ cum crebris adhortationibus maritum Regem ad Mundi & carnis spurcitas contemnenda persuadere non posset, eidem aliquando totum suum Regium conclave, quo pridie regali magnificentia epulatus fuerat, stupendo ausu circumque recentibus bestiarum stercorebus litum, imò & pretiosissimum conjugalem lectum impositâ porcâ recentios fœtus enixâ, fœdissimè consputum ostendit, atque sub his olidissimè delineamentis pomparum mundi speculando exhibendo, maritum salubri horrore concussum permovit, ut unâ secum regno & regalibus abdicatis, regia palamenta cum Cucullo Benedictino pertaret, inter Beatos postea accensurus.

VII. Videtur etiam accommuni prænominatam exenterationem à vice & collo incepisse, quisquis MUNDUM, truculentum carnificem appetit, qui suos Amatores & Patronos honores, opes ac vitæ blandimenta quasi per totidem scalarum gradus, versis oculis in sublime ducendo, ad summam jugulat, & a scalâ sublimitatis fortunæ dejectos pedibus calcat; eorum oculos rubro alicujus æstimationis humanæ pileolo obvelans, ne minente cervici solitæ mundanæ p

diæ machæram advertant, dum longiorem vitam promittit, illicò vibrato ictu caput obruncat.

IX. PHILOTH. Tua Theophobe suspendij & carnificinæ similitudo, aliam non dissimilem mihi in mentem reducit, viguisse nimirum hunc in Persiâ morem, ut è captivis selectiorem sibi in Regem constituerent, quem regio sceptro ac diademate ornatum, opiparis quotidie lautitijs saginabant, & aliquanto mensium spatio totius populi homagijs adoratum, in festo denique *SACCORVM* nuncupato, furiosè arrip- tum, flagellisque concisum suspendio publico necare solebant. Num & *MVN-* *DVS* cum suis albæ gallinæ filijs talem ludit catastrophem?

Dio orat.
4. de regn.
Pers.
Persæ Re-
gem impin-
guant.

Postea sus-
pendunt.

X. MONOPH. Talè proptèr per omnia, imò multò deteriorè, uti tu Philothee in medio adhuc mūdani hujus theatri spectator, talia quotidie sibi succedentia intueris exempla Virorū, quos Mundus etiā in vitos sibi servire cogit, dumq; aliquādiu illos honoribus extulit beneficijs apparentibus affecit, subitò per calumnias circumventos, persecutionibus & odijs attritos, aut alio miserabili fortunæ casu dejectos, in extremam bonorum, honoris & corporis perniciem præcipientes trudit. Vnde & ego Philothee talem

Mundus
ingratus fit
carnifex
suorum.

Ejus fallacia.

talem Mundi Genium expertus, tandem propitiante Numine à laqueis extricatus agnovi, quàm sint vafra consilia, quàm fallaces servitutes, calida blandimenta, viscosæ persuasiones inania ejus promissa, fucati favores pestiferi amores, & quàm truculentæ, implacabiles, & efferae ejus persecuciones, vindictæ, rancores.

Mundi fructio amarissima.

XI. THEOPHOB. Congruentissima subjecto nostro attulistis uterque, quia hæc magis exteriorem Mundi faciem & morem usitatum repræsentant interiora monstri istius penitus scindendo, prò quanta etiam in genere entis eruitur amarissimi fellis copiam quantum turget in genere moris, pestiferi veneni intestinum! Deum immortalem! quanta sequitur perceptæ cedinis nausea & amaritudo? quàm vis post delicias & divitias accumulatas spiritûs afflictio? quæ intolerabilem malæ conscientia lanienam? qualis miriadum animarum mundi legibus & ritibus confœderatarum incantatio, toxicatio, pestis, interitus, & æterna irreparabilis ruina? Sed quid mirum siquidem inter mundanos ubivis locum, tot reperire est infandas flagitiorum enormitates, obscœnitatum occasiones, peccandi pericula, turpitudines.

Scelerum mundi sentina.

Coriphæos, improbitatum complices,
 scelerum socios, ac pudendorum faci-
 norum antesignanos; quibus pro sancto,
 & inviolabili Numine est, corporis
 aqualiculum curare, dies, noctesque
 pergræcari, effræni licentiâ non nisi
 Baccho & Veneri litare. Quibus dico,
 Decalogus est; Orthodoxam fidem
 pseudo-policismo & sathanici Machia-
 velli nequijs adulterare, sanctissimum
 Dei nomen sacrilegis blasphemijs pro-
 fanare, Sacramentorum honorem dia-
 bolicis linguis proscindere, vindicare
 duplicatis injurijs injurias, irridere sim-
 plicitatem, sanctitatem, & justitiam;
 calumnijs innocentiam circumvenire,
 lacerare proximi famam, virtutem, &
 veritatem exterminare, virginalem de-
 nique, & maritalem castitatem arte,
 vel Marte, malitiâ, sive blanditiâ, amo-
 re, aut furore expugnatum ire, ut, *qui
 in sordibus est, sordescat adhuc*, omni im-
 munditiæ cæno immersus. Hæc sunt
 Epicureæ mundi Philosophiæ axiomata,
 in quibus ipsius *universa lex pendet, & Pro-
 pheta.*

Flagitiosus
 mundi De-
 calogus.

XII. PHILOTH. O salubre ex
 tot spurcitijs, felle & toxico confectum
 oculis meis collyrium! Vtinam daretur
 & mihi vel ex hoc fluctuantis Eurippi
 pelago ad Religionis portum eluctari,
 aut

aut saltem evadare, heu! commune nimis mundanorum naufragium.

THEOPH. Vtrumve malis; tuo stat arbitrio, aut eluctari velle è fluctibus ad portum, aut evadere saltem naufragium, si sapius dicto utens collyrio mundum considerabis, non qualis apparet in larvâ, sed quis & qualis est in se; deprehendes enim, esse omnis fraudulentiae conciliabulum, omnis nequitiae barathrum, omnium turpitudinum cloacam, omnium confusionum chaos, omnium flagitiorum armamentarium, omnium monstrorum Chimæra, & crudelem ex capitibus Leonis, Lupi, Vulpis, Canis, Porci, Draconis, & Tigridis Hydram, Cerberum triveneficum, præstigiatorum, omniumque instructissimam ad animas perdendas dæmonum officinam. Ut proinde æterni Verbi incarnati irrefragabilis Veritas pro omnibus prædestinatis orans, per publicum sui Archi-Cancellarij edictum protesta-
ta sit, non pro Mundo rogo; quasi famoso omnium caluum reservatorum, ac censurarum, suspensionis, interdicti, irregularitatis, & excommunicationis Reo probato, convicto, judicato, condemnato, denunciato & contumaciter infordescente; ideoque ab omnibus & quibuscunque fidelibus sub pari ana-
thema-

Malitiæ
mundi de-
scriptio.

Ioan. 6.
17.

Mundus
est excom-
municatus,
cum suis
aſſeclis.

thematicis, aeternaeque maledictionis reatu, & latae sententiae poenam tantoperè vitando, ut qui solummodo dixerit illi *AVE, communicet operibus ejus malignis* 2. Ioan. Hæc de mundo in tuæ salutis & cautelæ, Ô *PHILOTHEE* gratiam. A prandio pro *MONOPHILI* solatio, de incomparabili Religiosi status felicitate agemus. Nunc ad alteram de Redemptionis humanæ per Christum beneficio meditationem vos accingite.

MEDITATIO II.

De lapsu Hominis, & uni-versali remedio Incarnationis Filij Dei, ac Redemptionis humanæ.

*S*uccinctis ergo fide, vel observantiâ bonorum actuum lumbis nostris, &c. passionibus Christi per patientiam participemus, nihil amoris ejus præponere (tentantes,) ut regni ejus mereamur esse consortes.

Ex Prolog. Reg. & c. 4. instrument. 21.

PRÆLVD. Imaginare tibi, ex subito, novo, & insperato casu gravissimi lapsus totius humani generis, convocari quasi ad diætam, totam curiam cælestem, ad consultandum de remedio.

Punct. I. Confid. Adamum apostantium Angelorum suasu, parem inobedienciæ contra Deum rebellionem

Lapsus Adami cum consequentijs.

mo-

movisse, tractâ secum omni posteritate, ut non esset, qui faceret bonum, non usque ad unum. Cainum fratricidam impiæ cohortis antesignanum; inde Babylonicæ turris gigantes, luxuriosos Sodomitas, omnesque idololatrias, blasphemos, sacrilegos &c. contra Deum insurrexisse. 3. Sed à divinæ potentia, & justitiæ manu, omnes, nullo excepto, æternis ignibus fuisse destinatos.

O vesana ingratitude! ausine sunt vilissimi pumiliones contra Dæi Majestatem insurgere, & dicere: *Si est scientia in excelsis?* Ô anima mea, nunquid & tu cum rebellibus per peccata tua aliquando steruisti? *examina serid teipsam.*

SS. Trinitatis consilium de remedio.

Actio inter Dei Misericordiam & Iustitiam.

Punct. II. Tantam stragem miserata SS. Trinitas, comitia in cælis habuit de recuperanda homini salute. 1. Proposuit Misericordia, humani generis Advocata suæ infinitati conveniens esse, si concederetur generalis amnistia & absoluta remissio. 2. Opposuit Iustitia, gloriæ Dei Advocata, hoc repugnare divinæ authoritati. 3. Spondit misericordia satisfactionem per aliquem Angelum, vel hominem sanctissimum ab Adamo independentem. 4. Replacavit Iustitia, nullam talem satisfactio-

nem

nam fore condignam. 5. Pro justitia
stabat Pater æternus; pro misericordia
Spiritus S. & tunc litę quasi pendente,
Filius Dei tanquam Arbitr: *Omne enim* *Joan. 8;*
judicium dedit ei Pater in manus suas. Spon-
te sese obtulit ad plenissimã satisfactio-
nem, per Incarnationem; & passio-
nem suam. Vnde hæc fuit acceptata,
acclamata, decreta.

O ter amabilissime IESU Fili Dei! *Affectus.*
quid erat homo in oculis tuis, ut me-
mor esses illius? nunquid bonorum ejus
indigebas? ô mira dignatio! an non
potius prævidisti passionis tuæ oblivio-
nem, contemptum; & sanguinis concul-
cationem? & tamen te obtulisti? ô in-
effabilis bonitas &c.

Punct. III. Confid. Majorem adhuc *Amor Filii*
amoris Filij Dei erga humanum genus *Dei ex In-*
excessum. Nam 1. Incarnationem ma- *carnat. &*
turavit per legationem Angelicam ad *circumsta,*
MARIAM Virginem. 2. Homo ex ho-
mine nasci voluit. 3. Pro homine la-
bores à juventute, itinera, fatigatio-
nes, jejunia sustinuit. 4. Prædicatio-
nem; & vitam pro homine consum-
mavit per mortem humillimam; igno-
miniosissimam; dolorosissimam &c. ac
ita pro omnibus, ac si pro singulis; ut
pro cunctis abundantissime satisfaceret,
infinite sanguinis sui pretio, cum suf-
D fecit

fecisset unicum suspirium, vel una lacrymula &c.

S. Ansel.
lib. medit.
c. 1.

Affectus
admiratio-
nis bonita-
tis Dei.

O amoris prodigium! hominem Deum, velle damnari usque ad omnem sanguinis sui effusionem cum latronibus, ut salvaret hominem damnatum cum dæmonibus; Deum hominem animam emittere, animam innocentem in tormento, ut innumerabiles animas nocentes extrahat ex inferno. Ah Iesu mihi Salvator! exspectabas forsitan ex tantæ tuæ humiliatione pro tam amarâ passione & morte aliquod à me servitium, laudem, amorem, & perpetuam gratiarum actionem? O ingratißimum me! qui potius pro immenso hoc beneficio infinita tibi peccatorum meorum rependi maleficia.

Nunquid non erubescas anima mea, quidquam magis aliquando æstimare, quàm IESVM ita extremè te amantem? Absit procul, ô pißsime Domine! sed potius oblivioni detur dextera mea, si non meminero tui, & cum fide, & observantiâ bonorum actuû, me tibi gratum exhibeam, ut tuis passionibus per patientiam participare, & regni post mortem consors esse merear.

CON-

CONSIDERATIO I. ANTE-
MERIDIANA.

De Agnitione Beneficiorum Dei.

*Ex Ioanne Gersen Ordinis S. Benedicti
Abbate Vercellensi de Imitat.
Christi l. 1. c. 10. n. 1. 2.*

Nunc iterum loquar Domine, & non si-
lebo. In hoc maximè ostendisti mihi dul-
cedinem charitatis tuæ, quia cum non es-
sem, fecisti me: cum errarem longè à te, re-
duxisti me, ut servirem tibi, & præcepisti,
ut diligam te. Quomodo poterò tui oblivis-
ci, qui mei dignatus es recordari, etiam
postquam contabui & perij?

CONSID. II.

*De obsequio Servitutis, & Lau-
dis Divinae.*

Quid dabo tibi pro omnibus istis millibus *Ioan. Gers.*
bonis? Utinam possem tibi servire cun- *ibid. n. 4.*
ctis diebus vitæ meæ! utinam vel uno die dig-
num servitium exhibere sufficerem! Verè tu es
dignus omni servitio, omni honore & laude
eternâ. Verè Dominus meus es, & ego
pauper servus tuus, qui totis viribus teneor
tibi servire, nec unquam in laudibus tuis
fastidire. Sic volo; sic desidero: quidquid
mibi deest, tu digneris supplere.

DIGRESSIO II.

*De egijs, eminentiâ ac summa &
sola in terris Religiosi statûs bea-
titudine.*

THEOPHOBVS.

(i.)

Visio S. An-
selmi de
qualitate
mundi,

Tilman.
Breden.col
lat. Sacr.
l. 8. c. 34.

Mundus est
cloaca om-
nium sordi-
um,

HOdiernæ Divi Bernardi de mundi
sectatoribus visioni non absimilis
alia refertur à clarissimo illo Benedi-
ctini Ordinis, & Orbis universi Lumine
Anselmo Cantuariensis Ecclesiæ Ar-
chiepiscopo, in hunc sensum ab Au-
ctoribus conscripta. Vidit B. mus vir to-
tâ aliquando mentis intentione ad con-
temptum mundanæ vanitatis compo-
tâ, in solo reum divinarum studio de-
fixus (infirmate, quâ tenebatur, non
nihil remittente) fluvium rapidum vor-
ticibus, & præcipitio furioso tremen-
dum, in quem omnium immunditatum
purgaturæ, cloacæ, atque sentinæ for-
dium totius orbis exonerabantur. Visa
igitur sunt aquæ illius turbidæ, facu-
lentæ, immundæ, foedissimam mephis-
tim exhalantes, omnique spurcitarum
genere horridæ; totoque rapiebantur
impetu quaquaversum, ut quos vel le-
viter

viter alluebant, mox in voragines devolutos, viros, faminas, senes ac juvenes, divites, inopesque secum vehabant immersos: rursusque eosdem re-
 fundebant in altum, nullâ interpolatâ Mundanorū
 fitis spurcissimâ.
 quiete. Stupenti nimium Anselmo, & interroganti, quid hoc spectaculi portenderet? vel unde etiam gens illa fluctuans tandiu sustentaretur, aut sitim restringeret? vox allapsa respondit: ex ipsa eadem, quâ trahatur, sordidissimâ aquâ illuvie non potari tantum, sed etiam mirum in modum tanquam ambrosiâ, & nectare delectari, imò quemque eorum tantò se feliciorem reputare, Felicitas in
 cloacis. quantò vel profundius in illis lacunis innatare, vel exuberantiùs ibi se ingurgitare, vel polluere fœdiùs, aut alios, immergendo se, citiùs, prævertere queat. Hunc enim torrentem, mundum esse spurcitijs plenissimum, qui non alio, quàm graveolenti voluptatum, divitiarum, atque honorum fæce suos potare soleat, & tanquam opiparâ, & felicissimâ sorte contentos, inescare.

II. Huic tetricæ visioni successerat Visio ejusdem de
 fœlicit. statûs
 Religiosi.
 alia longè suavissima: sibi enim videbatur constitutus esse in spatioso, & amantissimo loco, quem purissimus aereni murmure perflabat, muris ex ar-

gento fabrefactis circumdato; in cuius
 meditullio pullulabant herbae viren-
 tes, quasi inauratae, molliter ad præ-
 bendam sessionis quietem se inflecten-
 tes, rursúmque sua sponte sine deco-
 ris, aut viroris jactura se elevantes:
 percontanti, ecquis tantarum delicia-
 rum paradysus foret? responsum fuit,
 hoc esse verum Religiosi statûs arche-
 typon, & figuram.

Eiusdem
 symbola ex
 S. Script.

S. Bern.
 serm. 46.
 in Cant.

Petr. Cell.
 Ab. lib. de
 discipl.
 claustr. c.
 13.

III. Et sanè meritissimo jure; nam
 omnes inter hominum itatus solus Re-
 ligiosorum est hortus conclusus, cuius
 emissiones paradysus; Lectulus flori-
 dus, ubi exemplis, & institutis Patrum,
 tanquam quibusdam bene olentibus re-
 spersa floribus Fratrum conversatio, &
 vita refulget. Est Bonæ Spei promon-
 torium, pons securitatis, arca sa-
 lutis, mons saluationis à Sodomæo
 incendio, mons Thabor novæ trans-
 figurationis, thesaurus absconditus Ec-
 clesiæ, margarita pretiosa Evangeli-
 cæ perfectionis, regnum cælorum in
 terris, quod violenti rapiunt, & deni-
 que refertissimum in sua paupertate ga-
 zophylacium: in quo singuli psalmi,
 preces, confessiones, lacrymæ, singu-
 la suspiria, jejunia, corporum mortifi-
 cationes, laborum afflictiones singula
 acervum constant, super omne totius
 mun-

mundi aurum, & topazion prorsus in-
æstimabilem. Vnde inter dictorum B.
Ægidij socij S. Francisci Seraphici ora-
cula & illud refertur, Religionis sta-
tum intrare, esse pretiosum invenire
thesaurum.

Religio est
thesaurus.

IV. MONOPH. Prò pudor & cæ-
citas pullorum mundi, qui velut anseres
tam foetentibus lacunis pronò se capi-
te immergentes, rostrisque omnes
cloacas avidissimè lustrantes & pene-
trantes vitæ suæ summam fælicitatem,
in depascendis & epotandis sordibus
collocant; dum Religiosi, aut immun-
ditiarum mundi contemptores, ex uni-
co vero devotionis, vel amoris Dei actu
intra cellæ, aut oratorij alicujus pene-
tralia, sine arbitro oculo, sine sæculi
strepitu elicito, plus interni saporis,
plus cælestis dulcedinis, plus veræ fæli-
citatæ & satietatis animi degustent,
quàm si omnium sensuum illecebris, om-
nium regnorum imperio, omnium ho-
norum gloriâ, omnium divitiarum pre-
tio, in unam quintam fælicitatis huma-
næ essentiam redactis, aut colliquatis si-
mul & semel potirentur ac fruerentur.
Quod uberrimè in sanctâ Religione ex-
pertus est ille quondâ sereniss. Gandiæ
Dux Francisc. Borgias, qui, postquâ Isa-
bellæ Caroli V. Imperatoris pientissimæ

Mundano-
rum sordi-
da fitis.

Religioso-
rum inter-
na dulcedo.

S. Fr. Bor-
gias.

Brou. ad
annum
1539. n.
20.

Viso Isabel
lae cadave-
re mundum
deserit.

Religionis
status unica
felicitas.

Caroli V.
gloriae.

ac formosissimæ in vita cōjugis, defunctæ
cadaver aliò pro regiâ sepulturâ trans-
vectum, tam horrendè deformatum,
ut absque præstito juramento illud esse
Imperatricis Isabellæ corpus, nec credi-
tum fuerit, tamque diram exhalans me-
phitim, ut nemo propius tolerando
esset, defixo oculo contemplatus est,
ac inde perspecta cum horrore, mundi
vanitate & putredine Societati Iesu
addixit, degustatâ solitariae vitæ am-
brosiâ in tales rapiebatur affectus, ut
affirmarit vitam Religiosam esse unicam
terris & summam felicitatem.

V. PHILOTH. Caroli V. mentio-
nem faciens mihi refricas memoriam
nobilissimi illius quondam dicti & fa-
cti circa tam Mundanarum rerum va-
nitatem, quam felicitatem e contra vi-
tae claustralis. Hic gloriosissimus Prin-
ceps post subacta Africæ regna, defen-
sas in Europâ provincias, prostratas ad
pedes suos coronas, humiliatas sublimi-
tissimo Asiæ Tyranno, plantatas in Hi-
spania, Italia, Saxonia, Geldria, Pele-
poneso, & Tuneti altissimas tot victo-
riarum, quot commissorum præliorum
palmas, nihilominus cum Bruxellis in
confessu omnium Ordinum Philippo se-
cundo regna committeret, illacryman-
do in

do in hæc verba erupit: *Compatior tibi fili mi, quia ingens onus humeris tuis impono, ego enim omnibus hisce annis, quibus illud sustinui, nunquam vel quadrantem unicum quietis & lætitiæ, quæ multis curis & fastidijs permista & salsa non esset, obtinere potui.* Quare sapientissimè de solidiori felicitàte sibi provisurus, abdicato omni Imperio & Mundo Monasticen amplexus, ejusdem prælibatâ dulcedine, dicere solitus erat, se plus voluptatis in suâ Monasticâ solitudine percepisse uno die, quàm ex omnibus suis victorijs & triumphis. At in quo, vel quibz, mi Theophobe, consistere potest, cum tanta Religiosæ vitæ austeritate, tam decantata felicità & voluptas?

VII. THEOPHOB. Vnâ inprimis Divi Bernardi sententiâ quæsitum tuum relolvo; ideo beatissimam esse talis vitæ sortem, quia ejusdem Professus vivit purius, cadit rariùs, surgit velociùs, incedit cautiùs, irroratur frequentius, quiescit securiùs, moritur confidentiùs, purgatur citiùs, præmiatur copiosiùs.

Vivit, inquit, puriùs, dum enim in mundo inquinatæ sunt viæ illius in omni tempore, ita, sicut in magnis urbibus, Romæ, Parisijs, Pragæ sive ad dexteram, luti vitandi causâ, sive ad sinistram declinare cupias, medio tamen spurcissimus ire compellèris; in Religione autem velu-

ti co-

Illacryma-
tur filio in
traditione
coronæ.

Cornel. à
Lap. in c.
10. Eccli.

Mundana
fastidijs ple-
na.

Apud eun-
dem in Ec-
cli. c. 10.
litt. B.

Dulcedo
solitudinis
Religiosæ.

S. Bern.
hom. simile
est reg. cal.
hom. negot.

Media fa-
lutis in Re-
ligione.

Mundi sor-
des, Reli-
gionis pu-
ritas.

Media con-
tra lapsus
Religiosor.

Religionis
virtutes.

Felicitas Re-
ligionis cur
mundo in-
cognita.

ti columba in arca Noe affectuum tuorum pedes mundos conservabis. *Cum dicit varius, surgit velocius*, quia ubi morum per exactam disciplinae similitudinem & mutuam morum contemperationem coalescunt quasi in cor unum & animarum unam, ibi quisque fratrum charitate sublevatur, seniorum consilijs diriguntur, æqualium exemplis stimulantur, arguuntur de negligentia, probatur in virtutibus omnes, habet quos diligit, in omnibus videt, unde proficiat, ab omnibus dicitur, unde Deum glorificet? *Quiescit curius, moritur confidentius &c.* liquides ubi iuge sacrificium, commune charitatis solatium, divina obsequium voluntatis, silentij censura, timor Dei actiones dirigens, amor omnia operum perficiens, obedientia viam monstrans, castitas sensuum portis invigilans, concordia totum conventum ordinans disponens, suo quælibet virtutes munere funguntur, quid nisi talem Religionem, terrestrem Paradysum, cellam celum, & summam in terris beatitudinem omnibus sceptris, coronis, tyaris & triregnis invidendam appelles? quid si mundus agnosceret, nã ille totus cum universo ambitu, attestante Diva Scholastica, in unum Cœnobium mutaretur. *Hinc consultò Deus (ajebat S. Lauren-)*

fin.) gratiam Religionis hominibus occultavit, nam si cognosceretur ejus felicitas, omnes ad eam concurrerent.

IX. Agnovère sanè eandem illuminatissimo mentis oculo Beatissimi Patrum Patres Urbanus PP. II. SS. Gregorius Magnus, & Petrus Cælestinus summi Pontificatûs apicem & gloriam humili Religionis statui postponentes, primus quidem ita ad Fratres Monasterij Cavensis in regno Neapolitano Ord. S.P. Benedicti disserendo, *Agitate fratres, quanta sit dignitas atque majestas Religiosi, quia licet in terris versetur, Cœlitum tamen lura tenet, & jam quodammodo in Beatorum numero collocatur.* Et paulò post: *Onus nostrum, inquit, precibus vestris portate, & pietatis affectu vicem meam dolete.* Magnus verò Gregorius ita dolenter suam e Religionis cella ad Pontificium Conclaye assumptionem deplorando. *Infelix animus meus meminit, qualis in Monasterio aliquando fuerit, nulla nisi cœlestia cogitare consueverit: at nunc post tam pulchram quietis sanctæ speciem terreni actûs pulvere sedatur. Perpendo, quid tolero, perpendo, quid amisi. Ecce nunc magni maris fluctibus quatior, &c. & quasi post trigum deductis oculis viso littore suspiro. Vix jam portum valeo videre, quem reliqui.* Quibus similia

Polland. in
vit. S. Iannu. n. 50.

Urbanus
PP. II. extollit felicit. Religios.

Polland. in
Vit. S. Petri Cavensis
4. Mart.
n. 9.

S. Greg. M.
rememorat
felicit. sui
statûs Relig.

Polland. in
Vit. 12.
Mart. n.
4.

S. Petrus
Cælest. Pa-
patu reli-
clo, ad cel-
lam redit.

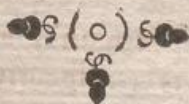
lia altè animo revolvens S. mus p
Cælestinus, suavissimum Angelorum
& Beatorum colloquium denuò de-
baturus in priscâ suâ Monasticâ solitu-
dine, inaudito in Vrbe & Orbe exen-
plo, sex mensibus in summo Pontificatu
expletis, eodem ultrò se abdicavit
suamque in nemore cellam reperit.
Ecce jam tantis autoritatibus canonizata
statûs Religiosorum in terris be-
titudinem.

Religiosa
Professio
est alterBap-
tismus.

X. Superfunt ex præcitato (n. 7)
melliflui Doctoris textu duo verba
ternam etiam Regularium felicitate
propius attingentia, videlicet purgati-
citiùs, & copiosius præmiatur. Quid enim
Religioso Regularum suarum observan-
tori, diu in altero mundo purgandu-
remaneret, ubi sacra ejus professio
star Baptismi secundi omnia antea
vitæ peccata penitus abolet? ipse
nes conscientia suæ latebras quoti-
discutit? culpas suas & defectus vel in
ro Capituli, vel S. Tribunalis hebdom-
datum, aut sæpius expiat? atque per
nem vitæ suæ normam dissimilis hor-
bus, & Angelis verosimilis efficitur.
Sed quid ad copiosorem in cælis remun-
nerationem amplius desiderari posse
quàm Martyrij Laureola, devotæ me-
ti ob immaculatum Dei servitium ob-

S. Bern. de
præcepto
dispensat
c. 23.
Votorum
observantia
præmiatur
martyrij
coronâ.

bita? paupertatis voluntariæ professio-
 ni promissa? Carnis afflictioni, libi-
 dinis expugnationi, & triumphis de
 mundo reportatis annexa? & promerita
 abnegationis suæ voluntatis ac promp-
 tæ obedientiæ coronâ? quâ B. Guilel-
 mus Clarævallis Abbas cuidam S. inæ
 fæminæ post suam mortem in pretio-
 sissima gemmis coruscante tunicâ appa-
 rens, aureoq; redimitus diademate dixit:
 hanc esse martyrij sui pro duris & per-
 fectis Ordinis sui observantijs Coro-
 nam, seque inter SS. Martyrès peren-
 niter glorificatum. Concludamus igi-
 tur cum pijssimo Blosio ita loquente: *Bea-*
ti, quos Dominus ex mari magno & spatio-
so, ex innumeris periculis hujus sæculi ad por-
tum Monasticæ conversationis transfert, ubi
in Congregatione Monachorum regulariter
viventium omnia plena pietate, omnia plena
sunt suavitate. Quâ qui frui potest, frua-
tur; qui fruitur de facto, sic frui perfe-
veret, ut illâ tandem perenni dul-
cedine ac fælicitate potiri
mereatur.

S. Hier. ep:
27. ad Eu
stoch.

S. Bern.

ser. 1. de

Omn. SS.

in cap. 5.

Martib.

S. Aug.

ser. 2. de

Martyr.

Itas. Theo

dor.

B. Guilelmi

Abb. mar-

tyrij coro-

na.

Elogium de

fælicit Reli-

gios.

Blos. in stâ

tutor. suo-

rum pro-

log. apud

Polland. 7.

Ian. n. 56.

MEDITATIO III.
De diuino inestimabili beneficio
Vocationis & Electionis ad Religio-
nis, ac Sacerdotij statum.

Text. Re-
gul. ex c.
72.

Est zelus bonus, qui separat à vitijs, & ducit ad Deum, & ad vitam æternam hunc ergo zelum feruentissimo amore exerant Monachi, Christo omnino nihil prænant, ut nos pariter ad vitam æternam perducant.

Exod. 14.

Præclud. Imaginare, quòd videret Israeliticum populum sicco pede per mare rubrum educi; Ægyptios verò omnes submergi.

S. Bern.
serm. 2. de
verb. Apost.

Punctum 1. assignat S. Bernardus his verbis 1. Deus prius creavit te. Posthæc vehementissimo amore inflammata Majestas redemit te. 3. Non tibi facilitate, sed triginta trium annorum labore, & morte Crucis in medio terræ. 4. De lata, & spatiosa semita quæ ducit ad mortem, digito suo trahit te. 5. Et posuit in consilio justorum & congregatione ad dignitatem Angelorum imò ultra omnes Archangelos & Seraphinos, ad supremam ipsius Augustissimæ Dei Matris (respectivè) eminentiam, prærogativam ac potestatem.

Beneficium
Vocationis
ad Relig. &
Sacerdotium.

Psal. 110.
1.

Pf. 145^a

Lauda anima mea Dominum, laudabo

minum in vita mea, psallam, & benedicam Deo meo, quamdiu sum: Sacrificabo ei hostiam laudis, quia desiderium anime meae tribuit mihi. &c.

Punct. II. *Consid.* Sacerdotum & Religiosorum parem quasi cum dilectissimo suo Israelitico populo fœlicitatem. 1. Ille eductus est de Ægypto, & tenebris ejus, hîc uterque de peccati & ignorantia tenebris. 2. Illi de durissimo jugo servitutis, isti de gravissima tyrannide mundi, fœdâque servitute carnis. 3. Ibi prostratus est Pharaon, hîc cum asseclis suis Diabolus. 4. Ibi subvertuntur currus Pharaonis, hîc carnalia & sæcularia desideria, & affectus. 5. Illi in fluctibus, isti in fletibus &c. 6. Ibi canticum, hîc Sacrificium gratiarum actionis refertur.

S. Bern. serm. in Cant.

Comparatio cum Israelitis.

Ergo, ergo cantemus Domino, gloriâ enim nobiscum magnificatus est; adorate eum, qui stans in domo Domini, in atrijs domus Dei nostri, facti enim sumus genus electum, regale Sacerdotium, gens sancta, populus acquisitionis.

Exod. III.

Pf. 133. 1.

1. Petr. 2. 9.

Punct. III. Hebræos in deserto fuisse Lege Dei donatos; à Moyse, & Aaron instructos; in igne & luce perductos; hostibus superiores effectos; & caelesti manna refectos. Ita Religiosis, & Sacerdotibus 1. pro Lege sunt Regula

Alia comparation.

læ, sive statuta. 2. Pro Moyse Superiorum res. 3. Pro luce & igne Sanctorum & majorum exempla. 4. Crebræ & generosæ, per Dei gratiam, victoriae & ineffabiles horum statuum animi dulcedines

Affectus pius pro benefic. talis vocatio- nis.

Ô Deus! cor meum & anima mea quid ego omnium tuarum creaturarum indignissima merui; ut è tot hominum millionibus, me in tuâ æternâ præscientiâ speciatim & nominatim præelegeris, antequam essem, ad tantam istius sacratissimi statûs excellentiam & fælicitatem? Et cum postea in hoc mundo esse cœpisssem; tam suaviter & tam mirabiliter à juventute meâ ad te attraxeris, tot centenarum æqualium in ignorantia & ruditate, in medijs periculis, & malis occasionibus derelictis (qui tibi aliàs in huius meo statu longè ferventiùs & puriùs servivissent) O gratia super gratiam incomparabile beneficium!

Igitur Ô benignissime Iesu susceptor meus! suscipe me Domine secundum eloquium tuum, & vivam, & non confundas me ab expectatione meâ; suscipe me quotidie te currentem, & spiritum devotionis atque fervoris renovare cupientem. Accendatur obsecro in me sicut ignis in lignis tuis, amoris tui, qui me lepare

vitijs; & amoris tui, qui me ad te perducatur, ut nihil unquam præponam Christo meo, amori meo, Domino meo, ac Deo meo, & omnia &c.

CONSIDERATIO I. POMERIDIANA.

De digna Aestimatione Religiosi, & Sacerdotalis statûs.

O Grata, & jucunda Dei servitus, quâ homo veraciter efficitur liber, & sanctus! O sacer status Religiosi & Sacerdotalis famulatus, qui hominem Angelis reddit æqualem, Deo placabilem, dæmonibus terribilem, & cunctis fidelibus commendabilem! O amplectendum, & semper optabile servitium, quo summum promeretur bonum, & gaudium acquiritur sine fine mansurum!

Io. Gers 1.
3. c. 20.

Altitudo utriusque status.

CONSID. II.

De digna Gratiarum Actione, et totali oblatione sui.

O Fons amoris perpetui! quid dicam? quid retribuam tibi pro gratia ista? fecisti ultra omnem spem misericordiam cum servo tuo: & ultra omne meritum gratiam, & amicitiam exhibuisti. Non enim omnibus datum est, ut Sacerdotalem, vel omnibus abdicatis, monasticam vitam assumant. Ex nunc igitur desidero meipsum tibi in simplici-

Condignâ gratiarum actio.

E

plici-

plicitate cordis mei in spontaneam oblationem, in servum sempiternum, in obsequium & Sacrificium Laudis perpetuae offerre, & us perpetuo permanere.

Die Secunda.

De Recessu hominis ab hoc fine peccatum.

MEDITATIO IV.

De solius hominis inter omnes creaturas inobedientia erga unum Factorem, & recessu à debito fine.

Text. Regul. c. 73.

Vis sermo divinae auctoritatis non est rectissima norma, ut recto cursu perveniamus Creatorem nostrum, & malis ventibus rubor confusionis est.

Præ lud. Imaginare tibi duos Reges, Christum Ierosolymis residentem & Luciferum in Babylone, leges scribere, & milites conducere, omnes autem creaturas Christum sequi, solus hominem Lucifero adherere.

Punct. 1. *Consid.* In omnibus creaturis sensu, & ratione carentibus

festissimam erga Deum obedientiam, e-
tiam ad naturæ suæ contrarios effectus. 1. Omnes
creaturæ
Deo obe-
diunt

Patet in aquis, dum Moyse transitum, &
Christo sese calcabiles præbuere. 2. In
igne; qui contra naturam descendens,
Sodomam combussit, & pueris in Ba-
bylonica fornacè pepercit. 3. In ventis,
& aere ad imperium Christi sedatis. 4.
In terrâ, mortuo Christo, concussâ. 5.
In cete erga Ionam, in leonibus er-
ga Danielelem. 6. In sole, luna, stel-
lis, quibus præceptum lucendi, crescen-
di, minuendi, influendi posuit, quod
non prætereant, suo quælibet modo
Creatorem benedicentes.

O quam ergo conveniens! ut om-
nium creaturarum Dux, & Princeps,
ipse homo, Conditorem suum laudet
in operibus suis, in creaturis suis, & in
factis operum manuum suarum &c.!

Punct. II. Solum hominem tantâ Solus ho-
mo repug-
nat.
ratione præditum, ad imaginem Dei
creatum, tot beneficijs naturæ, & gra-
tiae affectum, per innumeras scelerum
species Dei mandata prævaricari; tur-
pissimam ingratitudein, inobedienti-
am, & malitiam committere, Deum
offendere, contemnere, deserere, &
persuasionibus diaboli adhærere, servi-
re, & pro suo quasi Deo colere, &
adorare, sicut Hebræi vitulum aureum.

E 2

O see-

Jer. 2. 12.

O scelus! ô facinus! Obstupescite
 li super hoc, & portæ ejus desolamini ve
 menter &c. Cur non denuò inundat
 luvium? cur non ignis cælo delabitur
 aut terra dehiscens absorbet ram
 gratum caput?

Omnibus
 creaturis
 abutitur.

Punct. III. Eò etiam audaciæ
 gredi hominem, ut 1. non solum
 nimè illi sufficiat se erigere contra
 um, ac seipsum æternaliter damna
 sed etiam velit suorum scelerum locum
 habere, plurimos verbo, & facto
 dalizando, seducendo. 2. Omnibus
 am sensitivis, & insensibilibus crea
 ris abutendo ad gravissimam Num
 offensam: delectabilibus ad inhon
 res, utilibus ad superfuitates, prod
 litates, vel avaritias, necessarijs ad
 pulam, gulam, fastum, superbiam
 aliaque peccata. 3. Ut propterea om
 creaturæ licèt innocentes, & obedi
 tes, in fine mundi concremandæ
 propter aliena peccata. 4. Defec
 hïc ad particularia circa te, vitam
 tuam præteritam.

Affectus in
 dignationis
 contra se.

O insensate non expavescis?
 de te fiet, quando insensata elem
 tui causâ cremabuntur? quomodo
 omnia contra te justitiam, & ve
 stam inclamabunt, & contra te
 buntur? eò quòd per impios abusa

lestia, terrestria, spiritualia & secularia, temporalia & quavis alia creata profanaveris.

Ergò ergò erubescere miser, animitus dole, & revertere ad Deum per obedientiæ laborem, & pœnitentiam, à quo per inobedienciæ desidiâ recesseras, assume divinæ Legis rectissimam vitæ normam, quâ rectiori cursu redeas ad Creatorem tuum, ne tibi ingrato & malè viventi, aliquando æternæ confusionis rubor contingat.

DIGRESSIO III.

De enormitate peccati mortalis, ut est aversio à Deo, & conversio ad creaturas, summusque summi Boni contemptus.

THEOPHOBVS.

(I.)

EXenteratâ heri manè belluâ marinâ Mortalis peccati symbolica descriptio
Mundi, longè ingentioris hodie mortalis opus aggredimur, anatomizandi videlicet monstrum, terrestre dixero, an potius infernale, horrendum, atrox, deforme, saxum, omni sphyngæ, hypocentauro, omni aspide, viperâ, basilisco, omni crocodilo, tygride & dra-

E 3

dra-

dracone, imò omnibus inferni dæmonibus & Archidiabolis turpius, ferocius, truculentius, venenosius, detestabilius nempe Peccatum Mortale: quod à Ioan. Chrystomo Magnus Dæmon appellatum est.

II. Quamvis autem & re Philotheus & Monophile, ab hâc Belluâ immunitissimâ innoxiam hætenus vitam duxisse, & multò magis deinceps ducturos esse confidam, iuvabit tamen illius monstruosam enormitatem in præsentis anatome vobis ob oculos ponere, tanquam propria cautela, tum lacrymabilem compassionis gratiâ erga tam innumeraibilem miserrimorum peccatorum multitudinem, qui andabatarum more caeci oberrantes & ridentes, in dilatati diæti monstri fauces irruunt.

III. Vix equidem primâ fronte cogitari potest, quid sit peccatum, cum sit merè privatio, negatio, aut merum illud: Nihil: quod factum est sine Verbo, peccatum quod facta sunt omnia. Aut, si minus ita definire cum Angelico Doctore, averfio à Deo, & conversio ad creaturas; averfio planè misera, conversio longè miserior, miserrima verò animæ se avertentis, & tam præposterè convertentis conditio. Averfio & Conversio heu! quantum temeraria & vesana

f. 2. q. 87.
a. 4.
Ejus definitio.

Averfio & conversio horrenda.

omnium corporis & animæ sensuum & potentiarum luce ad tenebras, à visu ad cæcitatem, ab auditu ad obstinatum surditatem, à sanitate ad insaniam, à prudentia ad stultitiam, à bonâ famâ & honore ad pudendam infamiam, à dulci filiorum Dei libertate ad tyrannicam mancipiorum dæmonis captivitatem. Aversio & conversio nimis phrenetica, injusta & iniquissima, à bonitate ad effrontem malitiam, ab omni devotione & probitate ad effrœnem impietatem, à misericordia ad diram crudelitatem, à mansuetudine Christianâ ad belluinum furorem, à cordis humilitate ad cervicofam superbiam, à pudicitia ad prostitutas libidines, ab omni virtutum genere ad omnem scelerum impudentiam, & procacissimam perversitatem, donec deveniatur ab hac ad consuetudinis usum, insensibilitatem, obstinaciam, impœnitentiam, desperationem, ac sempiternam maledictionum congeriem. Quid ad hæc vos in sacris Paginis versatissimi?

IV. PHILOTH. Hanc ipsam æquè Querelæ Dei de istâ aversione. injustissimam ac impijssimam *aversionis* insaniam sæpenumero insensatis hominibus exprobrant divinæ Scripturæ: exempli gratiâ *Elongaverunt à me: vert-* Jerem. c. 2.

gunt ad me tergum, & non faciem: dicit
populus meus, recessimus; non veniemus
ultra ad te: me dereliquerunt fontem aquarum
vivæ, ac pluries alibi; qualis sane extrema
quædam creaturarum rationabilium
dementia est.

Infana con-
versio ad
creaturas.

Jer. c. 2.

Ose. c. 10.

Thren. c.

4.

MONOPH. Nec minor phrenesis
convertere sese ad fodiendas cisternas de-
sipatas; ad bibendam aquam turbidam; ad
comedendas fruges mendacij; ad ample-
xanda pro croco stercorea; ad mastican-
dam maris arenam: ad deglutien-
dam levissima venti (honorum) spiracula;
ad inhiandum porcorum filiquis; ad
hauriendas sulphureas libidinum ex-
halationes, atque ad fodienda cum
talpis cubicula subterranea, ne peccat-
es, tam vesane se advertentes & in-
quiis convertentes ab eo, qui totus Ori-
lus est, videantur, juxta illud: Non
debet Dominus, nec intelliget Deus Jacob. Sc-
num hic enormis malitiæ ejusmodi
aversiois, ô Theophobe finis est?

Psal. 93.

V. THEOPH. Quis finem sper-
in malo malitiæ, quod nec per ipsarum
damnatorum æternitatis infinitatem
infinitas sæculorum myriades exten-
terminari potest? Verum, ut uno quo-
si halitu effundam, quidquid humani
mens de hoc subjecto suprascriptæ An-
gelicæ definitionis concipere potest

Replico; peccatum mortale, etsi non actu exteriori consummatum, sed solâ internâ deliberatâ, advertente ad gravem Dei offensam, adeoque voluntariâ cogitatione, delectatione, vel assensu commissum importare ingrati, injuriosam, impudentem, perjuram, perfidam & sacrilegam aversionem & conversionem à Magistro suo ad Iudam, à sanctissimo & æterno Pontifice ad Caipham, à Rege Regum ad Herodem, à Iesu ad Barrabam, à Christo ad Anti-Christum, ab æterno Patre omnium Conditore ad Sathanam orbis Exterminatorem; à Dei Filio Salvatore ad perditionis & diaboli filios, à Spiritu Sancto omnia vivificante ad spiritum nequitiae omnia suffocante, à Deo solo & Trino ad mille Deos falsos, adscitios, diabolicos, mendaces. Pro facinus nimis abominandum! Ab immaculatâ & clementissimâ Dei Matre ad furiosam Inferorum Megæram, à splendissimis Seraphinis ad teterrimos Orci tenebriones, à gloriosissimo Sanctorum cœtu ad maledictam Proscriptorum è coelis colluviem; à Sanctissimis, & salutaribus Sacramentis ad illorum contemptum, profanationem, abusum & conculcationem, atque à sacrosanctâ omnium fidelium &

Aversio &
conversio
sacrilega.

à Deo.

à B. Virg.
& Sanctis.

Iu.

De Ecclesiâ. Iustorum Matre Ecclesiâ ad impiam, blasphemam & Deicidialem Iudeorum, Paganorum, Hæreticorum, Praestigiatorum, Veneficarumque ac Sathana Synagogam, quæ est ipsissima exitialis pestilentia Cathedra.

VI. Hic verò mihi non persuaserim, Vos mea vel hætenus dicta, vel molulterius prosequenda, velut quandam Hyperbolem, aut exaggerationem duntaxat Rhetoricam percepturos, cum in Divinis Litteris apprimè vos sciam esse eruditos. Quòd si tamen alijs quibusdam de ejusmodi Theologicâ veritate cerebri scrupulus moveretur, talibus hæc genuina veritas de infanda & inexplicabili mortalis peccati abominatione, sequenti paradigmatè inculcanda videtur: statuamus ob eorum oculos bilancem, ex cujus altera quidem parte Deum, cum omnibus gratiarum, & gloria thesauris; ex altera verò unicam v. g. morosæ delectationis voluptatula cum diabolo, igne, sulphure, & spiriturprocellarum æternæ damnationis; medium autem hominem quendam (Veneris mancipium) deliberantem, cui nam adhærere velit pro modicissima illius obscœnæ delectationis fruitione capescenda, vel reijcienda.

Peccator de liberans in medio bilancis.

VII. PHILOHT. Est hæc infans nimis

nimis, & furiosa, summeque impia deliberatio.

THEOPHOBVS. Si insana est, si furiosa est, si summè impia sola sola deliberatio, & sacrilega, quid erit ipsa adhesio ad spurcissimā oblectatiunculam, ad Luciferum, ad æternæ perditionis barathrum, derelicto Deo, contempto Numine, vilipenso Conditore, calcato summo Bono? quæ vesania, præponere dæmonem, amplecti diabolum, & eligere malum summi, atque infinitæ malitiæ mali? Ecquid enim agit miserimus hic trutinator? quid deliberat, quid iudicat, & quid iudicatum pronunciat, medius quidem, sed iniquissimus Arbitrator, nisi his omninò similia? *Præponit Deo diabolum.*
Tua (credo fideliter) ô Deus! Potentia ad imaginem suam me creavit, Misericordia redemit, Providentia conservavit, Bonitas liberalissimè ditavit, Charitas paterno sinu complexa est, Pietas recepit in gratiam, gratia adoptavit in filium, filiatio hæreditatis æternæ jus tribuit, hæc omnia indubitanter credo; scio, & fateor. *Agnoscit Dei beneficia.* *Et diaboli nequitiam.* Iste verò turpissimus tuus apostata, tuus ac meus capitalissimus hostis Lucifer, omni me bono spoliare, omni me malo emulare, omni me veneno inficere, omni me horâ strangulare, omni me momento ad perpetuos ignes abripere, torquere, lania-

Præponit Deo diabolum.

Agnoscit Dei beneficia.

Et diaboli nequitiam.

re, & indefinenter excarnificare satagit,
 & hoc aequè firmissimè novi, & experius
 sum in me & alijs infinitis, & tamen
 quia nunc me tentat, allicit, hanc Ve-
 nerei poculi promulsidè propinat, istam
 sitio, cupio, amplector, & sequor,
 tuæque creatrici potentia, liberatrici
 misericordia, conservatrici Providen-
 tia, Bonitati inexhaustæ, Charita-
 tæ immensæ, dulcissimæ Pietati, omni-
 bus tuis divinis attributis, omnibu-
 donis & gratijs, omni gloria cælesti,
 cunctis Sacramentorum thesauris, omni-
 nibus Ecclesiæ meritis, universis antea
 vitæ meæ bonis operibus, operumque
 acquisitis meritis totaliter ex nunc, pro
 isto momentaneo carnali gustu per-
 piendo voluntariè, sponte & deliberatè
 abrenuncio, abjuro ac abrenunciatum
 & abjuratum esse volo.

Omnibus
 divinis ab-
 renunciat,

Agnoscit
 Christi gra-
 tias.

VIII. Tu Christe Iesu pro me in-
 carnatus, & genitus, circumcissus, & in
 exilium pulsus, pro me fuisti in je-
 nando rigidus, in orando pernox, in
 prædicando perditus, in labore assiduus
 fatigatus ex itinere, frequens me qua-
 rendo, sollicitus in inveniando, in re-
 ducendo tanquam Pater, & Pastor
 promptissimus; hic autem crudelissi-
 mus tyrannus in tentando, seducendo
 perdendo, & mactando irremissus; &
 tam

tamen hęc nunc, simul, & semel nuncium
tibi cum libello repudij mitto, isti ve-
rò me totum trado. Tu, Fili Dei, fu-
isti pro salute mea flagellis dirissimè
cæsus, dolorosissimè in mortem actus;
sed nihilominus suadente nunc diabo-
lo, & alliciente hęc delectatione, quod
Iudæi, & Gentes semel fecerunt, ego
Christianus iterum replico, vulnera re-
novo, flagellorum ictus ingemino, pas-
sionem exantlatam restauro, & cruci-
figens te mihi metipsi in hac concupif-
centia mea (nisi impenetrabili inmorta-
litate loricâ munitus sis) hoc te pugio-
ne, hoc de cultro, hęc te mortalis
peccati lanceâ in corde tuo de novo
transfigo, & transfodio, ut novum fa-
ciam Iudæis, Gentilibus, diabolo &
Angelis ejus plausum & jubulum, in
tui contemptum, ignominiam, interne-
cionem, & novam ex meâ parte cru-
cifixionem.

Eum rur-
sus crucifi-
git.

IX. Audite & horrete sequentia
istius infallibilis veritatis testimonia:
primum est Religiosissimi Abbatis Tri-
themij ita loquentis: *Qui semper pec-*
cat, semper Deum irritat, & toties manus
inicit in Deum, quoties mortaliter delinquit.
Nonne manus injecerunt Iudæi in Deum,
quando Iesum crucifixerunt? Sed non minùs
peccant hodie, qui eum iterum peccatis
suis

Trithe. in
prolo. Re-
gul.

Sicut Iudæi.

suis crucifigunt clarificatum & regnantem
in cœlis, quàm illi qui occiderunt ambu-
lantem in terris. Fidẽ adstruit continuum
illud Imaginis Christi Salvatoris, Sa-
tarem in Portugalliã, in pellucidã cry-
stallo asservatã, summãque veneratio-
ne cultã prodigium, quo dicta imago
pro diversis aspicientibus diversimodè
visendam se præbet, dum videlicet in-
nocenti ac virginali puero (ita refere-
te Cornelio è Lapide) inspicienti, ap-
paret uti Christus duodecim annorum
intuenti viro probò & justo, uti Sal-
vator annorum triginta, quo prædicari
cœpit: præsumente verò quocunque
mortalis peccati reo eam inspicere, le-
gubri spectaculo à tali cernitur in formã
pendentis in Cruce vulnerati & concu-
sati aut in formã terrificã venientis ad judi-
candum vivos & mortuos.

X. Alterum Divi Gregorij testimo-
nium ita se habet: *Quid est peccatum, quod
si venenum quoddam, & gladius, quo inter-
imitur Pater, & Filius & Spiritus Sanctus*
Tertium eò lamantabilius, quò infan-
libilius ipsius ter benignissimã Geni-
tricis Dei, quã aliquando à B. Coletã
Ord. S. Clarã instantissimè rogata, ut
efficaces suas ad Filium pro peccatori-
bus preces interponeret, vidit Clemen-
tissimam Dominam discum minutis car-
ni-

Imago mi-
raculosa
Christi cru-
cifixi varia-
tur pro statu
intuentium

Cornel. à
Lap. in c.
28. Exod.

S. Coletã
apparet pu-
er lesus fru-
statim con-
silius.

nium frustulis plenum sibi ob oculos
 presentare, ac dicere; *Quomodo orabo Fi-*
lium meum pro talibus, qui quotidie per hor-
renda peccata minutius dilaniant ipsum,
quàm sint hæc carnes dilaniatæ.

*Polland. in
 Vir. 6.
 Mart. 9.
 § 4.*

MONOPH. O infanda Deicidia,
 ac tyrannides in Vitæ Auctorem mille
 fulminibus illicò post factum plecten-
 das, nisi infinita Dei commiserentis lon-
 ganimitas fulminatricem dexteram à te-
 lorum jactu suspensam teneret.

XI. THEOPH. Sed adhuc plùs Abiecto
 ultra pergit impius in impietate suâ, Christo pec-
 in supra posito casu, interpretativâ & cator ad-
 tacitâ mente ita cum Deo suo conten- hæret dia-
 dens. Spondeas tu mihi cælum, dia- bolo.
 bolus infernum; tu gratiam, ille male-
 dictionem; tu amorem, hic odium,
 & plagas; tu risum, & gaudia; iste
 fletum, & stridorem dentium, tu æter-
 nitatis beatitudinem, ille flammaram,
 atque pœnarum æternitatem; nihilo-
 minùs obedio dæmoni, trahit me ten-
 ratio, trahit fœda voluptas: repudio
 te Christe, nolo te Christe, desero
 te Christe, & diabolo cum corpore,
 & anima herbam manumque porrigo.
 Sis equidem (quid mea refert?) Ju-
 dex omniscius, sapiens, potens, fortis,
 accuratus, justus, severus, tremendus,
 & inexorabilis; vetet lex æterna pec-
 catum,

catum, prohibeant illud omnia
divina, & humana, totaque individua
Trinitatis offendatur Majestas; nihil
moror; non serviam, non serviam
si voluptati, nisi dæmoni, & carnem
magis enim me, quod momentaneum
est, delectat, & minus terret æter-
num, quod cruciat.

Cupit anni-
hilare De-
um.

XII. Et si potestatis meae tan-
tundem foret, uti est voluntatis pe-
versæ, ex hoc pariter peccati mei mo-
mento vellem tibi Christe tuam fasci-
re, vel auferre Sapientiam, ut pe-
catum meum nescires; vel addere mihi
similem meæ malitiam, ut illud appro-
bare; aut negligentiam, ut non cruci-
res; aut enervare potentiam, ne ille
castigare valeres. Desidero enim con-
tra te Deum Patrem, & Filium, & Spi-
ritum sanctum, contra omnes Sanctos
contra celos caelorum, & omnia, quæ
in eis sunt, percutere fœdus cum mo-
te & cum damnatis, totoque inter-
facere pactum, & arcum, & scutum
& gladium, & bellum, ut te de
cello Majestatis tuæ solio possim
turbare, destruere, annihilare, & he-
meam Veneream delectationem ibidem
cum dæmone collocatam pro Deo
adorare, gaudere, frui, & posside-

Isa. 28.

XIII. PHILOTH. Exhorreo tur;

imis ossium medullis ad tuâ dicta. Veruntamen pacē tuâ bonâ dixerim, videntur isti mihi vel hyperbolici, vel metaphysici conceptus, non enim crediderim, quinquam in toto orbe mortaliter peccantem hujus mentis esse, ut talia dicat in corde suo, nisi solus dæmon, & damnati, in odio Dei, & continuâ blasphemiam obfirmati.

THEOPH. Rectè quidem arbitraris, neminem, excepto diabolo, & desperatissimo quovis, tam horrendas in Deum blasphemias effutire; sed num ignoras, quod peccatum ex hominibus dæmones facit? num legisti, quod, qui facit peccatum, ex diabolo est, & desideria Patris sui diaboli perficit? Imò credisne quod homo malus peior est, quam ipse diabolus? certè sicut diabolus internecinus Dei hostis infinita mala Deo desiderat & imprecatur, ita quilibet peccator tantâ quâdam interpretatione, & implicito consensu, omnia supradicta, & si quid enormius esse, vel excogitari potest, aut quod etiam ab ipsomet dæmone excogitari non potest, involvit, & effutit, effundit. Quod sicut infinita est in Deum ter Max. injuriâ, ita infinita quodammodo in se malitiâ.

XIV. Hinc Spiritus Sanctus testatur, quod impius, cum in profundum venerit

S. Chrysostr.
ho. 9. in 1.
Cor.
1. Io. 3.
Chrysostr. in
Matt. ho.
47.
Peccator
est peior
diabolo.

Omnia excogitabilia
sacra contemnit.

rit, contemnit. Vbi, quia tantum indefinitum est, contemnit, voluit idem Spiritus indicare, peccatorem actu mortaliter peccantem, omnia excogitabilia caelo, & in terra, & sub terra creata, & increata, (præter sui creaturæ objectum) contemnere, divina humana, cælestia & inferna, temporanea & perpetua, sacra & profana, finita tandem & infinita. Videlicet, reverentiam SS. Trinitatis potestatem, SV Christi Salvatoris sui vulnerationem, mortem, & sanguinem, preciosissimum MARIÆ Virginis partum, cinium, Angelorum custodiam, Sanctorum intercessionem, Ecclesiæ Triumphantis gloriam, Militantis suffragium, fidelium communionem, & precationum efficaciam Sacramentorum, bonorum operum participationem, meritorum valorem, gratiarum thesauros, precatorum exempla, concionatorum ministeria, animæ salutem, gloriosam corporis resurrectionem, æternam beatitudinem, & felicitatem.

Peccatum mortale est omne excogitabile scelus.

XV. Quapropter ut jam amentem zaram istius Chimæra, prohi-ventum
ras & pestiferas exuvias in infernum est,
lam simul projectas Luciferi auctore
complicibus ejus pro condignâ effice
mittamus, finaliter sic omnia congre-

dico & concludo, quod mortaliter peccare, est æternæ Dei ordinationi resistere, judicia divina irridere, bonitatem, potentiam, justitiam, omniscientiam ludibrio habere. Peccare, est Sanctos accidentali gloriâ, Ecclesiam meritis, fideles suffragijs, vivos auxilio, defunctos refrigerio, creaturas omnes suo debito sine privare, totamque rerum universitatem turpissimo abusu æternæ maledictioni subicere. Peccare, est polluere templum Spiritûs Sancti, profanare sanctuarium Deitatis, deformare imaginem, & similitudinem Trinitatis, projicere margaritas ante porcos, sanctum dare canibus, corpus Christi distrahere, carnem ejus dilaniare; sanguinem pretiosissimum quasi è visceribus evomere, rursumque immane Christicidium committere.

XVI. Peccare, est sui metipsum esse carnificem, sanitatem destruendo, corpori vires adimendo, sensus exteriores corrumpendo, interiores animæ potentias hebetando, mortemque præmaturam accelerando. Et hæc in quantum ad corpus. Quoad animam verò est, eam leprâ inficere, pestilentiam corrumpere, servam corporeæ sensualitatis efficere, mancipatui diabolico devovere, Dei, totiusque Curie cælestis inimicam.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

cam, abominabilem, execrabilem, maledictam constituere, & in punte, cum anima, & corpore, in temporalis, & perpetuæ maledictionis precipitare. Et hoc tandem est peccare. Propterea merito lamentatur Propheta his verbis: Desolatione desolata est terra, quia nemo est, qui recogitet de tam horrendam peccati malitiam, gravitatem.

Jerem. 12.
11.

MEDITATIO V.

De horrenda feditate peccati Angelis; & anima hominis.

Text. Regul. c. 7.
gr. 12.

Peccati conscius inclinatus sit semper, defixis in terram aspectibus, cum se omni hora de peccatis suis existimet, ac dicens in corde suo semper illud, quod Evangelicus, fixis in terram oculis, dixit: Domine non sum dignus egreditor levare oculos meos ad caelum.

Job. 7.

Præludium. Imaginare, te videlicet exanime cadaver, in fimeto jacens, vulneribus confossum, vermibus, putredine, & foetore abundantandum, vel Iobum à Diabolo perterritum, & sedentem in sterquilinio.

Punct. 1. Confid. Peccati foeditatem ex eo, quod solâ cogitatione committitur.

sum splendidissimos Angelos in adeo turpes, & horribiles species transmūtavit, ut beata Catharina Genuensis (veluti & altera Senensis) unum aliquando diabolum per raptum videns, maluerit deinceps potius usque ad diem iudicij per ignem nudis pedibus ambulare, quam illum iteratò cernere: imò si quis eundem uno solo oculi ictu conspiceret, præ nimio fœditatis horrore repentinâ morte corrueret.

Effectus peccati in Angelis. In vit. Cath. Genu. nu. 6. 37.

O Deus meus! quis non timebit quasi à facie colubri fugere peccatum? quod simul, ac semel tot pulcherrimorum spirituum miliones tam infandâ fuligine tinxit, & transformavit in turpissimâ monstra? quibus nec tota natura creata, nec humanum, vel Angelicum ingenium aliquid fœdus aut horribilius concipere, vel exprimere valeat.

Eccl. 21.

Punct. II. *Consid.* Alteram peccati enormitatem: ex eo, quòd naturalis animæ pulchritudo, quâ Immortalitatis, Bonitatis, Sapientiæ, & infinitæ Dei pulchritudinis effigies est, ita contaminetur, ut non modò pro immortalitate mortem, pro bonitate malitiam, pro sapientia stultitiam, amentiam, & cœcitatem contrahat, sed etiam pro pulchritudine execrabilem deformitatem. Ex eo, quòd peccati fœditas, si ipsam

Animæ fœditas ex peccato.

fam quoque Beatissimam Virginem possit inficere, redderet illam cacodemone foediorum. 3. Si econtra auferret aliquando ab ipso Lucifero, primam suam pulchritudine Archangelos superaret.

Vah! quis non detestetur, & horreat tam monstruosam animam transmutationem? per quam in illa pro charitate Agni, & effigie Deitatis, immitur character bestiae, & sigillum diaboli?

Apoc. 16.

Horrenda
transmuta-
tio.

*Ex S. Anselm. de
serm. de si-
milit. c.
120*

Idem.

S. Anselm.

Affectus
dolorosi
planctus.

Punct. III. Confid. Etiam alteram, supernaturalē Animae formositatem, quam mediante gratiā sanctificatione constituitur sponsa Altissimi, templum vivi, vas electionis, thalamus aeternitatis, sedes sapientiae, soror Angelorum, & mater regni caelorum, peccato deturpatam tantum, ut fiat adultera diaboli, specula latronum, cathedra pestilentiae, & thronus demonum.

O anima mea peccatrix! & miserum & tu fortè tali diabolicā foeditate contaminata es? heu! quàm grauius mihi sunt angustiae, si te (O anima monstruosa) inspicio, non tolero me ipsum; si te non inspicio, nescio me ipsum; si te confidero (tam abominandam) terretur facies tua, si te non confidero, fallit damnatio tua; si te video tantā turpitudinem

ne deformem, horror est intolerabilis, si te non video, mors est inevitabilis Ah! plange igitur, quia te plangunt lacrymæ, imò sanguineæ guttæ Christi.

Et num erit possibile, ut præ confusione & erubescentiâ sceditatis tuæ non semper deinceps incedas inclinato capite, & defixis in terram oculis, ac dicas? ô Domine! non sum digna ego peccatrix, levare oculos ad cælum; sed parce mihi, & propitius esto secundum magnam misericordiam tuam &c.

CONSIDERATIO I. ANTEMERIDIANA.

De insania Peccatoris.

Insani, & infideles corde, qui tam profundè in peccatis jacent, ut nil nisi carnalia sapiant! sed vix non cognoscentibus suam miseriam: & ampliùs vix illis, qui diligunt hanc miseriam, & corruptibilem vitam; miseri adhuc in fine graviter sentient.

Genf. l. 1. c. 22. n. 4. n. 2. Insania peccatoris.

CONSID. II.

De Miseria, & Inconstantia peccatoris.

Miser es, ubicunque fueris, & quocunque te verteris, nisi ad Deum te convertas: & verè magna miseria est, quia fragilitas tua semper prona est ad vitia.

Idem lo. cit. n. 1. 2. 6. Eiusdem inconstantia,

die confiteris peccata tua, & cras iterum
perpetras confessa. Nunc proponis cavere,
& post horam agis, quasi nihil proposuisses.

DIGRESSIO IV.

De infinito damno, & inexpiable
gravitate peccati.

THEOPHOBVS.

(I.)

AD cognoscendum plenissime miran-
dum peccatricis animæ naufragium, statum, conditionem, & iacturam: nonnulla de inestimabili damno & gravitate peccati Corollaria loci presentis Digressionis subnectam. De-
vinitus de gratiâ sanctificante, & anima hominis scripsere duo magni Ecclesiæ Patres, Augustinus & Chrysostomus, iste quidem his verbis. *Quod anima corpori, hoc est animæ, Christi gratia, sine anima corpus non vivit, nec vit anima sine gratia.* Alter verò, sicut *Joan.* *ma, inquit, decus facit in corpore, Deus in anima mediante gratiâ.* Imaginemini Vobis omnes in sacris Scripturis pulchritudine celeberrimum sceminarum (uti Saræ, Rachelis, Esther, Iudithæ, Abigail, Abisag, Susannæ; omnium profanis scriptoribus nominatissimum

Gratia sanctificans est anima vitæ.

Serm. x 6.

S. Aug. in Joan.

Œminæ pulchritudine celeberrime.

rum, uti Lucretiæ, Cleopatrar, Cassan-
 drae, Penelopes, Helenæ, Rossanæ,
 Polixenes; omnium de facto in hoc
 orbe existentium Reginarum, Principif-
 farum, aliarumque mulierum & Virgi-
 num) quas mundus adorat formosita-
 tes, in unam à Deo & naturâ congestas
 esse personam, quid nisi tenuissima um-
 bra sunt splendoris animæ, uno solo gra-
 tiæ sanctificantis gradu dotata? Hæc
 gratia dat animæ (sicut anima cor-
 pori) vitam, vigorem, motum, spe-
 ciem, sensationem, sanitatem, robur,
 ut possit moveri, ambulare, videre,
 audire, odorare, & operari fructuose
 perfectè & meritorie ad gloriam cæle-
 stem. Vnde per hanc gratiam *in Patre*
sumus, in Filio vivimus, in Spiritu Sancto
movemur & proficimus.

Pulchritu-
 do animæ
 in gratia.

Gratia vi-
 gor animæ.

S. Cyprian.

II. Obruat improvise casu huma-
 num corpus febris maligna, præcipi-
 tium fatale, ictus mortalis, lues vene-
 nata, pestis contagiosa, videbis tabes-
 cere corpus, corrugari frontem, pro-
 fundari tempora, oculos cavari, obte-
 nebrari pupillas, aures surdescere, de-
 nigrari labia, manus tremere, caput
 vacillare, omnes potentias, sensus ac mo-
 tus hebescere, aliudque ad mortem
 non deesse, nisi funestissimum mortis
 ictum; quo secuto, quid superest, nisi
 hor-

Statûs cor-
 poris mori-
 turi, &
 mortui de-
 scriptio.

Animæ ty-
pus rece-
dente gra-
tiâ.

S. Crysol.
l. c.

Animæ dig-
nitas in gra-
tia.

Ejus mon-
struositas
sine illa.

S. Anselm.
l. de simili-
tud. c. 90.

horror exsanguis immoti & trunci
corporis? quid nisi ejusdem in fossam
projectio, corruptio, fœtor, putredo
vermes & cinis. Sic vergat anima per
incuriam sui, aut perversam malitiam
sensim ad diminutionem & amissionem
gratiâ, gratum, justum & sanctum facti-
entis, donec per mortale peccatum in-
terijt, quid in animâ remanet, nisi per-
stiferum ulcus, fœtor peccatorum, cor-
ruptio criminum, vitiorum putredo, con-
scientiæ vermis, vanitatum cinis: quæque
gratiam fuerat divinæ sapientiæ sedes
supernæ Majestatis thronus, sponsio
lestis thalamus, Deitatis domicilium
adorandæ Trinitatis templum; Regi-
Regum amica, Patris cælestis adoptiva
Verbi divini spōsa, Christi soror, Spiritus
columba, divinæ naturæ confors, sancta
& hæres omnium divitiarum gloria
magni Dei, in ictu oculi facta est capi-
talissima Dei inimica, magistra malitiarum
inventrix nequitiarum, vorago fecerum
ruin, cloaca turpitudinum, infamis Civitatis
prostibulum diabolorum, meretrix Babilonica,
adultera damniorum, à Deo
à cælo, à Sanctis proscripita, proclamata
excommunicata, extrusa; plange itaque
(monet S. Anselmus) super te ô misera
ma! plange; quia te plangunt cæli, quia
te plangunt Angeli, quia te plangunt omnes
Sancti; te plagunt guttæ sanguinæ Christi

Domini, quia peccasti, & mali illius, quod commisisti, penitentiam non egisti.

III. Quantum verò ad animam in gratia existentis opera, quemadmodum una auri potabilis gutta majoris pretij, virtutis & efficaciam est ad vitam corporis conservandam, quam integra vini Cretici plaustra, ita tantum est unius gradus sanctificantis gratiam pretium in ordine ad meritum & gloriam, ut omnes mundi favorum, gratiarum & thesaurorum cumulos infinito valore antecellat. Econtra possideas, absque illa solâ aureos montes & gemmeos, margaritarum & adamantum acervos, id est, exerceas quæcunque vel Angelis, vel hominibus possibile opera, subeas omnium Sanctorum equuleos, ungulas, tormenta, martyria, prout illa secundum suam substantiam, & tantumquam actus à libero hominis arbitrio emanantes considerantur, nec hilo tenus condigna sunt ad promerendam celestis gloriæ felicitatem, ob inæqualem finiti ad infinitum proportionem.

IV. Ex his consequitur, qualis & quam insana phreneticæ mentis protervia sit, stolam tam pretiosam, & candidam ex vellere Agni immaculati confectam, in sanguine Christi dealbatam, tam Regiam dotam Spiritus Sancti, tam ful-

Opera facta in gratia.

S. Tho. 12. q. 114. a. 3.

Facta extrinsecum gratiam.

Symbola gratiam.

gentem anulum subarrhationis cælestis
& tam inæstimabilem margaritam à di-
vinissimo Negoriatore IESV triginta
tribus annis quæsitam, in altitudine de-
mum maris (passionis suæ) inventam
fanguine suo dilutam, venditis omni-
bus animæ, & corporis sui substantiis
homini comparatam, & gratiosissimam
donatam pro unica voluptatula prop-
etissimâ impietate ad procos abjiceret
dissipare, distrahere, conculcare? quan-
tamen ipse Tartareus Nundinator tam
facit, ut pro uno gratiæ gradu recup-
rando, (si possibile foret) unus om-
nium reliquorum dæmoniorum, & dæ-
natorum pœnas usque ad extremum ju-
dicii diem sustinere paratus esset; ne
ignorans, quòd per unicum illius gra-
dum rursus æternam sibi fælicitatem
comparare, & ex turpissimo deformita-
tis monstro in Seraphinum, vel Ange-
lum Lucis transformari posset.

Ad porcos
abjicitur.

Quanti gra-
tias æstima-
tur à diab.

Unica gut-
ta ejus in-
fernum ex-
tingueret.

Opera He-
roica Gen-
tilium.

V. Quòdque magis mirum videretur,
si unica talis gratiæ sanctificantis
& glorificantis gutta in infernum stillaret
posset, omnes ejus dolores mitigaret
cruciatu dulcoraret, & sustolleret tor-
menta, ignemque perpetuum deleret.

PHILOTH. Condolenda hinc est
fors Gentilium & Paganorum, imò
hæreticorum, qui stupendos virtutum

moralium fortitudinis, justitiæ, tempe-
rantia, charitatis proximi actus exer-
centes, destituti tamen à fide & gratiâ,
inaniter pro suâ salute laborant?

MONOPH. Miserabiles isti, sed Omni me-
rito vacua,
longè magis deploranda illorum Ca-
tholicorum conditio, qui fide illumina-
ti, sacro Baptismi fonte lustrati, nihilo-
minus pro teruncio omnibus divinæ
gratiæ thesauris se spoliant, aut à lon-
ganimi Dei Opt. misericordiâ millies
oblatos aspernantur.

VI. THEOPH. Pro secundo ex Pecc. mort.
transfor-
mat in dia-
bolum.
supra memoratis Corollario sit, tantam
esse mortalis peccati perversitatem,
ut hominis ad imaginem Dei creati
speciem, non solum in diaboli formam
& filium (nam qui peccat, ex diabolo est) i. Io. 3. 8.
sed etiam in ipsissimum teterrimum dia-
bolum transmutet, ipsa intallibili Ve-
ritate de Iuda sic pronunciante *unus ex
his diabolus est: & de Iudæis vos ex patre
diabolo estis: & aliquando ad B. Catha-
rinam Senensem, peccatorem esse dia-
bolum incarnatum. Rectè igitur illud
Græcæ eloquentiæ flumē appellavit pec-
catum: magnum dæmonem; dæmonē volunta-
rium: dæmonē majus; animamque homi-
nis per peccatum converti in dæmonem,
non quidem substantiâ, sed voluntate, &
voluntatum individuâ conjunctione.*

Ioan. 6. 7.Ioan. 8.44.S. Ioan.Chrysof.hom. 28.in Epist.ad Rom.

VII. Ter-

Estis gravi-
tas inexpli-
bilis.

VII. Tertium. Gravitationem cuiuslibet peccati mortalis talem esse, tantamque, ut, licet per mille annorum myriades continuam panis, & aquæ indidiam tolerares, assiduo planctu universum mundum compleres, Adriaticum mare guttatim ex oculis lacrymandum profunderes: licet omnes Angeli simul & homines pleni, & perfecti in gratia integra diluvia sanguinearum lacrymarum depluerent, licet ad æqualificandam, & superandam mortalis criminis gravitationem ex unâ parte stateræ hoc solum & unum cum collocaretur, ex alterâ verò stateræ parte omnia omnium Sanctorum merita, & opera, omnes craticulæ ignitæ, & sartagine, catastæ, equuleæ rotæ, aut quidquid SS. Christi Martyres sive à barbarâ crudelitate Tyrannorum, sive inhumanâ impietate carnalium seu rabiosâ voracitate belluarum pertulerunt, totum quantum non esset condignum pondus ad pondus peccati æquandum.

Etiam per
omnia SS.
merita.

Omnes per
que actus à
B. V. M.
solicitos.

VIII. Congerantur ad Dei Majestatem adorandam omnes actus Latria adorationis, laudis, benedictionis, glorificationis, amoris omnium existentium & possibilium cælestium & terrestrium creaturarum, & adijciatur ipsius etiam Matris Dei Mariæ gratia, sine

Etas, virtutum actus & merita, nihilominus ad plenam pro unica mortali noxa expiandâ satisfactionem non sunt condigna, vel æqualia, mallétque divina Majestas non offendi uno peccato, quam omnibus prædictis & excogitabilibus servitijs, laudibus, honoribus & amoribus coli ac adorari.

IX. Quartum. Quòd odium, quo infinita DEI Bonitas in peccatum mortale fertur, tam sit ferale, funestum, ac immensum, ut satis superque nullâ vel Angelicâ, vel humanâ linguâ proferri queat. Id vobis congruo problemate expono. Nôstis, quòd magni Principes terræ, si in vasis & poculis suis vel venenosam araneam, aut scorpionem, aut vinum, vel escam corrupta, squalida, foetentia inveniunt, non idcirco vasa illa gemmea, crySTALLINA, aurea, vel argentea in mare, in stagnum, aut fimum projiciunt, sed solam materiam venenosam, aut corruptam, vasis integris retentis, & sollicitâ dilutione purgatis, effundunt. Reperit ille supremus cæli Monarcha inter suæ aulæ cælestis innumera argentea & aurea, Angelorum & Seraphinorum Vasa, tertiam partem peccati toxico imbutam. Reperit inter crySTALLINA, cælorum, aliarumque creaturarum, duo præcipua miræ

Odium Dei contra peccatum.

Similitudines de vasis pretiosis veneno infectis.

Angeli sunt vasa aurea peccato intoxicata.

ex.

Homines excellentiæ Vasa (primavos huius
sunt crystal- generis parentes) peccati squallore, cor-
lina per pec- ruptione & foetore contaminata :
cat. corrup- mox (ô tremendam resolutionem
ta. integros Angelorum, ceu Vasorum
pretiosissimo auro, argentoque elabor-
torum integros, dico, millones factol-

Aurea in ig-
nem proje-
cta.

roris sui impetu è Paradysi sui Tri-
nijs eiecit in ignes fumantes & crepa-
tes, scoriâ tamen peccati per illôs li-
inextinguibiles carbones nunquam
purgandâ. Illa verò crySTALLINA qua
tuncunque proprio suæ omnipotent-

CrySTALLINA
in pulveres
reducta:

artificio affaberrimè facta & expoli-
cum omnibus suis coherentijs in min-
tissimos pulveres comminuit; cont-
vit, in cineres ac favillas redegit,
ventum, in mare, ignesque disper-

Christus
vas pretio-
ssimum;

X. At quia nullus Phinees stetit
& furorem placavit, ideo necdum cel-
verat quassatio. Vnum supererat
(placeat illud Ostensorium Corporis
Christi appellare) ante omnem aeren-
tatem in mente Omnipotentis ac Sa-
entis Dei præconceptum, mille fig-
guris delineatum, constat ex pur-
simi auri materiâ, imperferutabili Sa-
ritus Sancti artificio in mundissimâ
ginali officinâ elaboratum, infini-
margaritis Orientalibus exornatum
Ordinatissimâ innumerabilium ce-

nis generis gemmarum serie distin-
ctum, artificio quidem incomparabile,
splendoribus gemmarum admirabile,
valore vero sui ac pretio inestimabile.
Hoc, inquam, vas unicum supererat al-
tissima Dei magnificentia, in quo in-
finitè sibi complacuit, Incarnatus vide-
licet æterni Patris Filius: Et tamen hoc
ipsum toti Orbi creato obstupescen-
dum vas, seu dixerim Ostensorium, om-
ni prorsus maculâ & nãvo carens, ex
eo solùm, quòd Mundi petulantia suas
faeces eidem à tergo adjecit, implacã-
bilis suæ Majestatis ira, furor & odi-
um peccati, tanquam vas perditum mil-
le ictibus confregit, conquassavit & in
altitudinem maris demersit.

Ob alienã
peccata
contritum;

XI. Pari suæ Divinæ Iustitiæ furo-
re & impetu ipsammet suæ Deitatis
Aulam, individuæ Trinitatis domicili-
um, suæ Majestatis triclinium, dictãm-
que artificij sui officinam, excellentissi-
mam Filij sui Matrem, cum perpetuã
infamiã demoliturus fuisset, igneque
inextinguibili exusturus, si in eã finali-
ter peccati mortalis sordes invenisset: u-
ti per hoc formale Decretum ex S. Spi-
ritûs Archivo extractum, & è cælo pro-
mulgatum constat:

B. V. æter-
næ perdi-
tioni obno-
xia, si pec-
casset &c.

*Si Mater Domini Virgo Beatissima pec-
casset mortaliter, ac sine contritione mortua
esset*

In librariis:
vel. S. Bri.
l. 4. 6. 7.

apud Lu-
dov. Blos.
In monili
spirit. cap.

esset, cælum nunquam obtinisset, sed in
demonibus in inferno eternum cruciatus
An potest quid gravius, & formidabi-
us in detestandum mortale facinus
ci, vel excogitari.

PHILOTH. Omnia planè inter-
ra mea horrore concutiuntur ad hæc
quidem Patribus & Theologis indub-
tata, verùm à me raro, aut perfuncto
duntaxat perpensa, vulgò autem pro-
süs inaudita.

Conciona-
tores Rhe-
torum flo-
culos fe-
ctantes.

XII. THEOPH. Et hoc ipsum
ploranda hujus sæculi calamitas est,
ex parte Concionatorum, quibus
tissimæ in concionando curæ est,
quomodo puros suis populis Divi-
Scripturæ fontes propinent, sed
modo multum ementitâ dulcedine
borum auribus infundant, non qual-
corda fervore dicendi, sed autes de-
re garrindi demulceant. Tum etiam
ex parte Auditorum, qui conveni-
visuri & percepturi, qualiter com-
Oratoris sacri Rhetoricæ artis
mendacijs quasi quædam cerussata

S. Hier. in
prefat. l. 3.
ad Gal.

Veri Con-
cionatoris
officium.

comptula meretricula procedat in
licum non tam eruditura populos, quam
lorum quæsitura favorem, applausum, &
clamationes Euge, Euge: fructuosius
& pastorali suo muneri convenienter
agent, si dimissis omnibus verborum

aurium lenocinijs, moralia tractent, ulcera animarum attingant, monstruositati mortalium peccatorum larvam detrahant, diaboli turpitudinem nigerri- mis coloribus depingant, & synceram ac candidam de prædictis veritatem suos doceant.

XIII. Quintum & ultimum de peccati gravitate Corollarium ita declaro; quavis iustitia Dei atrocissimis, atque sempiternis supplicijs, omnibusque alijs, si adhuc graviores excogitabiles forent, puniat, & semper punitura sit lethale peccatum per sexcenties mille annorum myriades, & millies mille millionum cubos, in aeternum & ultra; tamen unius solum mortalis peccati culpam suam gravitate excedere, & perpetuo excessivam esse omnium possibilium poenarum gravitatem. Hinc consequitur id, quod B. Catharina Genuensis dixit: peccati malitiam, & cruciatum talem esse, ut infernus, ac alia tormenta sint in comparatione illius solatia.

XIV. Hinc merito B. Thomas Angelicus cane pejus & angue peccatum odio prosequens, in medio malarum occasionum Parisijs versando in ætatis suæ flore tam singulari studio præcavit, ut purus & innocens virgo ab omni impudicæ cogitationis assensu immunis è vita excesserit.

G 1

Cui

Culpa peccati mort. excedit omnes inferni poenas.

Exod. 157

S. Thomæ horror peccati.

Ex Menol.
bened. 16.
Nov.
S. Edmun-
dus cur sic
dictus.

Ejus horror
peccati
mort.

Zelus pec-
catores per
confessio-
nem expi-
andi.

B. Cathar.
Bonon. op-
tat sola pro
peccatori-
bus dam-
nari.

Cui subjungo S. Edmundū ideo sic non
natum (quia præter omnium mortalium
legem mundissimus totus, & omnibus
naturalibus sordibus in unis ex matris
alvo prodijt, sicut post mortem in secun-
dæ suæ matris uterum receptus, quatuor
ab obitu mensibus totus flexilis, molli-
lis, & incorruptus repertus est) tantum
peccatum abominatione ferebatur, non
assimare sit ausus: malle se insilire in
gum ardentem, quam peccatum ulli
scienter admittere. Exarsit etiam
horrore peccati, tam ardenti animo
peccatorum sordibus eruendi zelo,
tantus Præsul in itinere constitutus,
oportunitissimo quovis loco, viâ, tem-
pore & tempore, si quis obvius pec-
cata sua confiteri vellent, mox equo
descenderit, & neque per minimam moram
licet diversorio proximus, ipsius con-
fessionem excipere, & pœnitentem
hoc malo summi mali liberare dilige-
rent.

XV. PHILOTH. Rara hoc tempore
re erga peccatores charitas. Sed
illam B. Catharinæ Bononiensis (cuius
Corpus à 200. & amplius annis incor-
ruptum & flexile est) satis superque
miretur, dum instantissimis in vita
cibus à Deo postulavit, ut pro sui
damnatione (sine tamen mortalis criminis
pœnitentia) liberaretur.

noxâ) novum & terribiliorem conde-
ret infernum, ac se pro incude statue-
ret, suæ rigorosissimæ justitiæ ictibus
tundendam, modò per ejus miseri-
cordiam cæteri mortales aut à peccan-
do præservarentur, aut à commissis
sceleribus citò expiarentur.

XVI. Pro materiæ istius coronæ
de gravitati peccati mortalis ultimum
pondus adijciat Cantuariensis Archi-
Præsul Anselmus, qui non dubita-
vit sequentia verba tum voce, tum
scripto posteritati notificare, & pecca-
torum cordibus insculpere: *Si hîc pecca-*
ti pudorem, & illic cernerem inferni horro-
rem, & necessario uni illorum haberem im-
mergi: prius me in infernum mergerem, quàm
peccatum in me immitterem; mallem enim pu-
rus à peccato, & innocens gehennam introire,
quàm peccati sorte pollutus cælorum regna
tenere.

S. Ansel-
mus ma-
vult infer-
num, quàm
peccatum.

S. Anselm.
de similit.
c. 160.

MONOPH. Actum est: concla-
matum est de anima peccatrice, si ad
hæc audita, & cognita non tota præ
contritione, metu, & dolore
liquefcat.

✠ (I E S V S) ✠
✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠

G 3

M E.

MEDITATIO VI

De iisdem damnis peccati mortalis.

Text. ex
prologo Re-
gulae.

Ita Deo omni tempore de suis bonis par-
dum est, ut non solum, ut iratus Pater
aliquando suos filios exheredet, sed ne
metuendus Dominus irritatus malis nostris
ut nequissimos servos perpetuam tradat
penam, qui eum sequi noluerint ad gloria-

Luc. 15. d
v. 12.

Prælium. Imaginare tibi facti-
simum Filij Prodigij statum in domo
patris sui; è contra extra illam, apud
porcos miserabilem ejusdem conditio-
nem.

Filius pro-
digus pec-
catoris ty-
pus.

Punct. 1. Confid. 1. Filij istius le-
tatem, & temeritatem in disceden-
a suis parentibus contra ipsorum moni-
ta, in terram ignotam, & lubricam,
qua omne patrimonium, & vestes pre-
tiosissimas dissipavit. 2. Sic peccator
rem contra legem Dei, inspirationis
monita, propriam conscientiam, & con-
tra bona proposita recedere a Deo,
domo, nempe caelo, & gratia, valedi-
cendo Patri Creatori, Filio &c. B. Vir-
gini ceu Matri, & Sanctis tanquam fratri-
bus, & amicis, ac abeundo post con-
piscientias suas dissipare omnem gratiam

Peccator
Deo & cœ-
lo valedi-
cit.

am, & fructus passionis, & sanguinis Christi, sacramentorum, & omnium bonorum operum totius suae vitae.

O deplorandum naufragium! ergo omnes iustitiae ejus, quas fecerat, non recordabuntur amplius? itane perierunt omnes communiones, orationes, merita &c. imò omnia suspiria, & guttae sanguinis Christi? &c.

Exec. 18.
Affectus deplorationis.

Punct. II. *Consid. 1.* Prodigum de-pauperatum, omnibus invisum, omnibus adibus more canis expulsus, è civitate ad porcorum stabulum extrusum. 2. Sic peccatorem post commissum vel unicum mortale scelus quasi expelli è domo, regno, gratia, consortio, amicitia Dei, & Sanctorum, omni participatione precum, & suffragiorum Ecclesiae, atque meritorum Christi privatum, veluti aliquem excommunicatum.

Expellitur è gratia &c.

Quid ergo fecisti infelicissime? Est-ne gutta Christiani sanguinis in te, ut non præ dolore contremiscas? itane, ô excommunicate! à Deo ad diabolum, à Sanctis ad porcos, à cælo ad cœnum, & stabulum?

Affectus in crepationis propriae.

Punct. III. *Consid. 1.* Prodigum repudiato patre, factum esse rigidissimi heri mancipium, à quo durissimis verbis pro pane saturatus, famelicus, nudus in stabulo, foetore, & frigore

Fit dæmonis mancipium.

pernoctans, siliquas manducare co-
 ctus est. 2. Ita peccatorem diaboli man-
 cipium vendi quasi suis concupiscentiis
 torqueri in anima sicut energumens in
 corpore; deleta Dei imagine, diabolo
 inuri stygmate, uti venefica, & cogere
 ipsum adorare; novis semper peccatis
 fœdari, pro executoriali sententia dam-
 nationis postulari omni momento, ne
 tandem, & sulphure æternaliter
 pasci.

Apos. 2.
 27.

Ah peccator! miser, miserabilis, pe-
 per, cæcus, & nudus; incidisti in latro-
 nes, qui te spoliaverunt, & mortuam
 mâ, semivivum te reliquerunt, Ah!

Ibid. 2. 4.

mento, unde excideris; age pœnitentiam,
 revertere ad Patrem, prosterne te in
 ciem, veniam tuæ temeritatis deprecari
 re, & dicas, ô pater mi! pater pietissi-
 sime dimitte mihi delicta juventutis meæ
 & ignorantias meas ne memineris.

Oratio
 ad rever-
 tendum.

Verè, verè agnosco commissa mea
 & pavelco; ne me projicias, ô Deus
 meus! ut iratus Pater à facie tua, ne
 que me tantis meis enormibus malis
 ritatus hæreditate cælesti privas, & vo-
 lut inutile terræ pondus, ac servum
 nequissimum, imò diaboli mancipium
 æternam tradas ad pœnam: sed parcissime
 pijsime Salvator, qui latronem in cru-
 ce exaudisti, ac Petrum lacrymans

rem, & Magdalenam pœnitentem suscepisti.

CONSIDERATIO I. POMERIDIANA.

De Compunctione Cordis, & dolore de peccatis commissis.

Bonus homo semper invenit materiam dolendi, & flendi; & quanto strictius se considerat, tanto amplius dolet: materia enim iusti doloris, & internæ compunctionis sunt peccata & vitia, quibus involuti sequentes suam sensualitatem maculant conscientiam, & perdunt Dei gratiam. Si vis utiliter aliquid proficere, conserva te in timore Dei. Da te ad cordis compunctionem. In sola compunctione est locus refugij à facie iræ inimici. Ibi emendatur, & abluatur, quidquid aliunde contractum est, & inquinatum.

Genf. l. 1. c. 12.

Ex eod. l. 1. c. 1.

l. 1. c. 21.

l. 3. c. 52.

CONSID. II.

De actu Doloris de Peccatis. &c.

Domine; si ad instar maris lacrymas meas effundere possem, adhuc nihil dignus sum, quàm flagellari, & puniri, quia graviter, & sepe te offendi, in multis valde deliqui. Quid merui pro peccatis meis, nisi

Idem l. 3. c. 52.

n. 2.

n. 4.

nisi infernum, & ignem eternum? sed
 milis peccatorum contritio acceptabile tibi
 sacrificium; quia cor contritum, & humil-
 tum nunquam despexisti.

CONSID. III.

De proposito Emendationis, &
 satisfactionis.

Ex eod. l.

1. c. 22.

Surge, & in instanti incipe, & dic: nunc
 tempus est emendandi, nunc tempus sa-
 faciendi. Quare vis procrastinare propo-
 situm tuum? Nunc tempus est valde pretiosum;

Ib. c. 23.

nunc sunt dies salutis; nunc tempus
 acceptabile. Nunc labor tuus fructuosus,
 fletus acceptabilis, gemitus exaudabilis,
 labor satisfactorius, & purgativus. Veni
 quando unum diem, seu horam pro em-
 endatione desiderabis, & nescio
 an impetrabis.

c. 24.

c. 23.

Die Tertia.

De pœnis peccati futuris, & con-
sideratione novissimo-
rum.

MEDITATIO VII.

De morte stipendio peccati,
& ejus accidentibus.

Onorum operum instru- *Text. Reg.*
mentum, numero quadra- *c. 4. instr.*
gesimum in S. P. Benedi- *40.*
cti regulis est: Mortem
quotidie ante oculos suspectam

habere.

PRÆL. Imaginare te in lecto fata-
li decumbentem, à Medicis desperatum,
astantibus fratribus, sive amicis, accen-
sâ ad lectum candelâ, positâ ad pedes
aquâ lustrali, & imagine crucifixi ad
caput, animam agere.

Punct. I. *Confid.* I. Certitudinem tuâ *Horror ex*
mortis, nam lex Dei, & Naturæ, ætas, *certitud.*
propria corruptio, experientia, præde- *mortis.*
cessores, parentes, & fratres, medici,
Confessarij, mundusque totus quotidie
deficiens clamant contra te: *Reus est*
mor-

Matth. 26.
Joan. 19.
mortis; nos legem habemus, & secundum legem debet mori. 2. Mortis legati, & prodromi jam eandem denunciaverunt nimirum præcedentia funera, campæ, anniversaria, & tot commemorationes pro defunctis. 3. Ipsius quoque mortis executores, apparitores, proxime imminere cervicibus videtur, uti quotidianus defectus, sentus morbi, & varia accidentia testantur.

Affectus
horroris.

1. Reg. 15.

Ergo moriendum? ô qualis horrorem ergo valedicendum mutuo corpori, animæ, amicis, fratribus? *siccine speras amara mors?* quò me duces ad terram ignotam, sine comite, sine studio, ad æternitatem vel semper bonam vel semper infælicissimam? Ah! Quæ deveniam mortuus?

Ex in certitudine circumstantiar.

Punct. II. *Confid.* Mortis horrorem graviolem reddi, 1. ex incertitudine loci, temporis, modi; an scilicet morte naturali sedatâ, vel violentâ, ac repente; an febri, apoplexiâ, hæc &c. an cum usu rationis, vel sine. An cum perceptione omnium Sacramentorum, an in gratiæ, finalisque perseverantiæ statu, vel non. 2. Mortis horrorem reddi adhuc formidabiliorem ex incertitudine statûs futuri, semperque æternaliter duraturi post mortem.

Cur ergo ô nimis incuria & v

anima! non omnem locum, diem & horam suspectam habes? Cur non attendis & recolligis sæpe illas Christi paternæ præmonentis voces: *Vigilate, quia nescitis diem, neque horam.*

Affectus in crepationis suæ incuriæ.
Matth. 4: 42.

Punct. III. Confid. Mortem horribilissimam esse ob ea, quæ accidunt. 1. corpori ante mortem per anxietates, dolores &c. In morte per dissolutionem ab animâ tot annis sibi sociâ & intimè conglutinâtâ; post mortem verò, quia eijcietur è domo, exportabitur uti sordes & fæces, terræ infodietur uti fœtens cadaver, corrodetur à vermibus & putrescet. 2. Horribiliorem fore animæ, propter conscientia remorsus, peccatorum omnium repræsentationem, dæmonum aspectus, Iudicij metum, sententiæ dubiæ expectatione &c. 3. Quia in mentem recurrent omnes bonæ inspirationes, occasiones & media promovendæ salutis neglecta, actionum & operum bonorum tepiditates, temporis perditiones, quæque levia videbantur, tanquam immensa moles gravabunt.

Horror ex accidentibus corporis.

Et animæ?

Quid tum velles Anima! tantis circumvallata angustijs in illo horrendo æternitatis bivio constituta non fecisse? & quid velles fecisse, aperi tandem, Ah! aperi cæcutientes oculos &c.

Con-

Considera tandem aliquando, tempus enim tuum nimis breve est, & forte tibi vix modicum vitæ & inducium pro pœnitentia restat. Mortis ante oculos tuos semper suspectam habere; & disce moriendo bene vivere.

DIGRESSIO V.

De Morte impiorum tam Latiorum: quàm Sacerdotum in genere, multè viventium pessimâ: Cosmophilorum in gustiosâ: & quandoque etiam Sanctis formidosâ.

THEOPHOBVS.

(I.)

Nolite animo cadere, priusquam vulneribus faucij corruatis, etiam si Vos hodie telis, gladijs, & romphæis bis acutis, eminens, cominus punctim, casim, & decussatim aggrediar. En in pharetra ad dexteram perentia mortis spicula; ad lævam veniferæ feræ iudicij gladium, & super scapulas horrendam, flammigerantem, & nimis acutam sententiæ æternæ maledictionis romphæam. Morti Vos hodie dabo, ut vitam tribuam, deducam in inferos, ut ad cælum reducam. Primæ

Mors tri-
faria.

velitationis congressum à mortis sagitta
volante exordiar, quæ, trifulca sive tri-
plex est; furoris, horroris, amoris;
seu impiorum, Cosmophilorum, atque
justorum. Prima occidit immedicabi-
li vulnere; altera fauciat periculosè, &
longo dolore; tertia verò tanquam
amoris, & salutis sagitta, illita melle,
leviter, ac blandè perimendo justos vi-
vificat. Nos in præsentī Digressione ad
finem, brevissimè aliquid de morte Iu-
storum attingemus, priùs autem de hor-
rendâ impiorum tam sæcularium; quàm
Sacerdotum indignè Sacrificantium,
aut viventium: ac deinde angustijs &
periculis plenâ Cosmophilorum morte
agemus.

II. Prodeat ad teli jactum omnium
scelestè viventium, & desperatè mori-
entium Antesignanus, ille inter Apo-
stolos diabolus, inter discipulos pro-
ditor, eleemosynarum fur sacrilegus,
avarorum coriphæus, suo Creatori per-
fidus, suo Magistro refractarius, suo
pietissimo patri nefariè impius deicida
Iudas, qui semel à consortio Christi
transfuga, pro pecunijs Auctorem vitæ
divendere, & adeò horrendum com-
mittere malitiæ infinitæ parricidium
(more aliorum, & quorumcunq; obsti-
nate viventium peccatorum) foci fecit
pati-

Iob. 5.

patibularius trifur, sed quasi in nocte
palpat in meridie, & juxta quod heriProv. c.
18.Etiam: impius, cum in profundum veni
contemnit: donec urgentibus jam su

Actor. c.9.

Diabolus
extenuat vi
vis peccatasauctorem fatis, ceciderunt ab oculis
tanquam squama. Nimirum verisdæmon, quemadmodum peccator
to sanitatis corporalis spatio motupeccati gravitatem adeo extenuat,
eamdem vel fictitiam esse, vel levis& proximam quavis occasione, atque
fessione expiabilem persuadere soMorituris
exaggerat.tur, secus autem in mortis hora,
illam in pondus immensum exaggeratquod ad desperationem fortius impet
ita caligantes invidia, & avaritiaobscuros iudæ oculos tandem
collyrio inunxit, ut facinorum suorumenormitatem perspiciens cœperit,
proximè mortem secundam oppet

tus, desperare.

Iudas cōn-
scientiæ fu-
rijs agita-
tus.III. Videas igitur prostitutum
feris caput, furijs infernalibuscumagi, fodicari in pectore, firmam
conscientiæ laniari, hinc terribilibusgitorum monstris circumveniri, in
omnes Tartari larvas in eum infrenre, fractisque inferorum repagulis, in
stinatam Orco victimam, qua datata, irruere; sedem rationis occupat
illam insano delirio fasciare, in

re in sua malitia voluntatem, memori-
 am infinitae misericordiae Christi aufer-
 re, turbulentissimas ingerere cogitatio-
 nes, furijs omnibus circumagitare, om-
 nem spei consequendae remissionis adi-
 tum intercludere, & stridulo clamore
 auribus jam non oclulis nec surdis: in-
 suffurare, actum est; perijisti; impijssi-
 me vixisti, divinos favores sceleribus
 recompensasti, Sacrum Apostolicum
 Collegium profanasti, Verbum Dei alijs
 praedicando flagitiosa tua vita contami-
 nasti, alijs conferendo sanitates te ip-
 sum mortalibus noxis interemisti, dia-
 bolos e corporibus expellendo ani-
 mam tuam daemoniorum speluncam fe-
 cisti, pias aliorum eleemosynas ad Sa-
 crilegam proprietatem usurpasti. O fur!
 O latro, O traditor abominande! Do-
 minum tuum prodidisti; Christi san-
 guinem innocentem, infiniti valoris pre-
 tium pro reruncio distraxisti, ad Apo-
 stolicam, imo divinam mensam accum-
 bere, manus praedatrices in patinam
 ejus immittere, vivificum Dominici Cor-
 poris & Sanguinis Sacramentum de ma-
 nu illius sumere, putidissimos tuos
 pedes ad effundendum sanguinem veloces
 ad abluendum extendere, demum per-
 fido simulatae pacis osculo & amplexu
 conjuratis inimicis Deum tuum tradere

Ex suorum
 scelerum
 memoria:

H

non

non horruisti. Quin mille te fulmina
feriant? Quin terra dehiscens tuum
fame corpus & animam deglutiat? Quin
omnia elementa te disperdant? per
nefarie, perijsti.

IV. Ecce omnis concilij Iudæorum
iniquitas, Pharisæorum invidia, Sa-
rum blasphemias, Iudæorum injustas
Pontificum sacrilegia, Gentilium impu-
peria, militum crudelitates, totius
his scelera tibi soli nunc imputantur.
Perijsti. Inclamant tibi Pontifices & Sa-
risæi, si perijsti, *tu videris*; Iudæorum con-
liabilem, *tu videris*, mundus clamant
ad me, tu videris. Clamat contra
vindictam justitia Patris, Filij Dei
guis, præclusa Spiritus Sancti bonitas.
Clamat Mater, cujus innocentem Natu-
tradidisti, clamant Angeli, quorum
gem prodidisti, clamant Apostoli
quorum Magistrum vendidisti, clamant
Patres ex limbo, quorum stirpem
sanctissima prole exterminasti, clamant
Prophetæ, quorum sexcentas ma-
etiones incurristi; clamant Cæli
superi, terrestres, inferi, homines
monesque ipsissimi, quod, quem
pro Filio Dei confessi sunt, tu sceleris
mis filijs hominum in sacrilegas manus
consignasti: clamant denique universæ
in caput tuum creaturæ, *ut orationem*

Omnes
contra lu-
dam con-
clamat.

fiat tibi in peccatum, ut maledictionem induas sicut vestimentum, ut diabolus stet à dextris tuis, & suspensus crepes medius, & anima destinata Lucifero victima, non per os, quod ter sanctissimum Christos tetigit osculando, sed per disruptum ventrem, cum intestinis diffluat.

V. Ergò perditissime Filij Dei defertor, ex Apostolo apostata, ex Christi Vicario sicarie parricida, ex Angelo dæmon, abrumpe invisam superis vitam, extrude coarctatos damnatæ animæ spiritus, sis tibi ipsi licetor & carnifex, suspende te in infami ligno, funem feralem mille diabolorum cohortes jugulo adaptent, præstat subire citam, quàm funestam in longum protrahere mortem. O furia! ô acuti conscientia stimuli, & illita mortis veneno sagitta! Quæ tantò feralius Iudæ animam peremit, quantò majori Dei beneficio electus è millibus Apostolicæ, ac Sacerdotalis dignitatis honore insignitus quidem fuit, sed omnibus laicis perfidiorem vitam ducendo, scelestiorem quoque mortem oppetit.

VI. MONOPH. Tremendus casus! deploranda ruina! quis non pertimescet impenetrabilem judiciorum Dei abyssum; ad summum Apostolatûs apicem

A conscientia stimulat^r ad suspendium;

judicia Dei
timenda ex
Iudæ calu:

extollentis, quem prævitet gravioribus
su ad ima ruiturum?

Expeditur
aliquibus
remanfisse
Laicos.

PHILOTH. Valde timeo, idcirco
plurimis è Sacerdotali collegio in
tis articulo eventurum, ut mentis
vitæ tanto statui nimis indignè tran-
ficientiæ remorsu stimulante, &
thanâ suggerente, ad desperationem
gantur, quibus sine dubio melius fuit
in humili gradu suorum popularium
vitam cum placidâ morte committere
& salvari, quam in Cleri sublimitate
terius vivere, periculosius mori, &
etius judicari & damnari profun-

Religiosi &
Sacerdotes
malè vi-
ventes.

VII. THEOPH. Rectè times mihi
thee, & si, ut spero, non tibi, nec pro-
te, saltem alijs & pro alijs, qui (quod
lem longissimè abesse à quibusdam
Religiosis & Clericalibus Ministru-
tissimi) qui, dico contra eminenti-
mam Angelici, Apostolici, imò su-
atque Divini statûs dignitatem in-
dendorum facinorum cœno volutatis
Vnde ut juxta nominis mei erym-
salutarem, talibus ad emendationem
probis autem ad cautelam, Dei ter-
rem incutiam, adduco terrificam

s. Chrysof.
hom 3. in
Act. Apost.
Fauci acer-
dot. salvan-
tur.

Chrysof. sententiam in hæc verba
temerè dico, sed ut affectus sum, ac
Non arbitror, inter Sacerdotes multos
qui salvi fiant, sed multò plures, qui

ant: & alibi cauſam unam tantæ ruinae
inſinuans. Quid, inquit, miſeris illis dixe-
ris, qui ſe conijciunt in tantam abyſſum ſup-
pliciorum? Omnium, quos regis, mulierum,
& virorum & puerorū, à te reddenda eſt ratio.

Tanto igni caput tuum ſubijcis. Miror, an ſie-
ri poſſit, ut aliquis ex Rectoribus ſit ſaluſ?

Altera talis perditionis aſſignatur cau-
ſa ab Auſt. Oper. imperf. quia Laici de-
linquentes facile emendantur, Clerici autem,
ſi mali fuerint, inemendabiles ſunt.

VIII. Aliam verò refert S. Grego-

rius Mag. ita loquens: Nullum, puto, ab
alijs majus præjudicium, quàm à ſacerdoti-
bus tolerat Deus, quando eos, quos ad a-

liorum correctionem poſuit, dare de ſe exempla
prauitatis cernit. Sed propiùs de Sacerdo-

tibus in genere, ad rem noſtram acce-
dit alius purpuratus Doctor, dum ait:

A nullo planè Omnipotens majoris injuria
præjudicium tolerat, imò deteriùs nemo pec-
cat, quàm ſacerdos indignè ſacrificans. Ali-

ter in quocunque modo peccantes, quaſi Do-
minum in rebus ejus offendimus: indignè ve-

rò ſacrificantes velut in perſonam ejus ma-
nus injicere non timemus: en Iudæ tradito-

ris, Chriſtòque ſacrilegas manus injici-
entis peccatum; cujus demum qualia

putatis, quàmque tremenda fore mor-
tis fata; quàm desperatos rodentis &

corrodentis peſſimæ conſcientiæ acu-
leos,

H 3

leos,

1. Ob ratio-
nem pro
alijs dan-
dam.

2. Quia
ſunt in-
mendabi-
les.

Auſt. Op.
imperf. in
Math. ho.

43.

3. Propter
malum ex-
emplum.

S. Greg. ho.
de Offic.
Paſtor.

S. Petrus
Damian.

Opuſc. con-
tra inſti-
tut. Cle-
ric.

4. Propter
indignam ce-
lebrationem.

Remorsus
conscien-
tiae in mor-
te.

Vsque ad
desperatio-
nem.

Remorsus
de alijs pec-
catis com-
missis.

leos, ejusmodi morsibus eam fodite-
tes? Huc age scelestum caput, fatis-
fisti cum adorandâ Dei Majestate: In-
gitiose, perfide Dei Minister, immo-
lari Corporis Christi contaminator, lu-
guinis ejus conculcator, profanator
cramentorum, & animarum tibi com-
missarum seductor, perditor, muel-
tor; quid mortem vitâ peractâ meliorem
expectas? quid cœlum in cœno, & vi-
rum volutabro speras? mortis telum
jam confixus es, desperatus es, con-
fatus, judicatus, reprobatus es & con-
natus ad æternæ infamiæ & maledic-
nis suspendium.

IX. Nil tibi cum cœlo, cum Deo
Superis, superbe, arrogans, probo-
ebriose, blasphemè, luxuriose, in-
dalose, & impie Sacerdos: in con-
Sanctorum, & congregatione abor-
nanda gessisti; honoris & gloria
zelum statui, & vocationi tuæ con-
tentem tuo fastu, ac vanæ gloria
ruptelâ adulterâsti, dignitates &
mina, aurum, & argentum, prop-
que corporis commoditates, non
mas tibi concreditas quæstisti, eam
divinissimi sanguinis Christi pretio
emptas ac partas, scandalis, & per-
sionibus pessimis seduxisti, in lulu-
otio, in commestationibus, & ebri-

tibus diurnis atque nocturnis pergracatus es. Os Dei, labia Salvatoris, labijs De impuritate vitæ,
 venereo osculo profanatis libâsti; carnem Virginem de Virgine carne purissima assumptam pollutis atrectare manibus præsumpsisti; roseum, & vivificum incarnati Dei sanguinem in impuram cordis tui cleacam haurire non erubuiti; Altaris sacrificium, & tremenda vel ipsis Angelis Sacramentorum mysteria cum mortalis peccati conscientia Indignâ celebratione,
 toties, & toties tractare, & sacrilegè profanare, non horruiisti.

X. En modò os illud, en caro illa, en sanguis ille, humanæ redemptionis pretia, facta sunt tibi sententiæ æternæ damnationis, & maledictionis instrumenta. Tot clamant contra te furia, quot seductæ à te sunt animæ. Abi, abi à tota stygiorum hostium phalange circumvallatus; abi ad horribilissimum fatalis iudicij consistorium, ferali, & bis acutâ divinæ justitiæ macharâ trucidandus, fulminandus, maledicendus, atque præ cæteris solo nomine Christianis, Iudæis, ac Gentilibus, cum Iuda, cum Apostatis, cum Hæresiarchis indelebili caractere, ac stygmate in perpetuis stridoribus, & igne internoscendus, & per omnem æternitatem mactandus irrevocabili anathemate. Tales erunt malorum

Tremenda
 finalia fulmina.

lorum ac solo nomine sacerdotum, maxime indignè sacrificantium circa mortis tempora, conscientia remorsus, fata; qui de nocte contaminati, polluti sacrilegi, mane ob vile lucellum saeculi, absque pravâ confessione in mero imaginario suæ famæ respectu vina mysteria tractare non erubescunt. Sed de hac materia ulterius infra.

Polland. in

Vit. 20.

Febr. n. 27.

Visio S. V-

dalrici Pres-

byt. de 2.

Sacerd. Su-

spensis.

X I. Interim non omittenda visio, quæ S. Vdalrico Presbytero Angliâ contigit, dum tres jurati Sacerdotes in Ecclesiâ juxta altare funestâ trabe suspensos, & jam jam tremè strangulandos, intercessis tantis vocibus opem illius efflagitantes, & licò conscensò altari à se liberatos, per dictam visionem agnovit: stupeti post somnum, ecce summo in tres Sacerdotes inhonestatum comites advolantes, ad genua ejus prostrati, pœnitentes, sacrâ confessione purificati, & absoluti sunt. Quapropter consecrate Deo Sacerdos, quisquis scilicet Reus es, his tibi seriò inculcatis, ac cum tremore perpensis, intellige, quæ ego loquor ad te, & sta in gratia, siquidem mors peccatorum pessima & eorum secundum opera eorum.

Per confes-
sionem li-
beratis.

Dan. 10.

Psal. 33.

2. Cor. 11.

XII. Sed abhinc nos conferat ad alicujus sæcularis Cosmophili

ita tamen ex asse nebulonis agonem. Mundani
hominis
moribundi
descriptio.
Videtur illum, frigido sudore jam un-
dique per tempora defluente, pallido
vultu, fractis oculis, intercisâ voce,
mutefcente linguâ, congelatâ manu,
collis genibus, emortuis pedibus, an-
helo pectore, colluctante spiritu, pal-
pitante, & jam ultima trahentem corde
suspiria, quaquaversum conari oculos
fletere, manus protendere, quærere
super stragulam laciniolas, sive pulvis-
culos, volutare ad omne latus debilia
membra, movere exiucca labia, opem
quasi postulaturum, atque visurum, si-
cubi dolorum suorum levamen, effugij
locus, aut ulterioris vitæ radius afful-
gere dicatur. Implorat charissimam Accisâ un-
dique spes.
conjugem, sed ea vultu squallida luget;
vocat dulcissima pignora, & filios, illi
soluti in lacrymas ejulant; sollicitat
Medicos, sed desperârunt; inclinat ami-
cos, at *relictâ eo omnes fugerunt*; propin- Matth.
26.
quos, natos, affines, socios, combibo- Iob. 19.
nes, asseclas, sed omnes *quasi alieni re-*
cesserunt; sperat in pecuniæ thesauris, Psal. 48.
sed *relinquet alienis divitias suas*; confi- Eccles. 1.
dit in honores, atqui *omnia vanitas & gau-*
diâ, sed, heu! extrema gaudij luctus Prov. 1.
occupat. Vnde accisâ omni auxiliorum
spe, obyeriantibus rerum præteritarum

UM-

Angustia
animi.

umbris, presentium imaginibus, for-
rarum terroribus, tandem adhortan-
forfan fideliore aliquo, suspicit caelum
quod raro cogitavit, & timet fulmine
despicit terram, cui nimis adhaesit,
metuit dehiscentem; retro conspici-
pro dolor! temporis pretiosissimi
dissimè consumpti recordatur; an-
prospicit, & videt longissimam, a-
namque aternitatem. Intus se oculis
convertit, & non nisi malè cauten-
tam, plenamque vitij conscientiam
perit, horretque vel perpetuos infer-
vel atrocissimos purgatorij ignes
quos jam jam praecipitandum se fore
dat, & exspectat.

Separatio-
nis dolores.

1. Reg. 25.

XIII. Has inter angustias exclamare
nititur, sed non valens, suspi-
in haec verba: *Siccine separas amara*
ab amantissima thalami consorte? à di-
cissimis filijs oculorum meorum de-
cijs? à cognatione, à domo, ab or-
nibus congestis pecunijs, & possessio-
nibus, agris, vineis, latifundijs, &
tanto sudore, & pretio comparavi
ne separas ab urbe & orbe universi-
mittisque in terram miseriae & tenebr-
rum? O Anima sine corpore! ubi
corpus tuum? Ecce putredo in cel-
bus tuis: ubi deinceps habitabis?
in caelo, an in paradyso, an in purg-

Petr. Cel-
lens. Abb.
de discipl.
clausur. c.
23.

rorio, an in inferno? habebisne flammam Timor in-
 supplicij in parte, vel in toto? eritne ferni,
 spes evadendi? Ecce Æthiopes crudelissi-
 mi jam ligna, fœnum, stipulã & picem, &
 rogos insistunt subministrare &c. Quid
 hinc agat moribundus unde quaque pres-
 sus angustijs, nullóque apparente solati-
 o? spemque metumque inter revocet
 oculos ad Crucifixi imaginem? Ecce vi-
 dere eum, quem contempsisse se meminit, Iu-
 dicem formidat. Talia sunt communissi-
 ma & quotidiana mundanorum homi-
 num fata; quibus proinde talis Lessus
 mortualis competit: *ô mors! quàm ama-
 ra est memoria tua homini habenti pacem in
 substantijs suis.* Iis enim amara est mor-
 tis certitudo, amarior incertitudo, ama-
 rissimus incertus, & irrevocabilis exspi-
 rantis horulæ terminus, & præ aper-
 tis jam foribus instans incertæ condi-
 tionis ac statûs æternitas.

XIV. MONOPH. Sed nunquid *Mors pio-
 rum fœlicia
 or.*
 præ istis fœliciores vitæ exitus sortientur
 Religiosi, ab omnibus rerum munda-
 narum impedimentis, periculis, curis-
 que soluti, quibus plerumque mors est
 melioris vitæ mutatio, non corruptio,
 progressus ad patriam, non transitus
 ad ruinam; sed omnium finis laborum,
 quietis æternæ principium?

THEO-

Formido
mortis ali-
quorum SS.

THEOPHOB. Verissima solio
fers; & mille piorum Religiosorum
gaudiosâ & beatissimâ morte defu-
gentium exemplis, in comperto est.
Veruntamen nôsti etiam, Sanctissimos
viros Augustinos, Bernardos, Hilari-
nes & Agathones sub mortis horam
tremuisse, multosque alios primam
missionis apud Deum amicos, scientes
se mox ab animâ à corpore discessu-
rternitatis adhuc ignotâ viâ immanibus
telonarijs & exactorib⁹ portatantibus
nes occupantibus violentissimè coacti
iri, sarcinas omnes in quinque telonia
deponere (uti S. Cyrill. scriptum est)
liquit) ad lustrandum & accuratissimè
perscrutandum, quid mercium Religi-
osis prohibitarum, in linguâ, visu
auditu, odoratu, vel tactu secum ge-
rant. Vnde si eapropter tremebant colum-
næ, quid facient tabulæ? Et si huius par-
ris turbine etiam Cedri quatiebun-
tur, quomodo virgulta immobilia
bunt? Fervorem igitur Religiosorum
mortis præparationem quotidie insti-
tuenda, & talis esto in vitâ, qualis
optares inveniri in
morte.

Propter di-
strictam in-
liquit. fu-
turam.

S. Cyrill.
orat. de
exitu an.

S. Greg. l.
4. dial.
6. 7.

MEDITATIO VIII.

De Iudicij particularis rigore
post mortem.

Aliud bonorum operum instrumen- *Text. Rem*
tum est: Diem Iudicij timere. Et ut *gul. c. 4.*
quilibet, ubicunque sedens, ambulans, *instr. 44.*
vel stans &c. jam se tremendo iudicio Dei *ib. c. 7.*
presentari existimet. *grad. 12.*

Prælud. Imaginare, quod videas *Dan. 5.*
manum in pariete cubiculi tui inspera- *25.*
to apparentem, tibi que scribentem illa
verba, MANE; THECEL; PHA-
RES. sive NVMERATVS es, AP-
PENSVS, DIVISVS.

Punct. 1. Confid. Primum verbum: *Iudicij di-*
NVMERATVS es: nimirum. Nu- *vini post*
meratos esse vitæ tuæ dies, & completos: *mortem*
simulque unâ cum illis exspirasse om- *processus:*
ne tempus gratiæ & bonarum occasio-
num. 2. Nunc tempus esse, ut anima
tua rapiatur ad Dei tribunal, deducen-
tibus hinc, & inde Angelo, & diabo-
lo. 3. Et ut sistatur tanquam rea coram
Iudice Christo, accusatore dæmone,
Advocato Angelo Custode, patefacto
libello propriæ conscientiæ, tot verò
testibus, quot creaturæ fuerint malo-
rum

rum tuorum instrumenta, vel compes. 4. Facta longissima, & vehementissima scelerum narratione, & pollutione finalis sententiæ, proferri tua paucula bona opera, remissa, pida, &c.

Heu! mihi, Domine, tremens & timens sum, & timeo, dum hæc tremenda discussio venerit, atque ventura quid faciam miser? ubi fugiam à facie peccatorum meorum, & à vultu tuæ?

Punct. II. Confid. Alterum verbum APPENSVS es: scilicet rigor post accusationes examen. 1. De omnibus acceptis talentis naturæ, in animo & corpore &c. 2. De donis gratiæ dei, Sacramentorum, inspirationum exemplorum, instructionum, & proximè VOCATIONIS RELIGIOSÆ, vel Sacerdotalis (è tot millibus &c. 3. De omnibus è contra peccati cogitatione, verbo, opere, omissione peccati contrà Deum, proximum, superiores, Regulas, VOTA, statuta &c. 4. De peccatis alienis ratione officij, animarum curæ, negligentia, indulgentiæ, consilij, jussionis, auxilij scandalive imputatis. 5. Etiam de peccatis justitijs, & bonis operibus, uti de peccatis Sacramentorum perceptio, admittit

Ejuldem rigor propter examen

fio, preces &c. denique illorum fervore, diligentia, attentione, & intentione; vel econtra.

O Dominus meus, & Deus meus! quid erit in Babylone, si scrutaberis Ierusalem in lucernis? quid fiet de horribili gravitate, & multitudine peccatorum, si etiam ipsa bona opera tam districtè examinabis, judicabis, ventilabis, & fortè plurima reijcies?

Sophon. 1. 6.

Punct. III. Consid. Circa tertium verbum: **DIVISVS** es: scilicet à Deo, & cælo, si reperiatur te Iudex minus habentem &c. hic verò Iudex omniscius est, cui nihil potest occultari; infinitè sapiens, ut non decipi; justus & rigidus, ut non inflecti; severus & constans, ut non exorari; omnipotens, ut ei non resisti; supremus, ut ab illo appellari non possit.

Erratione Iudicis.

O qualis de me erit sententia! O sententia omnium terribilium terribilissima! *Discedite à me maledicti in ignem æternum: quis non tremat, & properet, ut convertatur? O vocem illam alteram Salvatoris dulcissimam! Venite benedicti Patris mei &c.*

Matth. 25. 51.

Ah anima mea! Quàm igitur salutare, & necessarium, districtissimum hunc Iudicij diem semper timere, quàm salubre, in quocunque loco, situ, motu, & tem-

& tempore existimare, se jam iam
mendo nimis iudicio Dei praesentandi
abripi? O IESU mi Domine, me
misco tanquam reus, culpam rubeo
tus meus, supplicanti parce Deus

CONSIDERATIO I. ANTI
MERIDIANA.

De frequenti memoria Mor
tis.

Gerf. l. 1.
c. 23.

Valde cito erit tecum hic factum,
aliter, quomodo te habeas. Homo
mo est, cras non comparet, sic ergo
omni facto & cogitatu deberes tenere
hodie, vel statim esses moriturus. Beatus
horam mortis suae semper ante oculos
& ad moriendum quotidie se disponit.
mane fuerit, puta te ad vesperum non
venturum. Vespere autem facto, mane
audeas polliceri.

CONSID. II.

De sedula preparatione ad
Mortem.

ib. n. 4.

Quam felix & prudens, qui talis
nitiur esse in vita, qualis optat
niri in morte! Dabit namque magnam
ciam feliciter moriendi perfectus contentus
mundi, fervens desiderium in virtutibus
ficiendi, amor disciplinae, labor penitentiae

promptitudo obedientiae, abnegatio sui, & supportatio cujuslibet adversitatis pro amore Christi.

CONSID. III.

De praevisione, & timore futuri judicij.

Miserrime, & insipiens peccator! quater ante districtum stabis Iudicem, cui nihil est occultum, qui muneribus non placatur, nec excusationes recipit? quid respondebis Deo omnia mala tua scienti? Ut quid non praevides tibi in die judicij, quando nemo poterit per alium excusari, vel defendi; sed unusquisque sufficiens onus erit sibi ipsi? Igitur time judicium Dei, & expavesce iram Omnipotentis.

Idem c. 24. 1.

Idem l. 3. c. 4. 4.

DIGRESSIO VI.

De rigore Judicij Discussionis contra Personas Deo sacras; & horrore judicij Reprobationis contra praescitos post mortem secuturi.

THEOPHOBVS.

(i.)

Ille quondam aetate, vitae austeritate & miraculis prodigiosus Anachoreta

Abb. Elias tria timuit;

I cen-

centum & decem annorum sententiam
 Abbas Elias dicere solitus erat, in
 expavescere supra modum; discer-
 nem animam à corpore; inevitabilem
 ram supremo Iudicè comparandi ne-
 sitatem; & finalem de se sententiam
 Concussos horrore sagittæ mortis
 hodie reliqui, dilectissimi; nunc
 dius Iudicij seu discussionis divinae
 mortem fulgore suo mentis vestrae
 Religiosæ & timoratae oculos per-
 get: Reprobos autem fulmen Bo-
 pheæ (exitialis videlicet sententia)
 morte sempiternâ mactabit. A
 discussionis seu indignationis Dei
 cio, quâ omnipotens ejus Iustitia
 tra statûs sui exigentiam incuriosos,
 gentes & tepidos Christianos, ab
 mortalis quidem culpæ, cum in-
 tamen venialium reatu hinc decedens
 in piaculares flammæ detrudit, ab
 inquam, iudicio exordiamur; quod
 cum tanto rigore districtissimus Iudex
 maximè contra consecratas suæ divi-
 næ Majestati personas exequetur, ut &
 columnæ (Sanctissimi quique) ab
 tanquam imminente cervicibus suis
 gure contremuerint.

Rigor Iudicij
 divini
 contra per-
 sonas sacras
 & cur?

II. Et hoc idcirco, quia talis
 personarum Regularium & Ecclesiarum
 carum tam excellens est electio, ut, quæ

alijs Ecclesie membris non vocantur ad cul-
 pam, in illis tamen habeantur illicita; & ple-
 rumque quod in laicis culpa non est, hoc
 Crimen est in sacro ordine constitutis: om-
 nium verò gravissimè apud S. Bernard.
 Inter seculares nugæ, nugæ sunt, in ore
 Sacerdotis (& Religiosi) blasphemia. Con-
 secrasti os tuum Evangelio (ac Votis) ta-
 libus jam aperire illicitum, assuescere Sa-
 crilegium est: sædè ad cachinnos moveris,
 sædius moves. Deum immortalem! si nu-
 gæ in tanto rigore pro blasphemijs &
 Sacrilegijs discutientur, quis sustine-
 bit? aut quis Dei omnipotentis oculos
 aquilinos (tametsi non furiosos, aut ful-
 minantes, fulgurantes & iratos tolerabit?
 aut quid tandem Vos peremptoriè ad
 ejus Tribunal citati respondebitis, dum
 reos plurimorum etsi venialium dun-
 taxat piaculorum tremebundos hisce
 verbis adoriatur.

III. Reddite & Vos duo Evangeli-
 ei Debitorum rationem villicationes ve-
 stræ: ordinati & professi estis, sacris
 tunicis induti, attonsi, in partem sor-
 tis Sanctorum selecti, segregati à pec-
 catoribus & cælis excelsiores facti estis,
 at quia nec vestis Clericum, nec habi-
 tus facit Monachum, cujus est hæc ima-
 go, quam præfertis & superscriptio?
 Si Sacerdotis, si Religiosi, ubi est ve-

S. Leo epist
 84. ad A-
 nastas.
 S. Greg. e-
 pist. 5 l. 18.
 Lib. 3. de
 confid. 6.
 134

Rigorousum
 examen su-
 per statu
 vocationis
 & jus requi-
 sitis.

stra sæcularium morum conversio: m
 di, rerumque mundanarum contem
 tus, vanitatum sæcularium abdicatio,
 carnalium refrœnatio cupiditatum,
 perbiæ, vanæ gloriæ, avaritiæ, g
 sitatis, immunditiæ, pigritiæ, f
 quædam mortificatio, edomatio, ex
 minatio? Cujus est hæc Votorum, t
 propositorum vestrorum subscriptio
 confirmatio? si Vestra, ubi ergo
 maculatus candor castitatis? ubi or
 nis fervor, sollicitudo operis Dei,
 litas divini servitij? ubi vigilanti
 storalis, animarum zelus, con
 sacrorum mysteriorum tractatio?
 ne omnia in Vobis in torporent
 curiam, meram superficiem, ne
 gentiam, & ex Ore meo evomens
 luriditatem abierunt? siccine obli
 tum est aurum, mutatus est digni
 & fervoris vestri color optimus?

Indicij ri
 gor contra
 Sacerd.

Petr. Bles.
 S. Bern.
 Idem.

IV. Ecce, ecce Vestrarum conf
 tiarum libros, ecce integros dæmon
 Vos accusantium, ignaviarum & d
 ctorum vestrorum exaratos Codic
 Tu PHILOTHEE in alto sedens
 ra, & non humilia sapiebas: el
 quam melior esse quærebas, mund
 gis, quam Deo placere studebas; Ec
 fasticos proventus, in superfluitat
 gulam, & vanitates dissipabas, &

gis inhiabas lucro divitiarum, quam salutem animarum. In te fuit Sacerdotis nomen inane, & delictum immane, honor sublimis & vita deformis, deifica professio & indigna actio, gradus summus, & animus infimus, sermo multus & fructus nullus. O, pudor! & facinus!

S. Ambr. de dign. sac. c. 2.

S. Bern. l. 2. c. confid. c. 7.

V. Et tu Monophile velox eras ad mensam, tardus ad Ecclesiam, pervigil ad fabulas, somnolentus ad vigiliis, & praeceps ad loquendum, invitus & rarus ad tacendum; promptus ac pronus ad iram, contentiones, & murmuraciones, insuetus ad patientiam, mansuetudinem ac humilitatem; libertatis amator, licentiarum inventor, regularum transgressor, disciplinae praevaricator, quietis, silentij, solitudinis, orationis, &c. confratrum tuorum disturbator. ! O scelus! & criminum farrago! Facessite hinc uterque, immundi, tepidi, vecordes, vagi, incircumspecti, dissoluti, leves, ut quid saecularis status vos sibi non servavit? ut quid habitum mutastis, non animum? ut quid terram sanctam incoluistis? eleemosynas & fundaciones piorum devorastis? loca vobis multo sanctiorum occupastis? Angelica officia vestris vitijs profanastis? Si vestro arbitratu vivere, genio & libertatibus indulgere, in pigritia

Et contra Religiosum.

Severae obijurgationes iudicis contra utroque.

Expeditur
fuisse Lai-
cum.

tiâ & socordiâ delitescere delectab
in mundo, in loco sordium, in Con
in trivijs, in popinis sordescere po
stabat. & simplicem gehennam, aut p
gatorij pœnam in statu sæculari
vivendo vobis comparâstis, nunc
habitu Sancto duplicis supplicij
Vos fecistis.

Traduntur
ad pœnas
purgat.

VI. Ite ergò, ite Tortores, tra
hite animas habitu, quam vitâ
tiores; trahite sine morâ, trahite in
terraneos carceres, duplicate dup
secundùm opera eorum; pro mensura
catorum, erit & plagarum modus.
enim Vobis, non exhibitis inde, donec
novissimum minutum reddatis.

Apoc. 18.
Deut. 25.

Luc. 12.

Timor ju-
dicij post
mortem.
S. Aug. l.
medit. c.
29.

PHILOTH. Heu nos! quam
rè fulminas, quam horribili tuba
dicium nos vocas: Væ misero mihi,
adveniet dies judicij mei, & aperti sunt
libri conscientiae meae, & dicitur de
Ecce homo & opera eius: ecce nihil resp
dere potero, sed demisso capite pro
sione stabo trepidus & confusus.

VII. THEOPH. Non dirè fulmin
nec in furore arguo, sed pro parte
sti Iudicis increpando duras fulguro
ruscationes, & metuentibus do signific
nes, ut fugiant à facie arcus & liber
dilecti Dei. At nunc in reprobatio
eternae judicio furor irae ejus app

hendet impium, & mittet contra eum fulmina, & voces tonitruu sui in rotâ. Igitur sedebit contra Reprobum, ille Rex tremendæ Majestatis, qui quondam jacuit ut infantulus, seque passus est fugari, ut imbellem, capi ut debilem, calcari tanquam vermem, trahi velut jumentum, ligari ceu mancipium, illudi ut stultum, accusari, ut reum, judicari tanquam blasphemum, condemnari ut malefactorem, in crucem denique agi, non secus ac profligatissimæ vitæ laronem. Hic, hic jam vice versa sedebit, ut iudex, eruntque illius oculi tanquam flammæ ignis, pedes sicut in camino ardenti, vox tanquam aquarum multarum, & de ore ejus procedet gladius ex utraque parte acutus. O qualis horror & tremor! quando sedente hoc Iudice infra infernus hians, supernè cælum clausum, foris mundus deserens, intus conscientia rodens, à dextris peccata accusantia, à sinistris dæmonia terrentia, antè æternitas longâ, retrò voluptates præteritæ peccatorem terrebunt, omnesque contra eum armatæ creaturæ ad iudicium procedent, quod ipse non prævidit, rapiendus per viam, quam non exploravit, in orbem, quem non cognovit, ad Iudicem, quem contempsisse se meminit, interrogandus, quod

Iob. 41.

Pj. 76.

Iudex.

lim parvus.

Apoç. 1.

Nunc sedet
tremendus.Terror re-
probi ex
circumst.

non credidit, respondens, quod non
 ravit, rationem redditurus, quam
 computavit, sententiã percepturus, quod
 non exspectavit, deprecaturus, quod
 non exorabit, luiturus, quod per
 le millionum circulos nunquam ex
 bit.

Ex qualita-
 te Iudicis.

VIII. Circumspice miser, sic
 prehensus; quò fugies, dum latere
 possibile est, apparere intolerabile.

S. Aug. 1.
 3. de symb.

En Iudicem, qui nec gratiã prævenit
 nec misericordiã flectitur, nec peccata
 corrumpitur, nec tuo jam amplius
 factionis, aut pœnitentiã promissio
 gatur. En fumus in ira ejus ascendit.
 nis à facie ejus exardescens tanto
 destinatum tuum inferis caput invadit.
 melius tibi foret, illicò infernales poen
 quam Domini judicantis ferre præ
 tiam, ita enim in furore suo arguit

Auct. im-
 perf. hom.
 49.

Exprobra-
 tiones ex
 passione
 Christi.

te: Ego propter te homo factus sum, pro
 te alligatus, & delusus, & cæsus, & cruci-
 sum. Vbi est tantarum injuriarum meo
 fructus? Ecce pretium sanguinis mei,
 dedi pro redemptione animæ tuæ, ubi
 vitus tua, quam mihi pro pretio sanguinis
 debebas? Ego super gloriam meam te habui
 cum essem Deus apparens homo, tu autem
 liorem me omnibus rebus fecisti: à seculo
 confregisti iugum, rupisti vincula mea, et
 tisti ad me tergum & non faciem.

Ier. 2.

litus es Domini Salvatoris tui, nunquam me nominasti nisi blasphemando, nunquam meum Corpus suscepisti, nisi in cordis tui cloacam sepeliendo, nunquam aliter sanguinem meum, passionemque meam tractasti, nisi conculcando; quod præceptum non es transgressus? quem dæmonem in animam tuam non admisisti? quibus nefandis cogitationibus non consensisti? quæ impietatis opera non perpetrasti? Nunc sanguis meus contra te clamat, vulnera mea contra te allegant, cicatrices conqueruntur, clavi loquuntur & probant, crux mea portatur in testimonium.

Ingratitudinis exprobratio.

IX. Ecce jam contra te dilatavit infernus os suum, jam patet tibi carcer æternus, jam horroris caverna, jam fornaces ardentes, jam desperatorum vorago, jam chaos maledictionis, vastum sine mensurâ profundum sine fundo, plenum ardore incomparabili, fœtore intolerabili, dolore innumerabili. Igitur maledicte in hunc ignem æternum, sævissimè urentem, vermem corrodentem, sulphur fœtens, torrentes flamas, in antrum maledictionis, in anathema oblivionis, in funeitissimam omnium peccatarum officinam. I maledicte in lacum picis, in stagnum sulphuris, in puteum in-

Inferni vorago aperta.

Hugo de S. Vict. l. 4. de ani.

Inferni descriptio.

Ejusdem
pœnæ.

interitûs, in fossam buffonum, in
luncam draconum, in cloacam fœdum
in abyssum inferni inferioris : ubi
cisà omni redemptionis expectatione
desperatio totam sibi malitiæ confu-
sionem vendicabit. Ibi portio
sint atrocissimæ flammæ, densissimæ
tenebræ, carbones inextinguibiles
planctus inexorabiles, aspectus dam-
num horrendissimus, stridor denti-
rabiosissimus, crudelissima famis
atrocissima sitis, implacabilis execra-
tio, & desperatio prorsus irremedi-
lis.

S. Cyril.
Alex. orat.
de exitu
anim.

Pœnarum
omnium
æternitas.
S. Aug. l.
de triplici
habitaculo
6. 49.

X. Ibidem ingemisces maledictæ
& nemo compatietur; clamabis,
nemo flectetur; lamentaberis, & ni-
lus eripiet; ululabis, ac planges, & ni-
mo miserebitur. Perpetua tua
tas erit diabolorum sine divortio,
stiarum ferocitas sine effugio,
strantium crudelitas sine clementia,
laniatio vermium sine consumptione,
dolor sine remedio, captivitas sine
laxatione, pœna sine remissione, sep-
plicium sine redemptione, defectus sine
defectu, cruciatus semper præsens.
Hodie semper durans, Cras nunquam
supervenens, præteritum nunquam
absens, annus nunquam transiens
morsque & morsus sine morte, quia

mors vivet, & finis semper incipiet, & deficere nesciet defectus in aeternum & ultra.

XI. O furor! ô indignatio! ô tonitrua! ô fulmina! extruditur, eliminatur, laceratur, cruciatur, dilaniatur & abripitur anima illa immortalis, illa Dei filia, illa S.^{mæ} Trinitatis imago, illa pretiosissimo IESV sanguine redempta, dealbata, purpurata, & sanctificata quondam Dei sponsa. Expellitur uti canis, maledictis, & execrationibus oneratur, diris omnibus devovetur.

Quisnam vel obstinatissimus peccator hæc audiens, sciens, & credens non contremiscat? O homo stulte! & absque consilio, quando tandem sapiens, & intelliges, & novissimam providebis aeternitatem, digito modicum ignem tangere metuis, & quomodo non formidas in ignis perpetui rogam ligatis manibus, & pedibus conijci? Quod si te formidare dicas, age ergo, ut ad evitandam istam pœnosissimam aeternitatem, quotidiana lectione hoc volvas

& repetas in illo aeternæ damnationis supplicio, quidquid potest excogitari, adesse semper, & adesse etiam semper, quid-

quid non potest excogitari.

S. Greg. I.
9. mor. c.
49.

Exod. 15.
18.

Anima cū
furore abri-
pitur.

Considera-
tio inferni.

Cassian. in
confess.
Theolog.
part. 3.

s. Ambr.
in c. 58.
Isai.

ME-

MEDITATIO IX.

De Inferno; eiusdemque æternæ
pœnæ damni & sensûs.

Text. Re-
gul. ex c.
4. in str.
45. & c. 7.

VNusquisque curet ad suæ Con-
sionis initium gehennam expe-
cere, & sit semper memor omnium,
præcipit Deus, qualiter contemnentes
eum in gehennam pro peccatis incidunt.

Luc. 16.
24.

Pœnæ dam-
ni in infer-
no.

S. Chryso-
st. 2. c. 7.
Matth.
hom. 24.

Prælud. Imaginare tibi divitem
lonem, videntem Lazarum in sinu
brahæ, se verò in flammis tostum
julantem: crucior in hac flammâ.

Punct. I. Confid. I. Malitiæ pec-
ut est aversio à Deo, correspondere
nam damni, quæ est æterna privati-
gratiæ, hæreditatis, & gloriæ cælesti
consortij omnium Sanctorum, Visio-
que beatificæ. 2. Est exclusio per-
tua à Dei providentia, sapientia, bo-
tate, misericordia cum perenni sub-
tione ipsius tremendæ indignationis
inimicitia, vindictæ, abominatio-
execrationi, & maledictioni à
sanctissima Trinitate, à Matre Dei
tota Curia cælesti. 3. Hanc solam pœ-
talem esse, ac tantam, ut licet mille
ferorum pœnæ sensibiles essent una
sola hæc omnes cruciatus excederet

Miserrime, desperatissime peccator, quò te vertes averſus à Deo, in-
viſus Deo, inimiciſſimus Deo, execra-
biliffimus Deo, projectiffimus à facie
Dei; convertere citò ad Dominum, &
convertetur ad te.

Punct. II. Conſid. Alteri malitiæ pec-
cati, quæ eſt converſio ad creaturam,
correſpondere pœnam ſenſûs in orco.
Hinc 1. oculi dæmonum aſpectu, au-
res ejulatu, odoratus fœtore, guſtus
buffonum, & ſerpentum eſcâ, & ſul-
phuris, picisquæ potu, tactus igne vi-
vaciffimo torquebuntur. 2. Memoria
recordatione elapſi temporis, occasio-
nũ &c. intellectus apprehenſione amiſſi
boni infiniti, & mali acquiſiti in infini-
tum: voluntas autem tali obſtinatione,
ut nullus damnatorum per totam æter-
nitatem poſſit, aut velit aliquando di-
cere hæc ſola verba: miſereri mei De-
us. 3. Cor etiam tali rabie & odio;
ut inceſſanter ſint blaſphematuri Deum,
Deiparam, Sanctos, & maledicturi pa-
rentes, filios, ſocios, complices, diem-
quæ nativitatis; & anima ſuum corpus,
& corpus ipſam animam ſine fine.

Pœnæ ſenſûs.

O miſerabiliſſimum damnatæ ani-
mæ cantum, *Lamentationes, carmen & va* *Ex. 21. 9.*
ex tam perenni maledictione; cur non
citius in vita maledixit ſenſuum ſuo-
rum

rum effrænem peccandi libertatem, voluntatis obstinaciam, & obduratam tuius vitæ impœnitentiam?

Pœnarum
œternitas.

Punct. III. Confid. Malorum omnium desperatissimum esse, pœnarum æternitatem. Ibi enim sunt tenebræ palpabiles æternæ, fletus, & ululatus horribilis, stridor dentium terribilis, fœtibusque incomprehensibilis, fœtor indidibilis, conscientia morsus intolerabilis, ardor incomparabilis, societas monum formidabilis, carcer miserabilis, locus impermutabilis, decretum revocabile, desperatio interminabilis, & mors sine principio, medio, & fine semper immortalis.

Psal. 54.
Isa. 33.

Cruciatu
max. æter-
nit.

I nunc mea peccatrix anima, descendente in infernum vivens, & prodeum an possis habitare cum igne devorante cum ardoribus sempiternis; si enim hic in momento uno temporis momento in igne (respectivè pictum) positus expirat, crematur, & dolet, & tamen nequam, quod crematur, consumitur. Sed reviviscit, ut iterum moriatur, & iterum reviviscat ad ignem. O terra æternè volubilis! O omnium malorum fons inexhauribilis! si hinc, O eternitas! tui solâ memoria cor meum dilanias, quantum tibi tuâ furiam animam meam discruciabis?

CONSIDERATIO I. P O-
MERIDIANA.De memoria Pœnarum in-
ferni.

Quid aliud ignis ille devorabit, nisi pec- Gerf. 1. 2]
cata? In quibus homo peccavit, in illis c. 24.
gravius punietur. Ibi acediosi ardentibus
stimulis perurgentur, & gulosi siti, ac fame
cruciabuntur. Ibi luxuriosi & voluptatum
amatores ardenti pice, & fœtido sulphure
perfundentur. Nullum vitium erit, quod
suum proprium cruciatum non habebit. Ibi
nulla requies est, nulla consolatio damnatis,
sed una hora gravior ibi in pœna, quàm hîc
centum anni in amarissima pœnitentia.

CONSID. II.

De agenda pœnitentia pro
Peccatis.

IN omnibus rebus respice finem; & esto mo-
dò sollicitus, & dolens pro peccatis tuis, Ib. n. 1. 4]
Disce te nunc in modico pati, ut tunc valeas
à gravioribus liberari. Certè quàmò am- n. 6]
plius tibi ipsi nunc parcis, & carnem seque- n. 3]
ris, tantò durius postea lues, & majorem n. 6]
materiam comburendi reservas. Hîc itaque
primò proba, quid possis postea. Si nunc tam
parum vales sustinere, quomodo æterna tor-
menta poteris sufferre? si modò modica passio
tam impatientem efficit, quid gehenna tunc
faciet?

Die Quarta.

De incuria, & cura minimorum

MEDITATIO X.

De Venialium Peccatorum
gravitate.Text. Re-
gul. c. 6.

Erba otiosa, & risum
ventia; æternâ clausurâ
omnibus locis damnata
& ad talia eloquia dicitur
lum os aperire, non per-
timus.

Prælud. Imaginare, speciosissimam
Regis filiam, & sponsam, per subitum
um leve accidens deturpatam horre-
scabie, & ulceribus plenam appa-
re.

Damna ve-
nialis pec-
cati in ani-
ma.

Punct. I. *Consid.* Peccatum veniale
quamvis mortem non inferat. 1. ani-
mam tamen turpiter coinquinare, et
luti ulceribus, & scabie foeditur. 2.
andem tot successivè quasi vulnera
parvis afficit, quot venialia delibere
committit, quæ illâ faciunt languidam
deficientem, & moribundam. 3. dispo-
dit quoque proximè dispositam ad mor-
tem spirituales per peccatum mor-

namque qui spernit modica, paulatim decidet: Eccli. 19.

Quomodo ergo non erubescis mi-
sera tuam horribilem foeditatem, qua
tot pustulis, & ulceribus plena es? qua-
lis tibi confusio & pudor, ad suavissi-
mos speciosissimi Filij Dei amplexus sic
anhelare?

Punct. II. *Confid.* Tantam esse, minimi Ejus gravi-
tas.
licet peccati venialis culpam & malitiam,
ut 1. potius subeunda esset atrocissima
mors corporis, quam illud committen-
dum. 2. Imo etiam citius permitten-
dum, ut omnia corporea, & totus mun-
dus iterum annihilarentur. 3. Ut po-
tius Angeli omnes, & animae creatae
perirent & damnarentur, quam Deusu-
nico v. g. mendacio jocolo offendere-
tur scienter, ac deliberate.

O maximam caecitatem! quod ha-
stenus talem gravitatem non agnovi.
O detestabilem temeritatem meam!
quod audeam in singulos dies, & ho-
ras, sine ulla consideratione, tot venia-
libus culpis in illud bonum infinitum
delinquere.

Punct. III *Confid.* 1. Tantumdem esse Est aequi-
valenter in-
finita.
unico veniali peccato Deum offendere,
quantum omnes homines, qui fuerunt,
sunt, & erunt, imo omnes creati pos-
sibiles, numeroque infinitos, uno levi
K vul-

s. Tho. 3.
p. q. 1. a. 2.
ad 2. &
1. 2. q. 87.
a. 4. in
corp.

vulnere, aut impacto singulis colere
afficere. Peccatum veniale ex eo, quod
offendat Bonum simpliciter infinitum
& quod sit aversio aliqua à Bonum
to & incommutabili, habere quam
malitiam (extrinsecè, & terminatam
infinitam.

O Deus meus, & omnia! cur
totus exhorresco tantam, & tam
cogitabilem malitiam? tantumque
lium peccatorum numerum, de quo
hactenus nihil fermè curabam?

Quàm igitur meritò me oportet
inceps alià censurà meos defectus
re, non enim frustra Sanctissimus
Pater ipsa etiam, quæ levissima
tur, otiosa, & ridicula verba tam
sè veruit, damnavit, & quasi
clausurà, omnibusque in locis (nullo
cepto) ab ore Religiosi proscriptis.

DIGRESSIO VII.

*De eorundem venialium peccatorum
incomprehensibili frequentia
& gravitate.*

THEOPHOBVS.

(I.)

Inter cætera, quæ passim traduntur
ve Religiosæ, sive Christianæ

tionis, & sanctitatis consequenda
 media, principale est, sollicita & diligens
 rerum minimarum cura, in amplecten-
 dis, quæ bonæ sunt, & fugiendis, quæ
 malæ; cùm enim nemo repente fiat vel
 pessimus, vel optimus, idcirco pericu-
 losis erroribus se implicant omnes, quot-
 quot credunt, perfectionis vel incre-
 mentum, vel decrementum, non pri-
 mario, & principaliter pendere à mini-
 mis quoque, sive virtutum, sive vitio-
 rum actibus frequentatis; parum me-
 mores illius, quod S. Dorotheus tradi-
 dit, virtutes; & vitia à parvis incipere;
 & ad magna vel bona, vel mala perdu-
 cere.

Cura minima
 mortum
 quantum sit
 momenti.

S. Doroth.
 sermoni 30

II. Et certè omnium sive Religio-
 num, sive statuum in suo gradu, & ro-
 bore firmitatem, seu ruinam soli mi-
 nimorum curæ, vel incuriæ adscriben-
 dam esse, gravissimo suo testimonio
 asseverat ille Angliæ Primas, & Præ-
 sul hisce aureo caractere dignissimis
 verbis: Certissimum est, quod in multis Ec-
 clesijs experimento didicimus, quia in Mo-
 nasterio (& quovis regulato, ac bene
 ordinato itatu, maximè verò Sacerdo-
 tali) ubi minima districtè custodiuntur, ibi
 rigor Monachorum inviolabilis manet, ibi
 pax inter Fratres, ibi in Capitulo procla-
 mationes quiescunt: ubi verò Minimi Ex-
 cessus

Illor. incuria est om-
 nium ruina

S. Anselm.
 Ex. 6. ad
 Monach.
 Cister.

cessus negliguntur, ibi totus Sacerdotalis Ordo
 larum dissipatur, & destruitur. Verum
 tamen ne temetipsum, Philothee (ve
 Monoph) inani amplius opinione lo
 cens dicas in corde tuo: levia sunt
 non curo corrigere: non est magis
 si in his maneam venialibus, minus
 que peccatis, non magni refert hoc
 ve, vel committere vetitum, vel con
 tere præceptum: hodiernum diem
 irrefragabili necessitate, & utilitate
 us materiæ (è quâ omnis tua delectatio
 sive profectus exoritur) differendum
 pendemus: ac primitus de minimis
 malorum fuga ex venialium peccato
 rum foeditate, gravitate, damnositate
 pœnis eorundem quoque in purgato
 rio sustinendis; deinde è contrariis
 minimorum bonorum operum pro
 cutione & studio, ex incomparabili
 lorum valore.

Problema
 de anima,
 & filia for
 mosus.

III. Filia fuit, uti præclaris
 libus orta, ita tam rarâ formositate
 tantâ oris suavitate, loquelæ gratia
 celsus ac gestuum urbanitate, nec
 honore ac nominis famâ passim
 celebris, ut non modò omnium
 bus nota fuerat, præconijs extol
 tur, omnium in se oculos rapta
 cunctorum sibi conciliaverit favore
 affectusque ad sui amorem &

rium suavi quâdam violentiâ attraxerit, sed etiam præ reliquis potentissimi cujusdam Monarchæ benevolentiam intimam tantopere sibi devinxerit, ut ab eo in filiam, nurum, hæredemque omnium suorum thesaurorum ac regni adoptata fuerit & instituta. Suprà modum autem Filio Principi tam in affectuosâ animi complacentiâ, tam delicatis sui cordis amoribus fuit, ut ejus præsentia frui, frontem illius stellato firmamento sereniorum intueri, oculos solis instar splendoris radios diffundentes admirari, genas liquefactis rubinis & adamantibus tinctas, labia corallis Indicis purpurata, collum lilijs & ligustris candidiùs collaudare, pretiosissimis monilibus cingere, aures inestimabilibus margaritis ornare, membra omnia, totumque ex candidissimo ebore compositum corpus cyclade, auro gemmisque prætextâ vestire, cum eâ conversari & colloqui, eidemque indissolubili desponsationis & amoris nexu conjungi summas suas delicias esse reputaret.

IV. Sed ecce, ô infortunium, ô inconstantiam muliebrem! hæc serenissima Principissa, ex merâ quâdam vecordia cœpit, contra sexûs sui morem, exiguam suæ pulchritudinis illibatè con-

Adoptata,
& despons.
Regis filio.

Ejus pulchritudo ad
amata à
Principe.

Fit suæ for-
mæ incu-
ria.

servandæ curam & rationem habere
fastidire regium sponsi consortium,
ces conjugis amores, etiam floccu-
cere; eidem stomachosias creare
centias, vnde excellentissimæ suæ
nitatis oblita, & formæ speciosissimæ
incuria; sensim leviter evagari, le-
forum frequentare contubernia, et
sa cum ijs commercia miscere, de
ex multiplici, & incauto consortio
afflatu eadem contagione afflata,
repta fuerit & corrupta. Lugens
aque temeritatis ac infelicitatis
Videas illicd roseum vultûs color
tabescere, succedere squallidum
lorem, lipitudinem in oculis, impu-
ginem in capite, foetorem ex ore
facie postulas, scabiem mordentes
membris, in corpore ulcera, ac de
in diem per omnes artus infectos
ere marcidam tabem, saniam puru-
tam, & sæculentissimos humores.
hîc agat speciosissimus Regalis
sus, dic PHILOTHEE?

Et leprosa
deformis-
sima.

Digna re-
pudio ad le-
prosorium.

PHILOTHEVS. Quid agas
quantocyus temerariam, stultam, in-
tam, deformem, indignam horro-
aversari, & ab amore, amplexu
lamo atque palatio repudiatam, elu-
natam, velut marcidum & putre car-
ma ad leprosorij ergastulum extra-
re?

MONOPH. Inaudita factum cle-
 mentia foret, si hæc contaminata, & a
 mundorum castris ejecta, Sacerdote le-
 pram ejus(uti præceptum est) recognos-
 cente, lavante, & Agni immaculati san-
 guine expiante ac mundante, a suo Spon-
 so in pristinos favores, honores & amo-
 res reciperetur.

Lepræ re-
 cognitio &
 mundatio
 in Lege.
 Levit. 13,
 & 14.

V. THEOPH. Rectè judicâstis
 uterque. Sed jam applicate parabolam.
 Memineritis, quæ de pulchritudine ani-
 mæ per divinam gratiam sanctificatæ, ac
 de ejusdè superveniente ex mortali pec-
 cato horrendâ deformitate & funesto
 exitio diximus suprâ Digress. 4. n. 1. & 2.
 & indubitanter concludite, (exceptâ solâ
 totali illius morte, quam Venialia pec-
 cata non inferunt, etsi quàm proximè
 ad eam disponant) haud multò infe-
 riorem esse ejusdem animæ peccatis ve-
 nialibus deformatæ turpitudinem, hor-
 rorem lepræ abominabilis cælesti spon-
 so causantem. Vnde Os hominis scur-
 rilia loquentis, illud os aureum & sa-
 crosanctum, comparavit faculentæ for-
 dium cloacæ, & quâvis latrinâ abomi-
 nabiliori sentinæ.

Venialia
 pecc. sunt
 animæ le-
 pra.
 S. Chrysostr.
 hom. 44.
 in 1. Co-
 rinth. &
 hom. 3. ad
 pop.

VI. Ne autem ista vel hyperbolica,
 vel nimis paradoxa reputes, adduco gra-
 datim irrefragabiles demonstrationes, &
 Sanctorum testimonia : primum sit S. S. Macarius
 K 4 Ma-

Illorum fœ-
tor.

A S. Philip
Nerio sen-
sibiliter per-
cept

l. 1. Vit.

c. 14.

S. Franciscæ
Rom. An-
gelus fami-
liaris faci-
em abscon-
dit præ pec-
cato veni-
ali.

Cap. 25.
Apud Lan-
tic opusc.
16. c. 1. n.
7.

Macarij asserentis, quâvis peccati
nialis labe animam reddi sordidam
detestabili fœtore oppletam. Altero
S. Philippi Nerij, ordinem sæcularium
cerdotij mirificè illustrantis; qui
Venialium solum modò peccatorum
vis, quandoque in aliquibus suorum
liorum spiritualiû sensit exhalari ter-
rimum fœtoris odorem. Tertium er-
tâ S. Franciscæ Romanæ, quæ cum
miliarissimo Archangeli sibi con-
assistens uteretur aspectu, si qua-
coram illa quispiam aliquem veni-
defectum commisisset, visus est illi
lestis Paranympus tanquam vel ni-
re suffusus, vel hujus peccati fœtoris
perculsus, faciem suam manibus tegit
& occultare; imò etiam ipsâ ob-
quentes læcularium accursus, in
sinam fortè imperfectionem labens
idem Archangelicus Ephæbus con-
nantis in modum e Franciscæ conspu-
se proripuit, tandiu non amoluit
stabilem se præbens, donec ipsa
profunda mentis humilitate, suspirio
lacrymis, & veniæ deprecatione,
modici piaculi noxam diuisset.

VII. Sed ea nimium obstupel-
da, quæ in Vitâ B. & Catharinæ Gen-
sis leguntur: *Cognitissimum mihi est*
quit illa, quod quando amor purus

exigissimam imperfectionem deprehendit, si Deus non auerteret, in pulverem redigeretur corpus. & etiam anima, nisi esset immortalis. Amplius illa: Certum habeo, quod si quis cerneret, quam enorme unum tantum peccatum sit, potius eligeret, animam & corpore in succensâ fornace vivus consistere, quam in se peccatum tolerare: & si universum mare ignis esset, ad effugendum peccatum sese in medium ejus usque ad fundum demergeret, & neque inde prodiret unquam, si sciret, quod prodians, peccatum in se esset *Cap. 24.* conspecturus. Adhuc gravius illud ex ejus vitâ: quod aliquando ostensâ sibi cælitus ad unicum temporis momentum minimæ actionis Deo displicentis quasi umbrabili deformitate ac turpitudine, adeo fuerit consternata, ut in has voces proruperit: Quando mihi concessum fuit intelligere, quam pavefcenda sit umbra minimi actûs, qui sit contra Deum, nescio, cur *Lib. vit. illius c. 24.* e vivis non excefferim. Si hæc sola, sola, inquam, obscura visio, quæ non nisi momentanea fuit, diutius durasset, licet corpus habuissem prorsus adamantinum, interissem. Adeo iam mihi terribilis apparet vel umbra saltem venialis peccati, ut v. deatur mihi, quod Deus multo minorem ipsi inferno horrorem indiderit.

VIII. Vnde, tametsi parata fuerit, *Horribilis diaboli aspectus.* potius usque ad extremum judicij diem *Ibid. c. 23.* per flamas, & prunas deambulare, quam

Illâ enormi-
tas descrip-
ta à B. Ca-
thar. Genu-
ensi.
c. Vit. 12.
apud eun-
dem.

Cap. 24.

Lib. vit.
illius c. 24.

Inferno
horribilior.

Horribilis
diaboli a-
spectus.
Ibid. c. 23.

Horribilior
peccati Venialis

diaboli speciem vel semel tantum spectare, obtulit tamen se ad libentius videre in morte omnes dæmonum, suppliciorum atque terrorum infernalium copias, quam minimam amplius peccati turpitudinem semel inspectam iterato aspicere. Sed junxit & illud: quod si B. mæ Virginis MARIÆ gloria, ex divinæ dispensationis privilegio, alicui possidenda offerretur, sicut Ipsa eadem perfruitur illâ tamen conditione, ut cum tam in mensa gloria unico veniali peccato taminatus esse deberet in cælo; tamen omnem sanctissimæ istius Genitricis gloriam repudiaret, imò citius infernales poenas præligeret, quam cum talibus cunctis in cælo beatus esse.

Infernus
præcigendus, sine
pecc. ven.
quàm gloria B. Virg.
cum illo.

Contra non
curantes
illa.

IX. Cui ad hæc non arrecti quæ præ stupore capilli rigescant? aut quæ ab indignationis motu se temperet, sed fustissimo zelo ductus, adversus eos, qui similia delicta tanquam minima, contemnenda reputantes non curant, deliberatè totidem quotidie maculam animam suam deturpare, & innumeris ictibus tremendi Numinis Majestatem impetere, cogitantes, aut (quod verius foret) jaçtantes: hoc leve, nihilum esse? quo modo enim id leve, aut nihilum, quod præfata Virgini monstratum fuit divinitus, esse intus

24. e. 24.

rabilius ipsis inferni pœnis? & Seraphi-
cæ Matri Theresiæ: ab uno peccato ve-
niali majus malum provenire posse,
quàm à toto simul inferno? Sed ut con-
spectâ jam summo cum horrore Venia-
lis culpæ fœditate, gravitatem quoque
enormem ejusdem ponderemus, & phre-
neticam plurimorum imaginationem de
illorum iocosâ & explodendâ levitate
opportuno alterius problematis helle-
boro sanemus. Vos ambos sequentis
facti, & ejus qualitatum, constituo lu-
dices.

X. Filius fuit; amantissimi Patris
delicium, & quasi pupilla oculi sui. Is,
nescio, quâ temeritate ductus, consilium
secum inivit, quòd quamdiu maneat in
paterna domo, nunquam velit quidem
lethali pugione Patris sui cor, & vis-
cera transverberare, ne tanquam impius
parricida omni non solum hæreditate
privetur, sed, more veteri, culeo in-
sutus demergatur in profundum maris.
Ceterum omni posthabito Patris dulcis-
simi, & amantissimi, licet prohiben-
tis, indignantis, & pœnas acerbissimas
minitantis, respectu, incepit eundem
nunc irridere, nunc oculis subsannare,
nunc illudere ac ludibrijs exponere,
nunc percutere, & ad latera punge-
re stylo ferreo, tandem perfrictâ au-
daciâ

S. Thero-
siæ judici-
um de pec-
cat. Ven.
*In vit. S.
Theres. c.
25.*

Problema
de gravita-
te illius ex
filio patrem
vulnerante.

Et hoc pro
nihilò du-
cente.

daciâ multis parvis vulneribus sauci-
Cùm autem acriter & à Patre, & à
Magistratu eapropter correptus
intentatis etiam gravioribus mis-
pœnis, ille in risum solutus, & can-
nans, re velut optimè gestâ, sequenti-
easdem omnes injurias reiteravit,
& tertio, & quarto, contumelias con-
melijs. & plagas plagis superaddidit
res, ridendo, jocando, & dicendo: quod
postea, si subsannavi, si irrisi, si multo
citer vulneravi? quid hoc sit? non
terfeci illum, non multùm curo,
volo corrigere, levia tantùm sunt
nera, &c. Quid jam censetis? Num
tervulus iste reus est consilio, &
judicio? imò reus centum annis,
uno ad triremes condemnari?

2. Reg. 12.

3. & 6.

PHILOTH. *Vivit Dominus!* *nam* Reus gehennæ, & Filius mortis
vir, qui fecit hoc, plagas luet in qua-
plum, eò quòd fecerit verbum istud, &
pepercerit.

Sententiæ
de suppli-
cio prome-
rito.

Prov. 30.

17.

MONOPH. Si oculus subsannat
Patrem, Salamone Iudice, dignus
ut effodiant illum corvi de torrente, &
dant eum filij aquilæ; quo dignus erit
plicitio filius, si contumelijs in optima
patrem adjungat etiam vulnera? *nam*
ego propè propè ad malam crucem
& corvos abigerem.

XI. Considerate bene, qualem, & contra quem feratis sententiam: quid enim, si tu PHILOHEE esses ille vir? quid, si & tu MONOPHILE? *Hæc loc. cit? v. 7. Beneficia Dei erga Sacerdot. & Religios.* dicit Dominus Deus Israel: Ego vos tuli de domo Patris vestri, & erui vos de manu diaboli & de luto facis è mundo & laicali statu, unxiq; te oleo misericordiæ in Clericum, in Religiosum, constitui te in regali Sacerdotio, in mea mihi desponsata Ecclesia, in vineam Domini Sabaoth: ego te (Religiose) in hac monastica domo, in ista sacratissima Religione, in hoc Sancto-Sanctorum posui, ut essetis Ministri fideles in conspectu Domini Dei vestri, vicarij, successores, filij & hæredes omnium divitiarum gloriæ, & Majestatis paternæ; *& si Ib. v. 8. parva sunt ista, adjiciam vobis multo majora.* 9.

Quare ergo contemnitis verbum Domini, ut faciatis malum in conspectu meo? Quare mihi quotidie injurias, contemptus, & plagas multiplicare non cessatis, & dicitis per risum, & jocum, quid hoc sit, quid illud? quid referat Iniquis, venialiter peccare? quid magni multo-malum, extenuatio. raris in die, sed leviter tantum vulnerare Deum? esto sit Deus, esto sit infinities infinitæ, ac tremendæ potentiæ, immensitatis, & gloriæ, nunquid propterea crimen læsæ Majestatis erit, ter-

Max.

Catalogus
venialium
in personis
sacris.

Max. ter Opt. ter potentissimum, & que pijsimum Regem, Amicum, Patrem multis quotidie offensis, multis saepenumera levibus injurijs, contumelijs, aut vulneribus fauciare? Quid in sacris, religiosis, aut parochialibus functionibus, in officio Canonico, Missis, precibus, alijsque diversimodis operibus divinis (licet in oculis ejus, in conspectu Domini, licet voluntate ac deliberate) esse desidiosum, tantum, somnolentum, pigrum, tardum, tædiosum, vagum, ridentem, confabulantem, incompositum, distulsum, & inattentum? Quid in Superioribus, tametsi Dei Vicarijs, loqui, refragari, obedientiam detrectare, jussa discutere, dispositiones contempnere, murmurare, invitum obtemperare? &c. Equis iste tam devotus, aut sanctulus, qui pro enormi flagitio putet, Religiosum silentij tempore nihil confabulari, garrere, ridere, & finire, seu aliorum quorumvis discursus & facta sigillare?

XII. Quis denique (subinfirmitate Clero nonnullus) talis Stoicus sit, Cato, qui existimet hoc grande necesse & morte piandum; si quis Sacerdos, Parochus, Canonicus, aut quicumque

alius Presbyter, persolutis horis Canonis, & absoluto rei divina penso, festinet ad reliquas diei, noctisque horas in longum tempus protractis deambulationibus, colloquijs, prandijs, cœnis, convivijs, lusuque vetito (temporis, ô pretiosissimi temporis! fallendi gratiâ) comburendas? Aut, sub honestæ familiaritatis titulo, cum utriusque sexûs hominibus more illorum, sales, jocos, facetias, turpiloquia, scurrilia verbis, factisque misceat, & (citra solummodò mortale peccatum) hæc talia etiam pro laude, & laureâ dignâ recreatione ducat?

XIII. An non hoc est contemneré verbum meum, mihiq̄ue impingere mendacium? dicit Dominus omnipotens: dum ego signanter & expressè monui: *Omne verbum otiosum, quod locuti fuerint homines, reddent rationem de eo in die iudicij, & rursus: Qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio: & iterum; Nolite jurare neque per cœlum, neque per terram, neque per caput vestrum. Et vos verba nugatoria, risum moventia, scurrilia, mendacia jocosa, iracunda, contentiosa, contumeliosa, murmuratoria, imprecatoria, & execratoria sine numero multiplicatis: per nomen meum, per crucem, per elementa, per animas vestras absque*

Dicere;
ven. peccatum nihil esse, est Deum arguere mendacij.
Matth. 12. 36.
Matth. 5. 34.

que necessitate, utilitate, vel etiam
 ritate juratis, & irriforie dicitis,
 est hoc leve? nihil est hoc, nugæ
 crepitacula sunt, jocus & recreatio
 Hæc ad Vos, ô Clerici, ô Regulares &
 culares! Dominus Deus Iudex Iustus
 tis & patiens; qui dum Vos inpen
 illis ingentibus Mundi stateris in
 plaustra peccatorum venialium appo
 ditis, nullâ drachmarum, aut sc
 lorum, nullâ unciarum, vel aliquo
 brarum ratione habita, ipse in
 lissimâ croci, vel auri libella, etiam
 nima grana, stipulas ac pilos exper

Psal. 6.
 10.

XIV. Sed adeste, adeste
filij hominum in stateris, & quotquot
 rerum gravissimarum incurij calcu
 res, si Vobis divinæ bilanciæ trutin
 mis stricta videtur, attendite,
 nam in pondere & mensurâ Sancti
 amici Venialia delicta pensent, ac
 ment. Iam supra *Digress. 6. n. 2.* ad
 memorabilem illam Divi Clara-v
 sis Cœnobiarchæ censuram, quod
 in ore sæcularium nugæ, in ore
 erata Deo personæ sint blasphem
 os nugis ejusmodi assuescere, Sac
 um sit, cui optimè consonat S. P.
 nediectus in tua regula: scurrilitate
 verba otiosa, & risum non venientia
 nâ clausurâ in omnibus locis damna

Graves cen
 suræ San-
 ctorum de
 scurrilibus
 verbis.

Cū allegato Bernardi coincidit illud Trithemij: *Qui os suum Domino consecratum vaniloquis, aut scurrilibus verbis polluit, quid aliud, quam Sacrilegium facit, tollens membra sua Deo dicata, & instrumenta faciens diaboli?* Ita ergo secum velle ratiocinari: quid tam, si centies verba otiosa, & venialia peccata de die committam, omnia simul neque unicuique peccatum mortale constabunt; *Levia quippe sunt ista, non curo corrigere. Hæc; dilectissimi; in corde suo dicere; impænitentia, hæc blasphemia in Spiritum Sanctum, blasphemia irremissibilis est.*

S. Bern.
Serm. 1. de
Convers.
Pauli.

XV. Adstipulantur huic veritati exempla eorum, qui levissimos nævos inconsideratè commissos gravissimis in se pœnitentijs multarunt, è quorum millenis duo duntaxat attulerim. S. Eusebius Abbas Syrus in campo quodam cum S. Ammiano in legendo Sacro Evangelio occupatus; dum casu supervenientibus aratoribus intentus, mente à sacra lectione distrahebatur, tam severè dictam distractionem castigavit, ut per 40. reliquos vitæ annos, nec ad campum illud, nec ad astra, nec extra semitam unius duntaxat palmi latam, oculos emitteret.

S. Euseb.
Abb gravi-
ter punit in
se aspectu
curiosum.
Polland. in
Vit. 23.
Jan. n. 8.

De B. verò Susone Ordinis S. Dominici dignissimo & piissimo Alumno

Idem in
Vit. 25. 1. n.
n. 36.

L

re-

Sic B. Suso
inconfide-
raturum ta-
ctum for-
minæ ma-
nūs.

refertur, quodd, cum aliquando in
duarum virginum juxta se in loco
lico assidentium arripuisset ex
ac nonnihil tenuisset, citra ullam
stram cogitationem, in tantum
hanc visam sibi gravissimam noxam
savijt, ut primò per acerrimam
tionem affixi aculei & clavi cutem
netrarent; inde semetipsum excor-
nicando locum Capituli, in quo
quenti SS. Angelorum inter
assistentiâ fruebatur, ingredi
demum per triginta alias discipli-
storum diversorum intercessionem
mereri, & illud expiare delictum
geret. Hos dixerimus æquos
natores.

XVI. Verùm quia jam nobis
sermo est, cum illis duntaxat, qui
talia peccata cane quidem pejus
gũe vitant, suos tamen quotidianum
niales lapsus, vel nihili ducunt,
rissimâ confessione expiant,
mus in ordinatam argumentorum
em, quidquid nobis de hac
reliquum est. Prodeat Angelicus
mas, qui præter attributam
venialibus quandam gravitatis
tem (uti in superiori Meditatione
peccatum quâvis morte violentâ

Censura S.
Thomæ A-
quin. de in-
finit. gra-
vit. pecc.
Ven.
S Thom. 2. punct. 3.) alibi docet, Omne
2. q. 110.
4. 3. ad 4.

quando gravissima etiam millies illata, pejus ma-
 gis esse. Quibus accedit gravissima
 Beatissimi P. Ignatij censura, dicentis,
 ubi infinitate objecti, contra quod sunt
 venialia peccata, illa quoque aggra-
 vari in infinitum. Consonat & Ioan-
 nis Gerfonis Cancellarij Parisiensis judi-
 cium his verbis: Ad id peccatum etiam ve-
 niale contra Deum est, ut is ex sua justitia
 in quo omnem pro illo damnare posset in æternum,
 quod autem homini illud ad damnationem
 non imputet, non de justitia, sed de sua in-
 disciplina bonitate procedit.

Eadem S. P.
 Ignatij Lo-
 jolæ, & Ger-
 fonis.

Tract. de
 Spir. vita.

XVII. Præ omnibus autem, uti
 deo, ita aureis characteribus digna est
 Sancti Cantuariæ Antistitis Anselmi
 proposita Thesis hoc tenore: Si videres
 in conspectu Dei, & aliquis tibi diceret,
 quæspice illuc. Et Deus est contra; nullatenus volo,
 pejus te aspicias. (Ecce Charissimi casum unius
 otidianum modo curiosi aspectus) Hoc posito:
 quid si (inquit Anselmus) necesse esset,
 ut totum mundum, & quidquid Deus non
 periret, & in nihilum redigi, aut te fa-
 tiac mere tam parvam rem contra voluntatem
 gelicus Dei? Et quid, si plures essent mundi pleni
 creaturis, sicut iste est? & quid, si infini-
 tatis numero multiplicarentur? (Hactenus hy-
 perbolicam S. Antistitis propositio, cui
 sequentem adjungo, menti ipsius, &
 omnium quoque Theologorum doctri-
 na

Et S. Ansel-
 mi.
 S. Ans. l. 2.
 Cur Deus
 hom. c. 21.

Veniale
 non est
 committ.
 pro mille
 mundis sal-
 vandis.

næ conformem.) Et quid, si tu (e
 contra Dei voluntatem curiose
 spiciendo posses omnium Iudæorum pec
 ganorum, & Hæreticorum populi
 Orthodoxam fidem convertere, ut for
 um peccatorum indurata corda ad læti
 nitentiam emollire, omnes è purgatorij
 rij flammis animas liberare, a
 æterno supplicio damnatos salvare cau
 sos quoque dæmones rursum in bonos
 los lucis transformare, verbo dehor
 omnes creaturas rationales tam com
 tas, quam creati possibiles, omnes
 deliberato, ac venialiter tantum & d
 caminosa conspectu, cælestibus locor

Idem S.

*Ansel. ibi-
dem.*

*S. Anselmi
rationes.*

inferre: Fateri necesse est, quia p
 servanda tota creatura, nihil debet an
 re contra Dei voluntatem. Tanto qua
 dem majus malum est offensa adan
 Creatori illata, quam omnium crea
 rarum salus, aut perditio æterna. Secu
 to major finiti, ad simpliciter in
 est distantia. Sic graviter peccamus
 tiescunque scienter aliud quantumlibet
 vum contra Dei voluntatem facimus
 nam semper sumus in conspectu
 semper ipse præcipit nobis, ne pecc
 Hæc ille Sanctissimus Præsul.

*Idem loco
cit.*

XVIII. PHILOTH. Durus
 sermo, quis potest eum audire?
 THEOPH. Durus quidem,

Iohn. 9. 7.

Ansel. loc. cit.

(ex eodem illustrissimo Archi-Episco-
 po) adhuc aliud. Secundum quantitatem
 peccati, exigit Deus satisfactionem. Pone
 igitur, quod omnes creatæ potentia,
 fortitudo, vires, ac virtutes simul col-
 lectæ velint Deo satisfactionem suffici-
 entem, pro uno peccato veniali offer-
 re; macentur omnes bestia in holo-
 causta, & victimas, incarnentur om-
 nes Angelici Spiritus, & singuli tam
 homines, quam Angeli se offerant ad
 omnem satisfactionem; nec non om-
 nes Calites simul, ac terrigenæ unitim,
 & divisim tot sanguineos ploratus edant,
 tot calentes lacrymarum guttas pro-
 fundant, quot stillæ continentur in Oce-
 ano, tantumque insuper patiantur,
 quantum omnes Martyres, quantum
 damnati; quantum dæmones; hæc om-
 nia cum sint limitata, & finita, per illa
 secundum se, & in sua solùm substan-
 tia considerata non satisfaceret condig-
 nè pro curiosa visione contra DEI VO-
 luntatem facta. Quia non reddis aliquid
 majus, quam sit id, pro quo peccatum fa-
 cere non debueras. Ita conclusit ipse, con-
 clusionem firmante æternâ Verbi divi-
 ni Veritate cum dilecta sua sponsa Ca-
 tharina Senensi sic differente: Omnes pœ-
 na, quas anima sustinet, vel sustinere potest,
 nullo modo condignæ sunt ad culpam etiam

Omnium
 SS. opera
 non sunt
 condigna
 satisfactio
 pro uno
 ven. pecc.

Vnicum
 veniale sa-
 tisfactio-
 nem exigit
 infinitam.
 Idem ib.

minimam puniendam, quoniam offensa
mibi fit, qui sum Bonum infinitum,
cul dubio satisfactionem exigit infinitam.

Ex eod.,
ibid.

XIV. MONOPH. Nimis gra-
viter hæc sententia; & nisi fides me consolaretur
atque infinitus meritorum Christi
hoc solum cogeret me desperare. Vnde
propono firmissimè (ad imitationem

§. VV al-
therus Ab-
bas per 40.
annos nul-
lum fecit
voluntar.
ven. pecc-
Ex Menol.
13. Nov.
Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

nostri Villariensis Waltheri Ab-
batum) Qui; stupenda res! intra quadraginta
annorum spatium nullum veniale
delictum deliberatâ voluntate commisit.

Ex Menol.
13. Nov.

memoratur) mea præterita tam
mala cum lacrymis, & gemitibus
per dies septem, & plangens

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

quod ego negligentissimus (& non
plures mei similes) hætenus
curam adeo nocentium

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

um noxarum curam adeo nocentium
rim, imò & gloriatus de ijs factis
merò sim, ut accenseri merear illis

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

letantur, cum malè fecerint, & exultant
in rebus pessimis.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

Ex Reg. c.
4. Instr.
58.

MEDITATIO

De eadem gravitate peccati
malis in Religioso, & Sacerdote
conditione sui status, futuri iudicii,
& poenarum purgatorij.

Stante prædictorum, & adhu-
quentium veritate, consultatur

mala sua praterita, cum lacrymis, vel genu
mitu quotidie in oratione Deo confiteri, &
de ipsis de cetero emendare.

Text. Re-
gul. c. 4.
instr. 58.

Præludium. Imaginare, Regem il-
lum Evangelicum cum servis suis ratio-
nem debitorum ponere: veniam depre-
canti, pœnas intentatas, & omne de-
bitum dimittere, recidivum verò & in-
gratum carceribus & tortoribus trade-
re, quoadusque reddat universum debitum.

Matth. c.
18. 28.

Punct. I. *Confid.* Quælibet peccata
aggravari in Religioso, ac Sacerdote re-
spectu Laici. 1. Ratione votorum. 2. In-
gratitudinis erga plura accepta benefi-
cia. 3. Ratione scandali. 4. Ex alijs cir-
cumstantijs sanctitatis suæ conditionis,
loci, finis, majoris obligationis, me-
diorum, adhortationum, lectionum,
Sacramentorum opportunitatis, & vel
defectûs malarum occasionum &c. vel
debita fugæ illarum. Examina in par-
ticulari te super singula.

Venialia
cur in sacris
personis re-
putentur
graviora.
S. Thom.
2. 2. q.
186. a. 10.

Fateor, pijslime Domine! meam
supremam sanctioris vitæ obligatio-
nem, & è contra luridissimam negli-
gentiam, & offensarum multitudinem.
Ah! non satis est, quòd sæculares tam
libere contra te peccent? aut quòd ego
in laicali, vel sæculari statu adhuc exi-
stens infinites te offenderim? habes

confitentem, & dolentem Reum: p
ce; parce mi Deus &c.

Punct. II. *Consid.* Venialis peccati
tatem etiam ex illo jam supra in Dign
ne allato dignosci, quod Christus

Matth.

12. 36.

Verbiotio-
si definitio.

S. Greg
lib. 7. mor.
c. 17.

locuti fuerint homines, reddent de eo
nem in die iudicij. Quid levius ve
quod aut justæ necessitatis, aut pia
tis intentione caret? Ita enim defini
verbum otiosum, & tamen quod
tale tam rigoroso iudicio subicien

Matth. 5.

2.

Sit autem sermo vester est, est non,
quod autem his abundantius est, à malo

Ib. v. 22.

3

Qui irascitur Fratri suo, (vel) dicitur
Raca, (vel) Fatue. Reus erit iudicij,
cilio, gehennæ ignis. Quid gravius
formidolosius dici potest?

O amabilissime Domine! non
tres, quæso, in iudicium cum se
tuo, quia torrentes iniquitatis con
bant me: si tu minutias iniquitatum
servaveris; Domine quis sustinebit
ego certè non respondebo tibi una
promille.

Iob. 9. 3.

Venialium
gravitas ex
purgatorij
pænis me-
tienda.

Punct. III. *Consid.* eandem gravi
tem ex acerbitate pœnarum purgato
quibus i. animæ etiam justorum, an
cæ, sponsæ, filiæ, hæredesque reg
caelestis ab eodem exclusæ, licet

debito, poenā ineffabili damni afficiuntur. 2. Poenis etiam sensus omnium excogitabilium tormentorum; quæ à poenis inferni, solâ desperatione, maledictione, & aternitate discrepant. Hinc illæ voces, miseremini mei &c. *Iob. 19. 21.*

Et me quoque tam miserandæ sortis accubitas manet? & fortè opinatò citius instat, & non convertar? Ô mentis meæ cæcitas!

Absit, absit tanta meæ salutis incuria: juravi planè, & statui, omnia mea mala præterita cum humilitate, (ah utinam etiam possem cum lacrymis!) Deo confiteri, poenitentijs expiare, orationibus deprecari; & serió tandem aliquando emendare.

CONSIDERATIO I, P O M E R I D I A N A.

De prona facilitate hominis ad lapsus quotidianos.

Reverà peccator es, & multis passionibus, ac imperfectionibus obnoxius, & implicatus. *Genf. 1. 3. c. 4.* Ex te semper ad nihil tendis: cito laboris, cito vinceres, cito turbaris, cito dissolveris. *Ib. n. 3.* Cogita peccata tua cum dispendentia magna, & mærore. Atque nil sic timeas, sic vituperes, & fugias, sicut vitia & peccata (quantumvis levia) quæ magis

gis displicere debent, quàm qualibet in
damna.

CONSID. II.

De agnitione delictorum, &
negligentia minimorum.

Ex eod. l.
3. c. 52.

Quid dicam reus, & omni confusione
reus seu plenus? non habeo os loqui
nisi tantum hoc verbum: Peccavi Domine
peccavi; miserere mei, ignosce mihi.
Pertus (nimis jam) sum, quod, quod
vos non vitat defectus, paulatim labitur
majores. Sed propter levitatem cordis
negligentiam defectuum nostrorum sepe
sentimus animæ nostræ dolores, sed vani
demus, quando meritò flere deberemus.

Idem l. 2.
c. 25.
lib. 1. 21.

DIGRESSIO VIII.

De cura Minimorum malorum
vitandum, propter purgatorij acerbitatem:
& bonorum ad operandum, propter
incomparabilis meriti
pretium.

THEOPHOBUS.

(I.)

Petr. Ca
nis. Soc.
Iesu de S.
Bernardo.

CLara-vallensis Archisterij Antiquarij
quem omnes (sic attestante Petro
nisi) meritò suspiciant, & reverentè

quoque uno melius scripsit, aut vixit: animadvertens olim apud nonnullos de suis Monachis rerum minimarum curam vilescere, proindeque circa regularem disciplinam agi remissius, ita suos aliquando ingemiscens affatus est: Fratres; mihi tristitia magna, & continuus dolor cordi meo est, quod nonnullos tam pro-nos ad levitatem, ad risum, ad scurrilia video: ut pertimescam valde, ne forte plus, quam expediat, divinæ misericordiæ immemores, & ingrati tantis beneficijs deserantur à gratia, & in deteriora labantur. Quemadmodum enim non pauci mortem sibi per neglecta vulnera accersunt, ita ad eundem modum, qui minima vitia, & peccata nihili pendunt, graviora sibi invehunt, Ecclesiastico dicente: Qui spernit modica, paulatim decidet, ita Damascenus. Vnde qui conscientias suas per minima licet errorum piacula conculant, dicere non verentur: Quid est hoc, si hoc verbulum, si hoc minimum locutus fuero? quid est hoc modicum, quid hoc, quid illud? sensim, ac pededentim in majora, gravioraque per partes proruentes periclitantur, donec in perfectam insensibilitatem decidant, mortemque animæ ex minima unius acūs quasi puncturâ incurrant.

II. Versutissimus dæmon & intendendo versatissimus, si quos Ecclesiasticarum

S. Bernard. deplorat in suis ineuriam minimorum.
S. Bern. serm. 8. de septem panibus.

A minimis fit lapsus ad majora.
S. Io. Damasco. in vit. Barl. & Iosaph. Eccli. 39.

S. Doroth. serm. 3.

Nero Imp.
puncturis
acuum plu-
rimos occi-
dit. Sic dia-
bolus.
*Xiphili-
nus.*

carum, Religiosarum, aut alias detur-
tarum personarum animas mortalis per-
catis nece perimere se non posse certum
scelestissimum Neronem imitatur, et
odio internecino prosequens Cives Ro-
manos, cum optando, ut omnia illorum
capita in unum coalescerent, quod un-
nico tantum ictu omnes decapitaretur,
nihil tamen istiusmodi sanguinaria
voto proficeret, acubus venenosis
simo tinctis iussit obvios quosque per-
gredi, quo facto innumerabilem horum
num multitudinem tales ictus vel non
dicere sentientes, vel parum curantes
occidit. Applicatio uti clarissima, ita nimis
pro dolor! quotidiana & frequens est
inter personas etiam oppido pias, et
minimarum incurias noxarum.

Sollicitudo
in alijs mi-
nimis cor-
poralib.

PHILOTH. Videtur communi
hæc esse mortalium cæcitas, quod
minimam muscam in vinum, vel
lun in offam, pulveris atomum in oc-
ulos, vel in digitum spinæ festucam
su illapsa, cum magna sollicitudine
trahant, infixas verò animæ Venialium
peccatorum festucas negligant, ex
opinione, quod nunquam in mortali
coalescant.

III. Verissimum quidem est,
quantumcunque multiplicatis venialibus
nullum constari posse mortale peccatum.

catum, æquè tamen est verum, ex
 iisdem proximas mortiferi lapsus di-
 spositiones introduci. Siquidem per il-
 la intellectus obnubilatur, ratio men-
 tis excæcatur, ac voluntas à mortificá-
 tionibus sensuum, à solitis exercitijs, &
 rerum spiritualium gustu rapitur, &
 trahitur ad affectanda laxa, remissa, cu-
 riosa, & sensualia vitæ oblectamenta;
 quodque mali caput est, tandem pravá
 consuetudine, levia amplius non curan-
 di, quasi callo obducitur. Videas igitur,
 hodie torpescere internos mentis af-
 fectus, cras deficere externum inceptæ
 conversationis cursum, perendiè lan-
 guere consueta spiritualium devotio-
 num exercitia, sacras lectiones nausea-
 ri, inspirationes divinas præteriri, ope-
 ra (necum amplius supererogatoria)
 sed ipsa quoque obligatoria prætensis
 excusationibus vel intermitteri, vel per-
 functoriè, cursim, & luridè solummo-
 do peragi. Ita cernitur statuæ hujus ca-
 put ex auro optimo, pectus autem, &
 brachia de argento, ventrem, & femo-
 ra ex ære, tibias ex ferro, tandem de-
 finire in pedes partim ferreos, partim
 verò fictiles, ac luteos, donec unico ten-
 tationis lapillo in pedum, & proposito-
 rum fragilitate concussa hæc magna mo-
 les corruat, & miserando lapsu com-
 minuatur.

IV. Et

Gradus à
 minimis ad
 mortal. lap-
 sum.

Dan. 2.

Similitudo
 à statuâ Na-
 buchodon;

Minimar.
culpar. con
tempus est
Ordinum
tuina.

S. Anselm.
l. de simi-
litud. c.
221.

Et animæ
eiusvis.

Periculis
circumdati;
Sacerdotes;
sæcul.

IV. Et hoc non de quovis solitarii particulari, sed de integro quoque Monasterij statu verificari affirmatiſſimis verbis ita testatus est ille Cantuariensis Hierarcha: *Omnis Religio Monastici Ordinis funditus perit, si custodia ejus per modicarum culparum contemptum paulatim tepescit*: Tu multum Venerande Sacerdos, qui alio sive Clericis, sive subditis, seu familiae seu animæ tuæ propriæ præstas, aut præfides, ita appositè hoc tanti Præfati (Delphico verius) oraculum per argumentum ad hominem verte: si omnis Religio Monastici Ordinis extra omnia infinitarum malarum occasionum pericula constituta, in ipso tamen quasi perit, adhuc funditus perit; si custodia ejus per modicarum culparum contemptum tepescit, si obstructio ejus per minimarum rimarum neglectum paulatim deficit. Ergo decuplo magis omnis pastor, honestas, & decor commissi Ecclesiastici statûs; ergo omnis discipula subdita mihi familia, & parochia ergo omnis mea corporis, & temporalium fortunarum, imò & tota animæ meæ salus tot undique periculis exposita, tot gravissimis perditionis occisionibus circumvallata, & velut in ipsa altitudine maris, ac in medio abyssi constituta, funditus pereat, & miserabiliter

dum patiatur naufragium, necesse est, si sollicita, si accurata, si debita custodia, per modicam culpam, excessum, defectum, occasionum, & periculorum contemptū (non subito quidem impetu prolabitur concussa) sed paulatim, ac sensim tepescit, flaccescit, deficit, & interit. Ecquid autem (ut S. Augustini similitudine utar) tum interest, utrum uno grandi fluctu navis operta fuerit, & obruta, an paulatim subrepens aqua infentiam, & per negligentiam derelicta, atque contempta impleverit navem, atque in abyssum demerserit?

Sint solliciti
de min.
culpis.

V. Quid Nabuchodonosoris statuæ intererat, capite aureo, pectore argenteo, femoribus æneis, cruribus etiam ferreis diu erectam, altam, firmam, solidam, & quasi invictam steterisse, si pedes ex luto compacti fuerant, si casu lapillus illis allapsus luteam basin offendit, comminuit, dissipavit, totamque machinam decussit? Ita quid referet, statūs tui Sacerdotalis (vel alterum Solis) Colossum in sui initio caput habere ex auro optimo, manus, & brachia ad quodcunque objectum suā integritate adhuc argentea, pectus & carnem ad omnes tentationum, sive sensualitatum illecebras, pœnè dixerim ænea: (qualem tamen

Sacerdos
militis sta-
tuæ Na-
buch.

Iob. 2. 3.

men nec ille quondam de terra
 cui non similis erat in terra, vir simplex
 & rectus, ac timens Deum; & recessum
 malo, & adhuc retinens innocentiam suam
 habuisse fatetur his verbis: nec formidavi

Id. 6. 12.

lapidum fortitudo mea, nec caro mea
 est) teque suris, & cruribus quavis
 conversationis lubricæ viâ hæten-

Fragilitas
carnis.

reis, & adamantinis stetit: vel
 per stare proposuisse? num idcirco
 teos, & fragiles humanarum affectuum
 num ad omne malum proclivium
 non habes? an tibi firmam semper

Ex unico
malæ oc-
cas. lapillo
labilis.

luteo fundamento, quamvis (tu
 nione) sicco, & arido consistens
 polliceris absque diligentissima
 nescio unde vel unde, fortuito
 dum tuorum naturalem infirmitatem
 labentis lapilli cautela, atque cultum
 O quantum te fallis, & falleris!

S. August.

illud Ecclesiæ Columen: Experto
 crede; coram DEO non mentior, Cedentibus
 bani, Duces gregum sub hac peste
 quovis lapillo concussos cecidisse
 quorum casu non magis suspicabar
 aut Hieronymi, aut Ambrosij. Talis

Gradus mi-
nimar. oc-
cas. ad lap-
sum.

ro minimum non minima offensionem
 pillum existima, unicum v. g. in
 tum aspectum, vel unicam debili-
 beriore cum alieno textu conver-
 nem esse; devolvitur siquidem co-

fatio, aut visus ad familiaritatem, & risum, risus ad potum & esum, esus ad lusum, lusum ad usum, ab usu ad tactum, ab hoc ad factum, donec deplorando casu, collapsâ in ruinam propriam, & alienam nobilissimâ statuâ,

Serò dolet, quisquis post factum pœnitet actum.

Ecce Colossus firmissimum, en lapillum levissimum: ecce secutam Regiæ, imò Angelicæ statuæ ruinam. Hæc in tui gratiam, & pro sollicitâ, cui studes, intime mi Philothee, cautelâ.

VI. Sed jam ad te revertor, Monophile, quam ex causa putas, sanctissimum Patriarcham Benedictum in sua Regula, quantumvis admirabili discretione condita, tam paternâ sollicitudine veruisse, & rigorosâ valde censurâ notâsse minutissimos quosque defectus, errores, & penè dixerim, errorum umbras, ut nec apicem alicujus piaculi, vel jora unum impunè prætermitti statuerit? Quò existimas, omnia illa spectare, v. g. verba otiosa, & risum momentia æternâ esse clausurâ damnanda: Regula sanctæ in aliquo contrarios semel, iterumque admonitos, neque correctos excommunicationi subijciendos: leviorum verò culparum reos a mensâ, Oratorij, Fratrumque consortio cum

S. Benedi:
regula accu-
ratiss. circa
minimos
nævos.

Regul. c. 6;
c. 23.

c. 24.

M

pœ-

cap. 42.

cap. 46.

cap. 54.

cap. 71.

Pœnæ pro
minimis.Cur tanta
minimor-
cura?

pœnis arcendos; prævaricatores
 tij, semetipsos in quovis excessu,
 occulto, suâ sponte non accusantes,
 liquid parvi sibi mutuo dare, vel
 pere sine Superiorum licentiâ,
 mentes, litteras, munuscula, vel
 quidquam, etiam Rem Minimam in
 graviori disciplinâ & vindictâ
 dos: ad pedes Superioris pro quâ
 nima causa corripientis, vel
 stam commotionem ostendentis
 volvi prostrato corpore, expulsio
 monasterio plectendum; & plura
 militia, vel graviora pro minuti
 choro, cantu, lectione, capitulo
 sa, & intra ipsius cellæ parietes
 missionum, aut omissionum,
 tra formalem culpam fortuitis
 bus imponi solita, & ad plenam
 factionem prostratim expianda
 donec ad Superioris beneplacitâ
 nia indulgeatur? quoniam istorum
 nium usus, observantia, &
 Num quis temerè dicet,
 hunc omnium Iustorum Dei
 plenum nugæ scripsisse, & tractat
 audacter dicere non dubitat,
 istæ nugæ? quid tum, licet non
 quò ergo unius acûs, & filii,
 phij tam expressa mentio, & cur
 denique vel ipsæ micarum panis

ationes in mensa solitæ collimant, nisi
ur, ad sartum rectumque servandum Re-
ligiosæ disciplinæ vigorem, & sanctita-
tem primævam, curentur levia; dum le-
via sunt, ne gravia fiant, ad ordinis ruïnã?
Sed de hoc pluribus crâstino die tecum
in pomeridiana Digressione conferam.

VII. MONOPH. Subito pavore
consternor, dum micarum panis in men-
sa recolligendarum mentionem facis, re-
fricatur enim memoria, diabolum quon-
dam sub Bernone Abbate Gigniâcensi,
& plura Religioso animam trahenti terrificâ spe-
cie, saccoque micis pleno (quas ille sæ-
penumerò sub finem refectionis aut non
arietes collegit, aut infra mensam ex incuriã
delabi permisit) apparuisse, horribiliter
tuitis ominando, se sacco istum cum suis mi-
culis, numero penè infinitis, ad supre-
mum Iudicem, pro extorquenda æter-
næ damnationis sententia, portaturum,
Tum Monachus jam propè fati suis de-
& suffragens, distorquerè oculos, exæstua-
re per artus, frigido sudore undequa-
que perfundi, spemque inter, & me-
tum lacrymabili voce opem, & opem
implorare tamdiu, donec omnium Fra-
trum fufis ad Deum precibus, stygius ve-
rator abcederet.

VIII. O Deum! O Cælites! si pa-
nibus aliquando insidijs, aut parti me-
cum

S. Dorothæi
serm. 3.

Diabolus
apparet m. d.
ribundo cū
sacco ple-
nò micis.

Moribundus
pavor ex ve-
stione dæ-
monis.

M 1 cum

cum agetur iudicio, quid de me
quantæ molis, & capacitatis sacca-
tidem, non panis, sed venialium
catorum (quæ semper levia duxi)
danis erratis, quasi neglectis micis
fertus, & coagitatus, oculis meis
extremo animæ decessu obijcietur

Pavor Re-
ligiosi sani
de mini-
mor. ne-
glectu.

dum tenuissimas miculas in mensis
ligere studui, ne pereant, tot le-
offensas (sed jam ut audio graves
contemptus & injurias) in lingua
nè momenta reiterare nihil curavi

Pavor Sa-
cerdotis de
cod.

PHILOTH. Si hæc in Ierusalem
quid fiet in Babylone? si in Reli-
tanta scrutatio minimorum, quid
de me erit, qui tantoperè illorum
vitæ meæ decursu incurius fui, ut
per capillos capitis mei multiplex
raro examine conscientiæ disculsi-
rariore proposito emendare studui
Deus meus, quid de tot gratiarum
narum, occasionum bonarum, &
poris pretiosissimi non micis, sed
garitis fiet, quas neglexi, pro
è manibus elabi permisi. O multi-
pili, quàm turgentem & fastum
tis multitudine vestra saccum, &
ignibus excutiendum?

Grave judi-
cium super
minimus.

IX. THEOPH. Saluberrime
ritis, quid de vobis, vestrisque
erratis aliquando futurū sit, illud

Iudex ipse latâ his verbis sententiâ dudû
 enunciavit: *quoniam omne verbum otiosum*
&c. uti rectè meditati estis. Quo, quid
 gravius in venialia dici posset, ignoro,
 quàm quòd vox, quòd verbulum justâ
 carens utilitate, aut necessitate, ab
 ore ad jus, à lingua ad libram, à reo
 ad Iudicem trahi debeat, exactissimè
 trutinandum; districtissimè judi-
 candum, & in selectissimis etiam a-
 micis severissimè puniendum ab illo,
 qui *numerat arenam maris, & pluvia*
guttas, & dies seculi: qui scrutatur cor-
da, & solus universas mentium cogita-
iones intelligit. Certè Beato Notkero
 Sant Gallensi (qui formidabilis dæmo-
 nibus terror extitit) visus est interna-
 lis tenebrio semel omnes characteres,
 & verba unius horæ Canonice, præ
 multitudine negotiorum oblivioni datæ,
 suis unguibus, extensim in tabula con-
 notare. Et S. Aichardo Abbati tempo-
 re Nonæ decantatæ sibi capillos præscin-
 di curanti, eodem modo spectatus est,
 singulos pilos resectos summâ diligen-
 tiâ colligere, numerare, & in ordinem
 redigere, districto Iudici præsentandos,
 ignique purgativo exurendos, nisi tan-
 tus vir insigni miraculorum gloriâ illu-
 stris, re divinitus intellectâ, quantocy-
 us semitonso cum capite, ad Fratres ac-
 cur-

Ecclesi. 1. 21

1. Paral.

28. 9. ex

Menolog.

8. Apr.

S. Notk eri

visio super

unâ horâ

Canonicâ

ex obliv.

non dictâ.

Ex eod.

15. Sept.

Diabolus

omnes tem

pore ora-

tionis rese-

ctos pilos

colligit.

Per poeni-
gentiam S.
Archardi
restituun-
tur.

Luc. 21.
38.

currens, humillimè culpam factus
suas, & Fratrum preces obtinuit
illicò omnes, & singuli relecti
caput, & mentum, uti prius erant
stituti fuerint miraculosè, ab eo
servis suis fidelibus dixit: *Capite
vestro non peribit*; beatus
Notkerus mox omissioni satisfacere
cupiens meruisset intueri, tabula
lam cum scripturis à caecodamiano
tabulato laqueari in pavementum
ma cum indignatione, ac strepitu
arque confringi,

Luc. 23.
32.

Graves poe-
nae purga-
torij pro
nimis.
Ezech. 5.
2. & seq.

X. *Si hæc in viridi, in arido quæ
si tantus in vita rigor, post mortem
qualis erit discussio, quando accu-
simus Iudex abrasos omnium huius
rum capitum capillos (minimas
cogitationes) in statera sua ponet
bit, & tertiam partem concidet
tertiã disperget in ventum, & reliquã
proijciat in medium ignis, & quæ
ret? At ubi comburet? in clibanis
dente, in igne excoquente, & in
adeò quidem acerbis, & crudelibus
ventibus, ut ex revelationibus
constet, omnes Sanctorum Membra
craticulas, sartagine, laminas, &
las, ungulas, & aneos tauros
quoque plumbo, oleo, sive resolu-
lientes ollas, aut lentissimo igne*

Vnius diei
purgatori-
um gravius

longatas exuſtiones, imò omnia quæ paſſi ſunt Martyres, (reſpectivè) inſtar amœni horti eſſe, & in comparatione minimæ pœnæ purgatorij, mera ſolatia. Mallet enim quilibet viventium, ſi illa alterius ſæculi noſſet per experientiam tormenta, omnibus, quæ hîc pœnæ videntur, ſimul excruciami, quas omnes homines ab Adâ hucusque pertulerunt, quàm unâ die in purgatorio, minori, quæ illic habetur, pœnâ torqueri.

XI. Veruntamen penetremus paupèriſper ad inferiora terræ, ac pœnoſſimi illius carceris manſiones; in quibus commiſſa per neglectum, exuruntur ut ſtipula; quæ per contemptum, ut ligna; quæ per refractariam voluntatis contumaciam, uti ferrum: hic aſpice torturas, carnifices, rogos, ignes, & liquidos fuſilis aris torrentes, quibus immerſæ amiſſimæ Agni immaculati ſponſæ volutantur, & tanquam in balneo abluuntur. Ibi irretorto oculo ſpecta multos tibi coætaneos, propinquos, & notos in lacu picis, & ſulphuris collo tenus innatantes, & protenſis manibus eluctari conantes, & inſclamantes *miferemini mei, miferemini mei; ſaltem vos amici mei; & altum ingemiſce, Deo dicatas quondam, & conſecratas (heu quam numerosâ multitudine!) animas,*

omnibus ſi mul mundi cruciatibus
In vit. Magdal. de Pazis. p. 2 c. 13. S. Aug. epiſt. 206.

Conſidera-
tio pœnar.
purgat.

Bern. Abb. Caſſin. & Cardin. in ſpec. monach. p. 1. c. 10.

Iob. 10. 12. Pœnæ perſonarum Sacrar. in purgat.

Vicent.
Beluac. l.
7. hist. c.
109.

verubus, & contis acuminatis
instar anserum torreri, ipsosque con-
lissimos tortores sufflatorijs, alijs
igneis instrumentis miserorum tor-
ta totis nisibus aggregare: sustine-
bus interim illis hæc tam atrocia po-

Idem ib. rum genera, solummodò, quòd
Domino in timore, & tremore non
verunt; disciplinæ censuram non tene-
quietis & silentij patientes esse, non

*Pro mini-
mis erratis.* rum, & orationum devotionem, neque
ris sanctæ psalmodiæ executionem
æmulari studuerunt, sed magis curiosi
ti, vagi, superflui, desidijs, pigri,
lenti, signis, jocis, & levitatibus im-
tes, suæ professionis puritatem violare
muerunt. Ecce jam, quid efficiant
leves plumulæ, quid paleæ, quid
raçteres, quid pili, vel ipsæ etiam
cæ, quibus congruè meum discursum
terpellâstis.

S. Odo fo-
licitus in
colligendis
micis men-
sæ.

XII. Sed resumite spiritû, refocili-
jam vires vestras alijs micis, Sancti
rum Odonis postea Abbatis. Mem-
eorû, quæ cum Monacho illo contige-
solitus fuit deinceps exquisitissimam
gentiâ micas omnes, vel tenuissimas
edere, ut ne una reliqua suo in
foret. Cùm verò vice quâdam facti-
etionis auditu intensius animum re-
re curaret, illasque in manûs sua

lâ jam conclusas sumere fuisset oblitus, solutâ mensâ supplex ad Abbatis pedes accurrens, expansâ manu, micæ omnes in pretiosissimas margaritas miraculose conversas deprompsit. Ex quo duplicem micarum sensum eruimus, alterum quidem venialium peccatorum, quæ fient olim merissimi carbones ignis ad pœnam, alterum verò minutissimorum bonorum operum, quæ in lucidissimas gemmas convertentur ad coronam. Etenim apud Deum (dicente Christo ad B. Brigittam) non est aliquod minimum verbum, nec minima cogitata, sine remuneratione, quia omnia, quæcunque quis fecerit pro me, in pœna sua inde habet refrigerium, inde solatium, inde leniorem sentiet ardorem, quàm aliàs sentiret; (nam sicut usurarius invitus negligeret, si saltem unum denarium lucrari posset, sic ego multò invitius permetterem, unum cogitatum, si ve motum extremi digiti tui propter me factum perire, quem non in summam meam laudem converterem ad tuam salutem æternam. Hæc ipsemet Christus, ad suas, Brigittam, & Gertrudem selectissimas filias.

Micæ in uniones conversæ.

Minimæ cogitation. bonæ ingens præmium.
In revel. S. Brig. l. 6. c. 39. S. Gert. l. 3. Insinuat. div. pietat. c. 54.

XIII. Porrò istam posteriorem S. Gertrudis jubet omnia minima Deo offerre.

quos

quos scriptura, aut lectura esset dicitur
 esse characteres, & voces; omnes
 cibo, & potu holos, & guttas; in
 gilia, & somno gestus, motus, in
 litus, gressus, nictusque singulos
 rum suorum; quæ omnia ex se
 obscura, & imperfecta, nobilissima
 clarissima, Deoque gratissima sunt.
 Imò etiam dormiturus quisque (do-
 te Blossio) si desideret, ut singulas
 spirationes, quas nocte illà faciet,
 tanquam eximiam sui laudem
 at; Ego (revelabat aliquando B.
 tildi Salvator) qui sanctis votis per-
 mantisque animæ deesse non possum
 tate desiderium ejus adimplebo. Cui
 ti suffragatur & altera ejusdem
 ctoris doctrina, dicentis: si duo
 nes eodem itinere constituti esse-
 tem flosculum offenderet, quomodo
 ter cuperet quidem illum decerpere
 melius deliberans diceret sibi: non
 te eum propter Deum. Alter ve-
 hil præmeditatus, carperet florem
 quidem simpliciter decerpendo
 peccaret, sed ille propter Deum
 tendo florem, tantum præ decer-
 meritum obtineret, quanta est di-
 tia cæli à terra. Hæc in ordine
 ritum Minimorum.

XIV. Quoad satisfactionem

Ludovic.
 Bloss in-
 stit. spirit.
 c. 9.

Minima a-
 ctio indi-
 ferens pro
 Deo facta
 quanti me-
 riti.
 Idem loco
 cit. c. 2.

A simili de
 decerpente
 vel dimit-
 tente flo-
 rem.

pro reatu poenae, ex iisdem provenien-
tem, ita Sapientia increata locuta esse
introducitur per B. Henricum Sufonem:
Anima, quae se multis obstrinxit pecca-
tis, poterit ipsius meae passionis the-
saurum adeo sibi applicare, ut, etiamsi
mille annis punienda sit in purgatorio,
breui tempore, & culpam, & poenam
omnem dissolvat, ita ut absque purga-
torio libera commigret in caelum: modo
assuescat, omnes actiones parvas, inter-
nas, & externas, & minimos quoque mo-
tus membrorum facere simpliciter, &
pure ad placendum Deo, & ad gloriam
ejus, in unione intentionum, & meri-
torum, passionis, & sanguinis IESU
Christi. Hoc enim pacto: Quotiescun-
que creatura offert suis cum operibus hunc
sanguinem, quo est redempta, aeterno Patri,
tale donum offert, ut quasi non habeat Deus
pretium, quo illud solvat. Unde mirabi-
lis illa Magdalena de Pazzis subjunge-
bat, eum, qui sic faceret, iturum re-
cta ad caelum sine purgatorio post mor-
tem. Haec Vobis charissimi, tanto ma-
jori deinceps solatio erunt, quanto fre-
quentius, juxta formulam infe-
rius tradendam Vos in iisdem
exercitabitis.

*Apud eun-
dem Blofi-
um in scri-
ptis. spi-
rit.*

*Vniremin-
sua opera
cum sangui-
ne Christi
delet mille
poenas pur-
gat.*

*Ex vita
& doct. B.
Magdale-
na de Paz-
zis. c. 44.
& alibi.*

*Recta mit-
titur ad coe-
lum.*

MEDITATIO XII.

De confessione culpa, & infirmitate

Misericordia Dei erga peccatores paenitentibus.

Text. Regul. in Prol.

EXurgamus ergo tandem aliquando, et tante nos Scripturâ, ac dicente: est jam nos de somno surgere. Ideo propter emendationem malorum, hujusmodi dies ad inducias relaxantur. Nam, pius Dominus dicit: nolo mortem peccatoris, sed ut convertatur, & vivat.

Reg. e. 4. infr. 14. infr. 73.

portet spem suam Deo committere, Dei misericordia nunquam desperare.

Præludium. Imaginare Filium

indignum squallidissimum, penè deperitum, secum ratiocinari, de statu præterito, præsentis; & futuri remedio, dicente Scripturâ: In se reversus &c.

Luc. 15. 17.

Fil. prodig. agnoscit suas miseras.

Punct. I. Confid. 1. Filium prodigum in extremas miseras redactum, noscere cœpisse suam inobedientiam, ingratitude erga Patrem, suavitatem pessimè vivendo, stultitiam in opibus dissipando, miserrimam conditionem porcos pascendo, ac è contrarietate licitatem domûs paternæ, ubi ferè si abundant panibus. 2. Ita peccator incipere deplorare sua crimina,

Est typus peccatoris dolentis.

do ex morſu conſcientiæ recordatur vi-
 licatis illarum rerum, ob quas pecca-
 vit; & gratiarum, ac operum bono-
 rum, quæ amiſit, de præterito: de præ-
 ſenti verò qualiter jam ſit mancipium
 diaboli: ac de futuro, quid ſibi ſit even-
 turum in morte, iudicio, & inferno.

O miſeram meam animam pecca-
 tricem! Ah quid feci, quid cogitavi,
 quid dereliqui, quantum bonum of-
 fenſi, quid amiſi? Ô quoties! Heu!
 qualis mihi imminet mors? quale
 iudicium? qualis infernus?

Punct. II. Conſid. 1. Quòd Prodigus
 tandem neceſſitate malorum compulſus
 reſolverit ſe, reverti ad Patrem. Vnde
 porcos deſeruit, domum Patris ſpem in-
 ter, & metum repetijt, ſtatuens accu-
 ſare ſeipſum, & emendare, dicendo:

*Surgam: ibo ad Patrem meum; & dicam, Ibi v. 18.
 Pater peccavi in cælum, & coram te: fac me Revertitur
 ſicut unum de mercenarijs tuis &c. 2. Ita ad Patrem.*

peccatorem conſcientiâ, & metu gehen-
 næ compulſum, ac gratiâ divinâ illu-
 ſtratum tandem incipere ad Deum re-
 verti, dolendo, tremendo, confiten-
 do, & veniam humiliter poſtulando,
 (Examina, & poſtula &c.)

O verè! Pater mi, & Deus totius
 conſolationis, ego ſum ille prodigus,
 ego ingratus ille Filius. O Pater! cujus miſe-

miseri cordiæ non est numerus, & bonitatis infinitus est thesaurus, quid fecisti? Pater mihi! quid feci? peccavi in cælum & coram te; peccavi super numerum arenæ, quæ est in littore maris &c.

Miseri-
cordia Patris
eum recipi-
entis:

Punct. III. Consid. i. Quomodo bonus prodigi Pater toto absentia filii tempore, quasi miseriam illius delectabitur, & percepto ejusdem reditu gaudet misericordiam motus, & accurrens ceciderit super collum ejus, annulo, obolo, stolâ, veste, convivio, ac libertate in priorem statum restituendum. Sic facit Deus. Ita infinita illius misericordiam Patrem omnia hæc præstare peccatori converso &c. cum majori gaudio SS. Angelorum super eo, quam super nonaginta novem justis. (Applicatio singulorum latim singula.)

Pientissime Pater! agnosco verum quod non vis mortem peccatoris, magis, ut convertatur, & vivat. Nam confiteantur omnia opera Domini Domino, quoniam in sæculum misericordia ejus.

Igitur, cum mihi tam multos habiturus superstites vitæ meæ dies, ad emendationis inducias, ex mera tua clementissima bonitate concesseris, nunc tandem exurgam de somno vitiorum,

totius meae reliquae vitae spem in te committam, sperabo semper in misericordias tuas magnas nitens, ex animo te amabo, & ad vitae finem, cum tua gratia, sic perseverabo.

CONSIDERATIO I. POMERIDIANA.

De tolerantia malorum huius vitae, ad evadendas purgatorij pœnas:

Si futuras inferni, sive purgatorij pœnas Gerf. l. 2. cordialiter perpenderes, credo, quod libenter laborem & dolorem sustineres, & nihil rigoris formidares: Oportet, transire per ignem & aquam, antequam venias ad refrigerium. Melius est modicum purgare peccata, & vitia resecare, quam in futuro purganda reservare. Habet verò magnum, & salubre purgatorium homo patiens, qui suscipiens injurias, pro contrariantibus sibi libenter orat; qui violentiam facit, & carnem omnino spiritui subjugare conatur. Gerf. l. 2. c. 21. 5. Ib. c. 22. 5. & c. 24. 2.

CONSID. II.

De humili Confessione suarum Culparum.

Domine! nihil boni egisse me recolo, sed Idem l. 3. 52. 2. semper ad vitia pronum, & ad emendationem

tionem, pigrum fuisse. In veritate confiteor
quia dignus sum omni ludibrio & contumeliam
tu, nec decet me inter devotos tuos com-
rari. Et licet hoc agrè audiam, tamen
versum me pro veritate peccata mea quod
diana arguam, ut facilius misericordiam
tuam merear impetrare.

CONSID. III.

De spe, & fiducia in Dei misericordiam.

Idem l. 3. c. 59. 1. **S**ed quæ est, ô Domine! spes mea, in hac vita habeo? aut quod majus tuium meum ex omnibus apparentibus nonne tu Domine Deus meus, cujus misericordiam non est numerus? Tu clemens misericors es, qui non vis perire opera ad ostendendum divitias bonitatis tuae misericordiam, etiam præter omne meum.

Supr. cit. c. 59. n. 3. **I**n te ergo Domine Deus meus ponam spem meam. Ad te sunt oculi mei; in te fido misericordiarum Pater. Protege et conserva animam servuli tui, ut nihil inveniatur, quod oculos tue misericordiam statis offendat.

(MARIA)

Die Quinta.

De perfecta Conversione Morum.

MEDITATIO XIII.

De renovatione interioris hominis per passionum animi mortificationem.

Vstodiens se sollicitus homo omni hora à peccatis, & vitijs, id est, cogitationum, linguæ, oculorum &c. vel voluntatis propria; desideria sua non delectetur implere; sed amputare festinet.

Text. Reg. c. 7. gra. 1. & 2.

Praludium. Imaginare tibi pictorum aliquem spongiâ pulverem, & maculas obsoletas à verusta quadam regia effigie diluentem, illamque pulcherrimis coloribus renovantem. Ita juxta illud Apost. Si is, qui foris est, noster homo corrumpitur, is, qui intus est, renovetur die in diem.

2. Corin. 4. 16.

Punct. I. Confid. 1. Animam hominis fuisse à Deo conditam ad creatricis suæ Essentiæ imaginem; sicut enim illa est una simplicissima Essentia, & vita

Anima hominis mago Dei.

N in-

incommutabilis, sed triplex in Petri
 nis, quibus tribuitur potentia, sci-
 entia, bonitas: ita hanc, licet unam
 se, habere tamen quasi triplicem
 vegetativam communem cum pla-
 sensitivam cum animantibus, rati-
 onalem cum Angelis, ac tres potentias
 intellectum, memoriam, & voluntatem
 2. Eandem fuisse a Deo omnium
 lium, & supernaturalium donorum
 rietate, tanquam suam effigiem
 tam, ac immortalem. (Inquire
 bus specialibus donis te, sine
 tuis, Deus affecerit.)

Quantas, ô anima! tenent
 agere grates, quod sis ipse Deus in
 imagine, decorata similitudine
 sponsata fide, dotata spiritu, repleta
 sanguine, deputata cum Angelis,
 beatitudinis, particeps rationis.

Punct. II. Confid. Hujus autem
 pulchritudinem. 1. Per unicum
 tum mortale turpissime deforma-
 monstruosam pavonis, hirci, canis,
 ni, & aliarum bestiarum, pro
 te, & specie peccati, imò in
 mam diaboli speciem. Pro pudor!
 abominatio talis monstri! 2. Eandem
 malos & vitiosos habitus, contra-
 nes, passiones iræ, concupiscentias,
 amoris, odij, &c. si rationi præ-

S. Bern. l.
medit. c. 2.

Deformata
 per pecca-
 tum.

lex in p[er]stantur, quasi indecorâ vetustate, fuli-
 ncia, sanguine, & sordibus obscurari. (Scruta-
 ricet unire, an etiam comparatus sis aliquando
 plicem riper peccata bestijs, & qualibus &c.)

Quis non horreat, excretur, & de-
 testetur talis nobilissimâ, pulcherrimâ,
 & immortalis creaturâ, & reginâ tam
 subitam, voluntariam, & malitiosam
 deformitatem? ô dedecus! ex Ange-
 lica specie in porcum, in caprum mo-
 le-olentem, in buffonem &c. degene-
 rare?

Punct. III. *Consid.* Sicut statuarius ad
 humanam statuam ex trunco formandâ
 titur scalpellis, malleis, dolabrâ &c.
 Vel pictor, primò sordes abluit, aut
 crassiores abradit, & novam novis co-
 loribus efformat effigiem; ita oportere,
 animam peccatis deturpata[m] lacrymis,
 & operibus pœnitentiâ prius ablu[i]; de-
 in immoderatas, ac inveteratas passio-
 nes proprii iudicij in intellectu, super-
 bia, vanæ gloriæ, magnæ sui æstima-
 tionis; in voluntate autem proprii amo-
 ris, cupiditatum; in sensibus verò corpo-
 ris, quidquid hæret vitiosum, aut irre-
 religiosum in oculis, auribus, lingvâ &c.
 erro mortificationis abradi, abscindi,
 imputari. In quo ad particulare exa-
 men tuarum passionum, & consuetu-
 dinum, sive habituum descende; & num

Debet re-
 novari per
 mortificat.

aliquando serio eas mortificare stude-
ris.

Domine Deus, qui scrutaris
& corda, si mitto manum meam
num meum, ingemiscere cogor,
post tot vitæ, vel etiam professio-
meæ annos, post tot confessiones
proposita adhuc tot malarum præ-
nantium passionum leprâ infectum
traham; planè me pudet, & erubescit
veterem hominem nondum exaltis
actibus suis &c. imò sensibus cogitatio-
libus tam effrenem usque modum
sisse licentiam ac libertatem &c.

Veruntamen denuò juravi & cum
omni me horâ observare, & cum
à peccatis, & vitijs inveteratis
nibus animæ meæ potentijs, cogitatio-
nibus ac sensibus, tam internis,
externis, omniaque inordinata

luntatis desideria per novam &
ventem mortificationem
amputare &c.

DIGRESSIO IX.

*De Voto Conversionis Morum
per mortificationem inordinatorum ap-
petuum animi, & exteriorum sen-
sum Corporis.*

THEOPHOBVS.

(I.)

Difficillimas, scabrosas & pœnosas
Viæ Purgatiuæ semitas hoc qua-
driduo emensi estis, restat adhuc una
fatis spinosa & pungitiua, donec ad Ro-
sas virtutum in Illuminativâ propè Eliæ
Tabernaculum pertingamus. Exspolia-
tio veteris hominis (ô quantæ molis
opus!) morumque Conversio (ô quàm
acutis pungitiua spinis!) est aggre-
dienda: quæ *Conversio*, cum ex sua etymo-
logia sit *Cordis versio*, pro triplici sensu
sumitur, videlicet pro *Conversione menta-
li*. (Bern. Card. & Abb. Cassini in *Spec. Mo-
nach. p. 1. c. 7.*) per inordinatorum ap-
petuum, ac animi exorbitantium de-
sideriorum circa res mundanas, oppres-
sionem, aut correctionem. Pro *Verbali
in ore*, per linguæ refrenationem: &
pro *Exemplari in Opere*, per aliorum sen-
sum exteriorum mortificationem. De

Morum
conversio
quid sit.

N 3

quis

quibus nos in præfenti. Et primo
dem circa *Mentalem* cum amant
meo Philotheo discurrem; inde
cum Monophilo sermoceraturus.

Clerici be-
neficiorum
Ecclesiastic
appetentes.

II. Inter omnes, quibus diver
mani generis status afficiuntur, in
natos appetitus, ac desideria, præ
facerrimus Clericalis status eâ po
mum laborare cupiditate, qua
præcipitanter Sacerdotij officia amb
beneficia, non discutiendo, pro
mâ rei importantiâ, quid, quam
quo fine, quâ virium sufficienti
qualitatum suarum habilitate tam
am, ipsisque etiam Angelicis hæc
formidandam appetant provinciam

Prima cor.
quæstio de
summa red-
dituum.

Petr. Bles.
epist. n. 15.
S. Bern. ep.
ad Henr.
Senon.

Sed age Philothee, modernâ
cursus expertissime, dic, oblecto
nam ex causâ hodie inter Clericos
ma sit quæstio, de summâ reddituum
vel alterius beneficii? aut quo ex fin
ritur passim in Clero, ab omni ætate
dine à doctis pariter & indoctis ad Em
sticis Curas & præbendarum digni

PHILOTH. Credo equidem
tales Candidati pensantes proventus
summam ex unâ, & onerum officio
nexorum gravitatem ex alterâ parte
vidè deliberent, an tanto ponder

endo vel redditus, vel ipsimet Competitores sint pares?

THEOPH. Prudenter factum.

Idiotæ, ignavi se intrudentes in curas animar.
S. Hier. ep. 4. ad Rufic.

At quid si sæpenumerò etiam in gravissimas Curas quoquomodo se intrudent idiotæ, ignari, ignavi, vecordes, cupientes esse Magistri ad docendum, priusquam fuerint Discipuli habiles ad discendum; his maximè temporibus, quo juniores Clerici sacram tunicam induti, studijs se abdicant, otia & evagationes sectantur, & fortè sæpius libellos fabulosos, luforios, aut amatorios manibus terunt, quàm Divinæ Scripturæ, Evangeliorum & Canonum Codices?

III. PHLOTH. De doctis & mul-

Intentio bona aspirandi ad tales curas.
Conc. Tolet. 4. cap. 25.

tâ scientiâ instructis loquor, non de idiotis & ineptis: illi enim affectant promoveri, ut alios instruant & adificent tam fidei scientiâ, quàm operum disciplinâ.

THEOPH. Sancta plenè intentio.

Doctrinæ conveniat vira.
S. Isido. l. 3. sent. c. 37.

At quid juvat bene docere & instante scientiâ arroganter & malè vivere? quod valdè metuo, ne multoties fiat, ut more cereorum Parochi lucem alijs doctrinæ præstent, se verò in malis sive consumant & extinguant: Bene docendo instruitur quidem populus, quomodo debeat bene vivere, at bene docendo & malè viven-

Auct. op. imperf. in Matth. ho. 43.

do instruitur Deus, quomodo talem Deum
rem debeat condemnare.

Officium
Parochi,

PHILOTH. Quamplures alim
bè & laudabiliter viventes aspirant
beneficia curata, ut curam gerant
tis animarum, aberrantes quarant
culas, devias reducant, morbidas san
famelicis pascant, & periclitantes a
ribus luporum tueantur. An non
summæ laudis, & meriti ingentis?

Parochi ne-
gligentes.

THEO H. Divinum opus
lorum præconio dignum; cælesti
præmiandum. Sed quid si vel talem
dilecti paulatim incrassati, imping
& dilatati incipiant recalcitrare,
rata officia sine curâ negligere,
toris animarum ministerium in tur
divitiarum quæstum vertere? non
sed boves, non Christum sed filios
sed commoda temporalia, carnaliter
cebras, quærere (utinam non &
chum & individuum ejus sociam
rem sectari) multasque suarum
cularum non reducendo, sed seducte
venundatas Orco victimas litare?
pro cautelâ & animi tremore dico
qui stat, videat, ne cadat.

S. Bern.
epist. 89.

Canonici
officium.

IV. PHILOTH. Propter
ti animarum Curas ambire formidat
ad simplices, vel Canonicales præ
das aspirant, ut oneribus, periculis

risque aliorum soluti, Deo fideliter ser-
vire, soli suæ salutis invigilare, Sanctorum
Angelorum consortio & ministerio psal-
lendo, & sacrificando fungi valeant.
Ab his crediderim, alienam esse omnem
inordinatam in prensandis ex ejusmodi
sine præbendis cupiditatem.

THEOPH. Divinè judicas; & Inconstan-
tia in bono
ego tales, quotquot sunt, non homines,
sed Angelos dixerò terrestres, & lau-
do: veruntamen in hoc laudo, si qui
vel à pristino pietatis fervore declinan-
tes per invisum Deo otium & socordi-
am, ex terrestribus Angelis degener-
rarent in homines animales aut ter-
renos, In hoc non laudo, si qui siti-
rent & biberent mortiferas voluptates, qui-
bus pars Calicis, Dominus est; si qui per
nimitiam mundanorum & Laicorum fa-
miliaritatem conversarentur in trivijs,
tonstrinis, aut popinis in medio populi
polluta labia habentis suam Angelico-Sa-
cerdotalem auctoritatem prostituendo.
Demum minimè in hoc laudo, si qui
reperirentur, quoscunque inter Eccle-
siasticos, non nisi aqualiculo suo curan-
do & saginando intenti, vel cursim per-
actis Ecclesiæ ac obligationis suæ mu-
neribus, totum reliquum tempus com-
burentes, in vagando & excurrando
ad locios, collegas, confabulatores, col-

*s. Aug. in
Psal. 15.*

*Isa. c. 6. 5.
Laicis ni-
mis fami-
liares,*

Otiosè ve-
gantes.

collusores & combibones. De quibus illud vetus adagium: *Manè psalterium, meridie convivium, vespere tripudium, nocte pudium.* Tales, si qui forent, præ omnibus conversionis remedio, ac totali cordis & morum versione indigerent. Quod tunc timent, veloces & horrent æternæ maledictionis pœnas incursum.

Sensualis
libertas &
vitæ Regu-
laris laxi-
tas.

V. Ad MONOPHILVM meum revertor, quem ante omnia votis omnibus desiderarem, ut innatam illam humanæ naturæ nimis inolitam facili ac sensualis libertatis & laxitatis cupiditatem, in annis sui Tyrocinii professionis emissionem, ita funditus excisum iret, ne postea repullulans omnem veræ Religionis ac Religiositatem suffocaret. Nimiâ enim prædicationis experienciâ compertum est, quam nocivus exitialis ac pestifer hominibus religioso laxitatis ejusmodi pruritus.

Scherlog.
no. 3.

MONPH. At gravis est ardua Religionis restrictio & humanis sensibus humana, non posse aeris libertate gaudere nunquam domo pedem efferre, aut certè nisi ex Præsulis arbitrio; non contemptis sæculi voluptates, non interesse publicis præcipue, non dulcibus amicorum, aut externorum conversationibus. Conditio nimis dura, aerem non habere nisi ad spirandum, terram non nisi ad seipsum

Rigor vitæ
Religiøsæ.

intumulandum, imò sole non frui, nisi quantum sufficit ad discernendum diem à nocte. Videtur ergo arcus non nimis intendendus, ne rumpatur, vires non atterendæ & enervandæ, sed relaxandæ, ac genio, licentijs, & libertati quandòque uberiùs indulgendum, præsertim in juventute, dum vegetior sanguis ebullit; veniet tempus, quo lubebit esse Lycurgos, & Catones.

Appetitus laxitatis in juvenibus.

VI. THEOPH. Perbellè agis libertinorum Advocatum, cum alioqui te sciam, omnis in Religioso laxitatis esse osorem. Sit ergo Religioso concessa arbitrij sui ac vitæ libertas; ecquid hæc erit, nisi piscem ex aquâ extrahere, ut moriatur; plenis carbasis è portu evahi in altitudinem maris, ut præsentissimum naufragium sequatur? Quid erit nisi libertas effrenis hinnuli, ut quà datâ portâ ruendo præcipitetur; vel libertas febribus æstuanti concessa, ut ad gustum suum aquam, aut vinum bibendo mortem hauriat? Memineris Noënum Patriarcham ex Arcâ præservatrice, columbam emisisse & corvum, illam autem ne suum candorem foris contaminaret, postliminiò in Arcam rediisse; corvum verò patrono suo ingratum, putidæ libertatis amatorem, cadaverum carnibus allectum, fœdisque illis ille-

Damnosa Regularibus libertas.

Columba & corvus ex arcâ dimissi.

S. Ambros.
ad virg.
deu. c. 2.

Sunt Reli-
giosorum
symbola.

Laxitas
quorun-
dam.

illecebris inescatum emanasse. Noe comparavit Monasteria S. Ambrosius, in quâ omnes professi à fluxibus & communi diluvio salvi evadunt. Emittit Prælatus aliquem benivolentem, & disciplinæ Religiosæ amantem, pro quadam administratione extra claustra nobium obeundâ. Et ecce columbarum studiofam, solitudinis zelosam, exactæ regularum & assuetæ disciplinæ observatricem, omnem mundi libertatis saporem fastidientem, dumque in mundo aspernantem, contemnit alium eodem ex fine; & hinc aversum super libertate suâ cruciatum, omnem paulatim Monasticæ vitæ regimen & exercitia fastidientem ac negligentem, licentijs, dispensationibus, gationibus, lautioribus cibus, detrahebat tiori massico, mollioribus plumis, tractiori somno, inhiantem, & ad plenam satietatem fruentem, detrahit à suæ professionis, morumque reversionis Voto extra sui Monasterii claustra, solutus foret & penitus excluditur proinde, & omnibus etiam intra claustra immoderatas, ac Religiosis indignas licentias, dispensationes libertates & laxitates ambientibus non raro ab invitis Superioribus.

torquentibus quid aliud Monophile
(ni serio convertantur) imminebit,
quam infelicissima mors; & projectio
ligatis manibus & pedibus in tenebras
exteriores.

VII. Horrendū & omnibus Religiosis
ad tales licentiores vitæ laxitates pruri-
entibus metuendum exemplū reperitur
in vita S. Elphegi de Ordine S. P. Be-
nedicti; & pariter Cantuariensis Ar-
chiepiscopi, qui, cum vidisset in uberrimā
legete plurimorum bonorum Re-
ligiosorum sui Cœnobij, etiam non mo-
dica succrescere lolia fratrum, exoticam
quandam per cibos furtivos, aut abs-
que licentia emptos, vel procuratos, per
haustus extraordinarios, conventicula
& garrulitates clandestinas &c. frequen-
ter salubri eos exhortatione corripuit,
ut quid Voto conversionis motum
adstricti, mores Religiosos in dissolu-
tos perverterent? si os, inquebat vir
sanctus, quod mentitur, occidit ani-
mam, quanto magis occidet habitus,
Monachum mentiens sub moribus mun-
danis & profanis. Quare aut desinant
apparere & simulare, quod per vitam
esse nolunt; aut sint in facto, quod ha-
bitu simulant se esse.

VIII. Hæ tam paternæ correptiones
apud prædictos licentiosos jam indu-
ratos

S. Elphegus
Abb corripit
laxitatis
amatores.

Subfanna-
tur à disco-
lis.

Auctor la-
xitatis à da-
monib. ab-
ripitur.

ratos, uno præsertim magis dilco-
coriphæum & libertatis assertorem age-
te, non nisi crabrones in caput op-
Præfulis irritare, suscitare murmurati-
nes, irrisiones & subsannationes:
non impunè, pro dolor: subitanè
quidem morte extinctus Auctor, cu-
horrendo ejulatu, ab accurrente Ab-
te visus est à tartareis Æthiopicis,
nitit serpentibus flagellari, laniari,
cerpi, & abripi. Illius cadavere
quam ampliùs apparente, factòque
Abbate cæteris recensito, omnes p-
cere, trepidare, & complices in
em prosterni, culpas suas fateri,
cum lacrymis pœnitentias emendan-
ni proficuas subire. Talem sortitur
tastrophem, irreligiosa, sensualis lib-
tatis affectio, & malefana Voti con-
sionis morum violatio.

IX. MONOPH. Terribilem
sum! cui non absimilem in Actis Be-
Bernardi Abbatis Tironiensis legent-
jam extunc proposui, ut, qui mo-
dum ejuravi, nunquam deinceps in-
danas libertates in Monasterium, aut
res meos reducam.

THEOPH. Expediamus etiam
alias conversiones, verbalem in ore,
exemplarem in sensibus, & quidem in-
solummodò ocularem, seu oculorum

brevitatis, majorisque præ aliorum sensuum custodia necessitatis gratiâ. Prima itaque *verbalis in ore* sita est in observatione silentij Monastici, quoad Religiosos, & recto moderamine linguæ, quoad cæteros omnes: de quo agens Sanctissimus Pater Benedictus, non solum verba scurrilia vetuit, sed illa æternâ clausurâ in omnibus locis damnando, voluit non unius diei, sed æternitate temporis apponere mensuram, nec uno in loco, sed in omnibus mirabilem dare clausuram; uti exponit Bernardus Cardinalis, & Abbas. Imò, quod plus est, tantam oris custodiam adhibendam esse, vir Sanctus præcepit, ut etiam de bonis & sanctis ad ædificationem eloquijs propter taciturnitatis gravitatem interdum taceri, ac etiam perfectis discipulis raram loquendi licentiam concedi debere mandaverit. Vnde passim in Regulis jubebat: (*cum mors & vita sit in manibus linguæ*) prohibere linguam suam à malo: os à malo, & pravo eloquio custodire: multum loqui non amare: verba vana, aut risui apta non loqui: ad tale eloquium discipulum os aperire, non permittere: taciturnitatem habendo usque ad interrogationem non loqui: cum loquendum, leniter, & sine risu, humiliter cum gravitate, vel pauca verba, & non nisi rationalia loqui. De reliquo omnitem-

Custodia linguæ à S. Bened. commendata.

Bern. Cardinalis loc. cit.

Reg. c. 6.

In prolo. Regul. c. 4. Reg. Instr. 52. 53. 54.

cap. 6.

c. 7. gr. 11.

cap. 42.

tem-

tempore silentio debere studere Monachum

Mala lin-
guar.

Iacob. c. 3.
v. 6.

Eccles. c.
28. 25.

Iac. 1. 27.

S. Paul. E-
remita si-
lentij stu-
diosus.

Paulus
Ægypt. Ps.
38 1.

Lex silentij
apud vete-
res rigorosa.

B. Suso ar-
ctus silentij
Custos.

Quid clarius? quid possit man-
exactius? & non immerito; siquis
lingua cum sit universitas iniquitatum
torumque officina malorum, ut
potius infernus, quam illa, certe
putat Religiosum, aut probum Sacerdotem
esse, non refrenans linguam suam, sed
cor suum, hujus vana est Religio, & con-
tita probitas. Vnde operæ pretium
ceteros veteres quondam Ascetas, plurimum
rum annorum labores, & curas im-
dendo, ut qui suo nutu leones, &
pardos, ac lupos cicurant, etiam
loquacitatem compescere possent.
qui undequinquaginta annis studium
soli versiculo practicè discendo
custodiam vias meas, ut non delinquam
lingua mea. Alij Religiosissimi Patres
silentij observantiam, post vora-
præcipua lege tanto cum rigore
runt, ut, qui illud per paucissima
verba, ac vix intelligibili voce
prævaricatus fuisset, proclamata
pitulo culpâ, detractisque à dorso
bus prostratus in terram acriter
vapularer.

X. Vbi modò tales Sanctissimi
nobitæ? Vbi Susones Dominicanorum
per internam pacem silentium
annos, nunquam nisi semel com-

Patribus in navi, ad mensam infringen-
do. Vbi Andreae Corsini Carmelirani,
ob linguæ, & reliquorum sensuum accu-
ratam custodiam muti, surdi & cæci cog-
nomina gloriosa sortiti. Vbi Humberti
Benedictini, in quibus nullus, tamen si cu-
riosissimus observator, vel unicus ver-
buli otiosi loquacitatem animadvertit.
Prodeat etiam piissimus ille juvenis Frä-
ter Rudolphus cognomento *Tacens*,
qui sexdecim continuos annos cum nul-
lo hominum locutus; orto in monaste-
rio suo gravi incendio omnia depascen-
te, post desperatam quamcunque ex-
tinguendi industriam, mutæ linguæ
vinculum his verbis exolvit: *Stes ignis in
hac hora: divinoque miraculo assuetæ
taciturnitatis meritum approbante Deo,
savientem ignem compescuit. Potuit
ergo tam longo tempore prædictus uj-
venis Rudolphus; potuere præfati Reli-
giosi, alijque innumeri suis linguis fre-
num ponere; imò potuit S. Benno Epis-
copus & Abbas coaxantibus ranis, &
Franciscus de Fabriano Ord. Min. gar-
rientibus hirundinibus; & orationem eo-
rum disturbantibus silentium sub obe-
dientia imperare, ut mox tacerent, non
possint Beatissimi Benedicti, aliorum-
que Sanctissimorum Fundatorum Regu-
la, prohibitis saltem temporibus &
lo-*

Polland.
ad 25. Jan.
nuar. in
Vit. n. 32.
Sic Andr.
Corsin. Car-
melit. mu-
tus cogno-
minatus.
Poll. ad 30.
Jan. n. 23.
Sic Humi-
bertus.
Rudolphus
Tacens no-
minatus in-
cendium
verbò ex-
tinguit.

S. Benno
ranis silen-
tium impo-
nit.
Francisc. de
Fabria. hi-
rundines ta-
cendo obe-
diunt.
Polland.
22. Apr.
n. 39.

locis quorundam Religiosorum
 à vaniloquijs & garrulitatibus
 O tempora! ô calamitas!

XI. Sed ut etiam ad nonnullos
 de sui oris incurios & inconsideratos
 Clericos, aut Sacerdotes stylium
 veritatem, non possit illa forma
 Christi sententia *de omni verbo*
 superius expensa illorum male-
 tas, effrenes ac licentiosas lingua-
 tantum compescere, ut aliquando
 tuant, eadem in scandalosa, &
 ingemiscens loquor, in perniciosa
 turpiloquia resolvere: sequere in
 & honestis convivijis, confessio-
 aut conventibus, quâ inconditis
 ribus, quâ eructatis ex turgente
 cho altissimis cachinnis, quâ cen-
 vialibus fabrorum proverbijis, &
 tatis complementum, pro Alphabeta
 mega constituere? O mi bone!
 ricus es, quid tibi cum fratribus
 si Sacerdos es, quid tibi cum p
 bus, quas vocas, vexationibus
 terræ es, ecquid tibi cum laicis
 bus? Per Deum immortalem
 gitabunt de te ita garriente
 nisi quodd ex abundantia cordis
 um loquatur? quid inter sese
 S. Antonij sitabunt, nisi (quod magni An-
 dictum bat. apophtegma fuit) noliti
 contra tales

vel Clerici istius, cor non habet januam,
quicumque vult, intrat in stabulum, & sol-
vit asinum. Hæc satis ad correctionem,
sicubi opus fuerit.

XII. Nunc ad tertiam morum Con-
versionis speciem, quæ est Exemplaris
in Opere, assiduæ scilicet mortificatio-
nis sensuum (maximè) oculorum, pro-
cedamus. Et quidem ad illos ubivis lo-
corum debite coercendos ita S. Bened.
Regulæ monent: *Duodecimus humilitatis* Regul. c.
gradus est, si non solum corde Monachus, 7. gr. 12.
sed etiam corpore, humilitatem se videntibus
semper indicet &c. vel ubicunque sedens,
ambulans, vel stans &c. sit defixis in ter-
ram aspectibus. Quod admirando suo
moderaminis oculorum exemplo, om-
ni posteritati pro documento reliquit
Alphonsus Rodericus è Societ. Iesu. Is Alphon.
quadraginta annorum spatio Ianitorem Rodriq. ar-
agens, nunquam in alicujus fœminæ ob- cius ocu-
tutum oculos fixit, ut illam de facie lor. Custos.
nosset. Contigit, ut cujusdam Patris
comes, per urbem Majoricam deam-
bulans, indeliberato naturæ impetu,
sublatis in altum oculis, mulierem de
fenestra prospicientem conspexisset;
unde quantumvis derepentè oculis aver-
sis pœnitens de subreptitio errore se-
vère in se animadvertisset, ipsi tamen à
Beatissima Virgine defectus iste in vi-
sio.

O 1

sio.

Arguitur à
B. Virg. de
fortuito a-
spectu fœ-
minæ.

sione nocturna hisce verbis impo-
ratus est: Quando incedis per viam
magis oculos attollas; quam sit necesse
videndum, ubi pedes figas. Ad neutrum
convertas oculos, nec caput attollas,
hodie fecisti, quando vidisti mulierem.
verba dignissima! ut non in palpe-
tantum exterioribus cujuscunque
ronis, & Professi, sed in intimis
que pupillis oculorum inscribantur.

Hugo Clu-
niac mirus
oculor. Cu-
stos.

Polland. in
Vit. ad 1.
Apr. n. 15.

Sic Seraphi-
nus Ord.
Minor, S.
Francisci
Capucin.

Bover. ad
ann. 1604.
n. 37.

Curiositas
oculor. pu-
nita.

XII. Inscriptis hanc legem
suo continentissimus Hugo Abba-
niacensis, qui refertur per spatium
annorum sui Episcopatus admini-
stravit unam solam mulierem ita aspectu
eam de facie nosset, si occurreret.
mille foedus cum oculis suis pepigi-
tur.
primæ innocentie vir Seraphi-
niano monte Granario, qui, licet adeo
ni impurâ cogitatione, motuque
li in carne immunis esset, ut nullus
quam pudicitie hostem sentiret,
tamen unquam mulieris vultum
batur. Satius & sanctius hunc
cum Patrem imitatus fuisset
Capucinatorum Ordinis confors
lippus, qui immodicæ curiositate
ciendi quandam virginem speciosam
dulgens, ad omnes portarum Mo-
rij ac templi januas & rimas
ut ejusdem visu potiretur, loco

formosæ vidit terribissimi dæmonis speciem. Vidit, exhorruit, intremuit, dolensque pœnituit.

XIII. Cum duobus raris & admirandis oculorum custodiæ exemplis

hanc Digressionem absolvo. Innocentio II. Pontifice Max. Monasterium Clavallense sub S. Bernardo Abbate, cum

multa Episcoporum catervâ visitante, ista narrantur. *Flebant Episcopi, flebat ipse summus Pontifex; mirabantur Congregationis illius gravitatem, quòd in tam solemni gaudio oculi omnium humi defixi*

usquam vagabundâ curiositate circumferrentur, sed circumplosis palpebris ipsi neminem viderent, & ab omnibus viderentur. Alterum de Conventualibus ad

S. Gallum Benedictino-Helvetæ Congregationis Primatibus factum quoddam aureo dignum caractere, in hæc verba scriptum legitur. Otto Magnus Imp. in-

visens aliquando cum Brunone Archiepiscopo Coloniensi ad idem Archisterrium, mox in Chorum se contulit; cuius in medio, Fratribus hinc inde ad latera ordinatè consistentibus, oculos in omnes circumversans, ut probaret, si etiamnum illa, quam ante noverat, disciplina vigeret, datâ operâ baculum è dextra in terrâ labi permisit. Quo quantumcyûs à Canone Duce, & Genero suo

Bzov. ad annum 1131.

Monachi S. Bernardi oculor. continentissimi.

Otto Imp. probat custodiam oculor. in Monachis.

accurrente sublato ac restituto: Et inquit Cæsar, disciplinam horum tu forsitan auditu nosti; baculum mittere sivi, nulliusque illorum caput, ut illos ad hoc motos vidi: dic ergo Alia mea, & filio versuriam, quam feci. Quæ hæc sæcula! quàm felicia, quam rea; & utinam à modernis non tantopere, apud nonnullos æquo oculis suis indulgentes, vagos incautos, aliena! Totis ergo vobis medullis exopto vobis, dilectissimi

Adhortatio ad custodiam oculor.

oculos in quavis occasione simplicitate claros, modestiâ humiles, in conversatione demissos, semperque vel soli cælo intentos: aut si curiose se libet, in rugosas ac lippientes

Poland. in Vir. 23. Apr. n. 27.

os, prout apud Fr. Ægidium S. cisci socium, alius quidam Frater riabatur, se licet aspiciendo faciem se sequentem in viâ, omnis temptationis expertem fuisse, interrogat causam de nullâ habitâ temptatione spondit, eò quòd fuerit vetula forma.

Præclara (scilicet) versuriam! ab ipso etiam B. Ægidio

seriò redarguta.

MEDITATIO XIV.

De eadem morum conversione, per
sensuum exteriorum, maximè Oculo-
rum, Aurium, & Linguae custo-
diam.

Faciamus, quod ait Propheta: *custodiam* Text. Reg.
*vias meas, ut non delinquam in lingua c. 6.
mea: posui ori meo custodiam: obmutui, &
*humiliatus sum, & silui à bonis.**

Prælud. Imaginare tibi Christum Marc. 6. 7.
multis caremonijs resanantem energu- Matth.
meni linguam, aures, oculos, à dæmone 12. 22.
obsessos.

Punct. I. Confid. 1. Ad perfectam ima- Linguae
ginis Dei reformationem, etiam spe- mortifica-
ctare sensuum exteriorum mortificatio- tio.
nem. **2.** Præ omnibus autem linguam
peccatoris à diabolo quasi possessam,
reddi in Dei laude, gratiarum actione,
confessione, &c. mutam. **3.** E contra
verò in verba otiosa, nugacia, scurri-
lia, contentiosa, murmuratoria, detra-
ctoria &c. resolutam. (Fiat hîc exa-
men particulare super proprios linguæ
defectus.)

Ingenue ex conscientia mea fateri
cogor, me in loquendi libertate habe-

Eccli. 28.

re linguam nimis velocem, incondi-
ratam, & promptam contra Superi-
res, Confratres, & Proximos: sed
bis meis faciam stateram, & firmo
ori meo rectos, ut considerare
sim deinceps omnes loquendi circum-
stantias, temporis, loci, personarum

Prov. 13.

&c. Mors enim, & vita in manu lingua

**Aurium ob-
turatio ad
bonum.**

Punct. II. Confid. 1. Etiam autem
dæmone obsessas teneri, ne percipiant
divinas inspirationes, conscientiam
morsus, mandata Dei, & Superiorum
aperiri è contra sibilum serpentis, suspi-
rationibus, murmurationibus, detractionibus,
novitatibus, rebus secularibus
impertinentibus, curiosis &c.

**Oculi clau-
si.**

culos claudi, ad videndos proprios
defectus, peccata, inconstantiam
aperiri autem ad cernendas festucas
alienas, res curiosas, vanas, vagas
decentes, & periculosas &c. In quo
sus examen particulare instituat
modo? quando? ubi? quoties?

Sed quid erit tandem tecum,
ga, & incircumspecta peccatrix
si sensus tuos Deo concludis;
bulo, carni, mundo, quibus dicitur
renunciasti, reseras? nescis, quod
intret, & sæpissimè intrarit in te
fenestras? Reformare igitur in non
te sensuum; & disce disciplinam

Punct. III. Confid. Ad hanc reformatio-
 nē observanda esse eadem, quæ Christus
 adhibuit in resanatione illius muti, sur-
 di, & cæci. Nam 1. ingemuit. 2. Ad
 Patrem oravit. 3. Lingvam salivâ re-
 spergit. 4. Digitum auribus, & oculis
 admovit. 5. Dæmonem expulit impe-
 rio suo, hominiquē omnem usum mem-
 brorum illorum restituit perfectē. Ita
 de tot vitijs & defectibus sensuum 1. Do-
 lendum. 2. Auxilium Dei implorandum.
 3. Linguam sapientiæ, & discretionis
 moderamine tanquam salivâ respergen-
 dam. 4. Aures timore Dei, oculos mor-
 tificatione, ceu digito comprimendos.
 5. Omnia vana, mundana, carnalia, &
 diabolica expellenda: sic tandem ritē
 sanabuntur &c.

Ah unam! tam beata fias, o ani-
 ma mea! tam pacata & tranquilla;
 tamque perfecta, ut non offendas in
 verbo, sed discas *os tuum à malo, &*
prava eloquio custodire. Aures tuas sepi-
 re spinis, ne audiant sermonem nequam:
 & defixis in terram aspectibus avertere
 oculos, ne videant vanitatem.

Verè, Domine, dixi: custodiam
 vias meas, ut non ampliùs toties delin-
 quam in lingua mea. Verè, verè dixi:
 nunc cœpi. Sed tu pone, quæso, in omni
 loco, & tempore debitæ circumspectio-
 nis

Sensuum
 omnium
 reformatio

Reg. c. 4.
 Instr. 52.
 Eccli. loco
 cit.

Proposita
 & vota cir-
 ca custodi-
 am sensus
 um.

nis cautelam, & ostium circumstante
labijs meis; & ego, ut à malis verbis
propter pœnam peccati possim cedere
etiam à bonis eloquijs interdum, pro-
pter taciturnitatem, silere itudebo.

CONSIDERATIO I. A.
T E M E R I D I A N A.

*De inordinatis Passionum
actionibus mortifican-
dis.*

Genf. l. 1. 2. **H**omo, qui necdum in se perfectus
6. 7. n. 1. 2. est, citò tentatur, & vincitur à
parvis, & vilibus. Infirmus spiritu, &
dammodò carnalis difficulter potest se à
renis desiderijs abstrahere. Resistendo
passionibus invenitur vera pax cordis,
1b. c. 11. autem serviendo eis. Si tantum in istis
4. prioribus observantijs profectum Religio-
nimus, citò habebit finem devotio nostra
ad radicem ponamus securim, ut passio-
passionibus pacificam mentem possideat.
1b. c. 17. 2. Nam alioquin *Habitus*, & *Tonsura*
cum confert: sed mutatio morum. & cum
mortificatio passionum verum faciat
Religiosum & Sacerdo-
rem.

CONSID. II.

De pernicioso superflua confabulationis vitio.

Quare tam libenter loquimur, & invicem Gers. l. 1. c. 10. 1.
 confabulamur? cum tamen rarò sine la-
 sione conscientiae ad silentium redimus? Ideo
 tam libenter loquimur, quia per mutuas lo-
 cutiones invicem consolari quærimus; & cor
 diversis cogitationibus fatigatum optamus re-
 levare. Sed pro dolor! sepe inaniter, & fru-
 stra. Nam hæc exterior consolatio interioris,
 & divinæ consolationis non modicum detri-
 mentum est. Quoties enim inter homines sui, 1b. c. 20.
 minor homo redij. Hoc sæpius experimur, 2.
 quando diu confabulamur.

CONSID. III.

De Amore, & fructu silentij,
ac solitudinis.

IN silentio, & quiete proficit anima devo- 1b. n. 6.
 ta, ut Conditori suo tantò familiarior fiat,
 quantò longius ab omni seculari tumultu de-
 git. Nemo securè loquitur, nisi qui libenter
 tacet. Si autem loqui licet, & expe- c. 10. 2.
 dit, quæ edificabilia sunt, lo-
 quere.

CON-

CONSID. IV.

De refrenanda Oculorum
ga curiositate.

- Idem l. 2. s. 38. r. 2.* **F**ili, ad istud diligenter attendere debetis
in omni loco, & apparentia exteriorum
Dominus (sensuum, &) actionum tuarum
& rector, non servus. Nec oculo carnalium
l. 7. 20. 7. res visa, vel audita. Quid vis videre,
non licet habere? Trahunt desideria
litis ad spatiandum (curiositatis ad
gandum) sed quid nisi gravitatem
n. 5. entia, & cordis dispersionem reportat
cuncta videres presentia, quid esset, nisi
n. 6. vana? Dimitte vana vanis. Laudabile
homini Religioso, raro foras exire, fugere
deri, nolle etiam homines videre.

DIGRESSIO X.

De voto stabilitatis, seu firmitatis
perseverantia in bono, contra
tepiditatem.

THEOPHOBUS.

(I.)

- Reg. 6. 58.* **Q**uamvis S. Patriarcha Benedictus
ubi inter Religionis vota, pro
sionem Stabilitatis ponit, litteraliter

stabilitate loci loquatur, quam alibi vocat, esse Officinam instrumentorum bonorum operum, de illa tamen in hinc vobiscum nunc agam, quatenus importat perseverantiam in bono, & excludit defectionem à fervore operis Dei, per supervenientem Vitæ Tepiditatem, morum perversioni, & sensuum libertati cognatam. Istius porro perniciosissimæ tepiditatis amicos, à concepto aliquando fervore deficientes Latiensis Abbas Blossius sequenti censurâ perstringit:

Tepidorum censura.

In spec. Monach. Dacrya, Abb. apud Ludov. Bloss.

Sunt adhuc alij divino obsequio mancipati, qui tamen nec infideles, nec fideles servi Dei dicendi sunt, sed ignava diaboli mancipia, qui eos jure appellârit. Qui scilicet habitu, Ordine, & officio Ecclesiastici, & Religiosi apparent, sæcularium dissolutionibus abdicati, cæterum quâdam mentis pigritiâ, sive segnitie affectu, conceptos devotionis spiritus relaxant, ac interiora sua prorsus negligentes, labijs quidem, & externis functionibus se Deum honorare simulant, sed eorum longè est ab ipso: in quodam tepiditatis profundo demersi, vix quidquam de propria salute cogitant; tales hodie, quales heri, tales in claustris, quales in sæculo, tales in Sacerdotio, quales olim in gymnasio, tales in senio, quales in juvenia, nempe luridi, immundis,

di, tepidi, socordes, vagi, incompofiti,
timore, sine reverentia. Hæc ille.

II. In iftorum fimilem, aut fim-

*S. Bern.
ferm. 1. de
institut.
Monach.*

congruit ille mellificæ apis aculeus
culo nuncium remisisti, sed professione, de
tu tuo indigna committis, in Angelicæ
dignitatis ordinem transisti, sed veteri-

*Sunt Pardis
similes.*

minis negligentis vacando, Pardorum
bus assimilaris, quorum setæ, nec ex
bæ, nec ex toto nigra; sed cum sint
lium colorum mixture variegata, et
puncta, neq; in albis numerantur, et
nigris.

*S. Th. 2.
2. q. 184.
a. 5.
Regulares
tenentur
tendere ad
perfectio-
nem.*

nigris. Ista Lactifluus Doctor, et
Angelicus, inquirens, an Religio-

statu perfectionis, ita resolvit
tamen se perfectos esse minime
teantur, in statu tamen perfectionis
neri, eò quòd perpetuam obligationem
ad ea, quæ perfectionis sunt, tenentur
cum solemnitate contraxerint; et
consequenter subdit, illos mendaces
mulatores, fictosque Religiosos esse
ab intentione perfectionis animam
vocarint. Gravis sanè in Religio-

pidos, ac formidolosa censura
tamen observatu dignissima, & in
saria illa alterius mellifici Ecclesiæ
ris ad Sacerdotes male-suadâ opor-

temetipsum fallentes, & credentes
perfectionem solis Religiosis &
stralibus competere, non itiduo

omnibus in sæculo Sacerdotibus : ita enim ad ipsos sermocinatur : *Audite me* Sic etiam sacerdotes sæculares. s. Amb. lib. de dignit. Sacer.
serps Levitica, germen Sacerdotale, pro-
pago sanctificata, Duces, & Rectores gre-
gis Christi: nihil est in hoc sæculo excellen-
tias Sacerdotibus, si, quod sumus, actione
potius, quàm nomine demonstramus, ut no-
men congruat actioni, actio respondeat no-
mini: ne sit nomen inane, & crimen immā-
ne: ne sit honor sublimis, & vita deformis;
ne sit deifica professio, & illicita actio. E qui-
bus verbis inferitur, tam grave & irre-
fragabile esse Sacerdotum ad perfectio-
nem debitum, quantum est, & quàm
infallibile eorundem, etiam supra Reli-
gionis statum (ut sic præcisè) sublimius
dignitatis fastigium. Vnde quilibet Sa- Hesych. in c. 6. Levit.
cerdos iuge, & continuum debet esse perfe-
ctionis holocaustum. Alioquin tantundem Tepidi in- crepantur.
in illos, ac in Religiosos negligentes
illud fulmen quadrabit: quòd sit promif- Bernar. Cardin. in Spec. Monach. p. 2. c. 2.
for largus, redditor avarus, mendax manife-
stus, divisor pessimus; Deo enim sua dedisse
videtur, se verò diabolo; & quia Spiritui
Sancto mentitur, mortem meretur æternam.
 III. Quàdam vice S. Bernardus vi-
 sus est sibi audire voces illas Luciferi
 inter Superos adhuc existentis : *in cælum* Isaia. 14.
conscendam, super astra Dei exaltabo solium
meum; Sedebo in monte Testamenti. Ex quo
 iustà indignatione commotus ita in su-
 per-

*Daniel. 7.
20.*

*Sedere &
non servire
cupiunt.*

perbiæ, & nequitia spiritum invel-
pit: ô imprudens! ô impudens! mil-
millium ministrant ei, & decies mil-
centena millia assistunt ei, sine fine
centia Sanctus, Sanctus, Sanctus
Sedebis? Omnes sunt administ-
Spiritus, Cherubim stabant, & non
debant, & tu solus Sedebis?
hæc tua præsumptio! qualis inter-
Dei Ministros negligentia, & in-
prorsus vecordia? Eadem omnino
reptione dignissimus esse videtur.
quis Sacerdotium, aut Monasticum
fessus, tot inter famulantium De-
mina mente, & spiritu à ferventi-
rum opetum exercitio torpescit.
enim impropere, & redargui-
tissimè, & verissimè potest: tot in-
stibus Hierarchijs Angelorum my-
nunquam cessant à divina laude,
Sanctorum utriusque sexûs, & in-
centena millia triumphantis, ac mil-
tis Ecclesiæ; tot in sæculo infinitis
candi occasionibus expositi comp-
Lajci, atque fideles, die noctuque
in perpetuo servitutis Dei proci-
hominum milliones conantur in
de virtute in vitutem, de profectu
profectum, semper timentes in sin-
minimis Deum offendere, & tu
Sedebis?

*S. Anselm.
ep. 6: ad
monach.
Cister.*

Adhortatio
contra te-
pidos.

IV. Considera bene operandi occa-
sionem, quâ potiris, proficiendi obliga-
tionem, quâ teneris, proborum exem-
pla, quæ stimularis, Sanctorum socie-
tatem, ad quam aspiras, ne malus in
contubernio bonorum inveniâre, sicut
diabolus quondam inter agmina Ange-
lorum. Recogita, quæso, loci sanctita-
tem, quam calcas, fundatorum inten-
tiones, quas agnoscis, legata pia, census,
ac redditus, quos percipis, Reliquias Ti-
tularium Sanctorum, quas in altaribus
prostantes colis; & erubescere, si imita-
ri pigeat, quod celebrare delectat. Re-
volve, Sacerdos, Ecclesiæ Annales, &
Martyrologia, recolle Religiose sanctis-
simum tui Ordinis monumenta, ac memo-
ria in mortuis omnium virtutum exem-
pla, quot stimulos fervoris, quot San-
ctorum nomina, encomia, prodigia?
Suspice cælum, & numera Sanctos An-
gelis familiares, aut pares, Deiparæ de-
votione insignes, ejusdem favoribus il-
lustres, omni miraculorum gloriâ eximi-
os Tvmatargos; mortuorum in vitam
resuscitatores, locorû, urbium, provin-
ciarum, & quarumcunque necessitatum
communes Patronos; invictissimos hæ-
resum debellatores, regnorum, ac gen-
tium Apostolos, Martyrum denique in-
nume-

Sanctorum
Antecessorum
fervor.

P

nume-

*Trith. l. 1.
de viris il-
lustr. c. 6.*

*Proponitur
imitandus.
Climac.
gradu 1.*

numerabiles candidatos exercitibus
profectò non alio vivendi modo ad
tam pervenisse sanctitatis consummationem
nem nosse debes, nisi quia (ut Trithemius
mij verba adducam) magna in eis
bat devotio, arsit in eorum mentibus
plina zelus commendandus, qui illi
quam sinebat esse remissos, subdebant
regulæ, obedienciæ normam susceperunt
camino paupertatis, & adversitatum
fide firmi, spe robusti, gemina
fulgidi, zelosi, maturi, atque docti
mente puri, devotione præcipui, omni
virtutum honestate decori: Vobis qui
fragilitate naturæ similes, ac moribus
cæterùm solo perfectionis conatu
sunt solidi, constantes, & immutabiles
V. Quòd si igitur potuere istam
istæ vim sibi inferre, teporem ex-
re, ignem igni, calorem calori,
um studio, desiderium desiderio
vitæ exitum, metamque semper
re, & augere; tu non possis, aut
desperes? Imò (quod deplorandum
nunquam velis, aut vix unquam
ris? sed complicatis quasi manibus
brachijs, vel pedibus, genibusque
pra se invicem decussatis, in pigritate
terno sedere tantùm cum Luciferis
sumas? Non metuis, omnes obprobria
quam tuos accusatores, & judicium

Velut inertem, vecordem, indignum, & degenerem filium, aut fratrem reprobaturos? vel te in sancta Religione, & Apostolico statu factum quasi profelytum, meræ tepiditatis vitio futurum aliquando duplò filium gehennæ? Si cui ista non intimas ossium medullas penetrant, sed adhuc, velut obducto obfinationis callo, rigescit, actum cum illo, conclamatum jam esse, vehementer pertimescendum est.

Tepidorum grave animæ periculum. *Matth: 23. 15.*

VI. Porro prænominatus Trithemius assignat octo consecrati Deo hominis, sed merè in suis functionibus tepidi prædominantes inordinationes. *Prima* committitur in Deum: ex ipsius servitutis incuria, divini operis negligentia, vanâ mentis ad creaturas, atq; sensibilia oblectamenta evagatione. *Secunda* in regulas suas, ac statuta: facili illorum transgressione, humilitatis contemptu, minimorum neglectu, libertatis affectatione, licentiarum ambitione, concessionum & dispensationum abusu, correctionis impatientia, & fugâ disciplinæ. *Tertia* erga Superiores: amoris filialis amissione, actionum simulatione, murmurationis frequentia, intolerantia pœnæ, contumacia vitæ. *Quarta* inordinatio se extendit ad confratres, & æqualis ministerij consortes, qui enim sibi malus,

Octo deordinationes Tepidi.

cui, obsecro, bonus erit? idque dicitur
 litudine morum, exempli pravitate,
 conversationis seductione, probitate
 risione, atque despectu, irrogatione
 tumeliarum, alieni defectus inquie-
 ne, & cavillatione, fraternae que-
 ritatis invidentiâ, vel simulatione.
 Ita reflectitur ad se ipsum: propri-
 etate, ac voluntatis amore, levitate
 dis, morum dissolutione, risu
 ne, jocosum scurrilitatibus, inepti-
 ani lætitiâ, stultâ boni jactantia
 rum defensione, & præsumptione
 excusandi. *Sexta* est in ordine
 Monasterij, & proventus Ecclesie
 cos, per luridam in Monacho
 tractationem, temerariam dilige-
 nem, ac debitæ custodiæ negligenti-
 in Clerico autem, vel per nimiam
 scandalosam avaritiam, intentum
 corradendi studium, quo totus oc-
 tur, Deo, & animabus neglectum
 è contra per prodigalitatem, super-
 tatem, bonorumque Ecclesiasticarum
 inutilem dissipationem. *Septima*
 bitam sæculi renunciationem: in
 enim internæ dulcedinis experientia
 na quærit solatia, vel cum laicis
 rentibus, cognatis, aut notis,
 cibo & potu, somno, jocis, otio
 exemptionibus, oculorum hec-

Gradatim
 vergit ad
 nunam.

effreni concupiscentia carnis; donec per Octavam, & externam inordinationem (quæ perfectæ morum conversioni contraria est, ac pœnitentiæ tollit stabilitatem, utinam tandem non etiam loci, ac Fidei) prolabatur istiusmodi in cæcitatem mentis, peccati complacentiam, & recidivam: post hæc in consuetudinem pravam, inde in timoris Dei oblivionem, emendationis dilationem, ac abyssum improbitatis; de pavimento in sterquilinum, de folio in cloacam, de cælo in canum, de clauastro in sæculum, de professione, vel Ecclesiâ in apostasiam, æternamque animæ perditionem. Ita assumente uno solo solius Tepiditatis diabolo septem alios nequiores se, in domum vacantem, & ab incepto fervore vacuum intrando, per universitatem vitiorum sunt talis hominis novissima peiora prioribus.

S. Bern.
Serm. 63.
in Cantic.

Fit domici-
lium om-
nium vitio-
rum.
Matth. 12.
à v. 43.

S. Casar.
hom. 35.

VII. Hinc S. Cæsarius hæc ait, sine dubio patiuntur Clerici, Monachi, virgines, superbi, inobedientes, tepidi. Cum enim in primordijs conversionis suæ, relicta sæculi conversatione, ad militiam sanctæ institutionis animo ferventi consugerint, per gratiam Dei evacuatur omnibus malis, postea verò dum per negligentiam ac desidiam non apponunt studium, ut repleantur spiriualibus bonis; vitia, quæ discesserant, invenientia eos

vacuos, cum multiplici remeantia
compellunt eos redire ad vomitum suum,
fiunt novissima eorum pejora prioribus.
pertus est hoc suo proprio gravi
damno & infamiâ juvenis ille (de

Massenius
fol. 368.
Juvenis So-
cietatem
Iesu dese-
rens.

A. R. P. Massenius in suo libro de
citate Vitæ humanæ) venerandæ So-
cietatis IESU alumnus, qui eadem im-
bè desertâ, ad impiam aliorum con-
sens, mox velut à septem vitiorum
monibus occupatus, eò nequitiarum
lapsus est, ut in manus sæcularis
stratus, & inde pro flagitijs suis ac-
tale, & infame supplicium à carceri
ductus, utinam non ferò nimis in-
erit, culpam omnem suæ perditionis
publicâ confessione referendo in
glectum minimorum, vitæ societatis
defectionem à primo fervore, libe-
tis ambitum, & detestandæ tepiditatis
in Religione invalescentiam, quâ
in talem cordis & corporis in-
stasiam; scelera, vincula, carcerem
que ad furcam incurrerit.

Sui suspen-
dij causam
tribuit tepi-
ditati.

VIII. Veruntamen particularia
taxat, folique tepido Religioso
dentia mala sunt ista: longè
magis, & quidem sanguineis lacrimis
deploranda, quæ integris Episcopis
Collegiatis & Parochialibus Ecclesiis
integris quoque Monasteijs ac Or-

bus per solam Tepiditatem originaliter
inveſta ſunt excidia: (iuxta S. Anſelmi
in ſuperiore Digreſſione Septima num. 11.

allatam præmonitionem ſeu vaticinium)

Ex quo enim permiſſæ ſunt in flo-
rentiſſimas illas vineas parvulæ vulpes
irrepere, impunè graſſari, & cunicu-

los agere; cœperunt paulatim regula-

rum ſepeu diſſolvere, bonæ diſciplinæ

maceriam laxare, ſubruere, diſſipare;

donec tandem, invaleſcentibus vitijs

proprietas, luxûs, faſtûs, levitatum

ac libertatum carnis, vinea tota, Eccleſia

tota, totûmque contaminatum, depa-

ſtum, & exterminatum eſt Monaste-

tium.

MONOPH. Sed quænam ſunt

iſtæ parvæ vulpeculæ tam furtivæ irre-

pententes, tam impunè demolientes,

tam pernicioſè deſtruentes?

THEOPH. Præter ſuperiùs jam de-

monſtratas, videlicet neglectum mini-

morum, affectum ad libertates, abu-

ſum licentiarum, incuriam ſenſuum, la-

xitatem; ſequentes pariter recenſet Ab-

bas Trithemius: Scientiarum defectum,

& craſſam ignorantiam; ſacræ lectio-

nis, & debitæ correctionis omiſſionem;

diſciplinæ relaxationem, atque multi-

plexes diſpenſationes; proprietatis uſum;

ſuperfluitatis immoderatam cupidinem;

Tepiditas
& mini-
morû ne-
glectus
ſunt ruina
communis

Aliæ cauſæ
ruinarum
Monaste-
riorum.

*Trith. in
l. decla-
mat. or. 5.
de 12. ex-
cidys. re-
gul ob-
serv.*

*S. Bern.
serm. 6. in
Ascens.
Dom.*

*Tepiditatis
remedium
sunt annua
exercitia.*

*Lud. Blo-
sius fervens
exercitio-
rum S. Ig-
nati) cultor*

divitiarum, victusque abundantiam;
ternæ renovationis incuriam; ve-
lium, leviumque culparum com-
tum; orationis, & Sacramentorum
ministrationis, ac usûs negligentiam
& hanc omnium istorum originem
quam S. Bernardus appellat perni-
sam, periculosam, miseriam, & dolentem
& INFERNO PROXIMA
VMBRAM MORTIS, TEPE-
TATEM.

IX. Vnde omnes, quotquot sunt
losi Visitatores, Provinciales ac Superio-
res tantarum cladum memores, ac
maximè remedia accuratissimo studio
intendunt, nimirum ut inprimis
sonæ sive, Ecclesiasticæ, sive Religiosæ
sibi commissæ & subditæ, moribus
inducantur, persuadeantur, & affectibus
ad annuas interni spiritûs recollectiones
& renovationes per exercitia spiritûs
ad excutiendam deterrimam & in-
nabilem tepiditatem, ex humana in-
stantiâ infirmitate quasi inadvertenter
irrepentem; & illicò, sumptis vix
perniciosissimè invalescentem: hoc
tem pœnè solo & unico remedio
pulsandam, In quo Religiosos immo
vini spiritûs laude celebratissimos
dovicus Blosius S. Patri Ignatio famu-
rissimus, ejusque Societatis Jesu

pium apud Belgas introducendæ enixissimus promotor mirifico præluxit exemplo, dum, ut (*qui Sanctus est, sanctificetur adhuc*) subito ad novos novæ provinciæ colonos exercitiorum faciendorum causâ advolavit, & renovatus ipse in spiritu, publicæ dein & communi reformationi strenuam operam navavit.

*Polland.
in Vit. 7.
Janu. n.
59.
Apoc. 22.*

X. Et pro altero, prædicti Visitatores & Superiores ad exemplum tot sanctissimorum suorum Pontificum & Pastorum; aut Ordinis fundatorum, ac Reformatorum summâ cum sollicitudine insistunt annuis & fructuosis visitationibus obeundis, suorum subditorum defectibus emendandis, corrigendis excessibus, inflammandis ad solidam pietatem animis &c. In quibus de Regulari statu insigniter efferbuit S. Odo Abbas Cluniaci, ac suo tempore cujuscunque salutari consilij promptuarium, totiusque Christianitatis sacrum Ærarium appellatus, per Germaniam, Galliam, Italiam, Hispaniam, aliasque remotissimas orbis plagas tam indefessus Reformatore, ut demum à tot laboribus superstes, supra bina Cœnobiorum milia unus, & solus dirigeret; apparente ipsi & jubente Sanctissimo Patriarchâ BENEDICTO, ut obsequentes, & dis-

*S. Odo
Abb. Clu-
niaci miri-
ficus Re-
formator.*

disciplinæ capaces alumnos favoribus refractarios autem, & discolors gratiæ cælesti prosequeretur. Sed firmissimum est, ut unus superior tot Monasteria regat, & uti quondam fuit, quinque Monachorum millia, quorum nimirum Religiosi omnes ex tepe tum moventur, tanquam scintillæ arundineti discurrentes, solo ad exhortationis igniculo; at quia & tepidi non moventur ab igne naturalis fervoris (quo ex propria gratia carent) intus latente, nec reguntur, hinc pro uno compelluntur vix quandoque decem Superiores regere possunt.

XI. Porro in Ecclesiasticâ Hierarchiâ suo nitore restituendâ præ omnibus excelluit stupendas Reformationis SS. Concilij Tridentini leges intencendæ Zelotes Carolus Borromæus, cum talem præscripsisset Dei Minister continuandi fervoris regulam: *Alti- cerdotes perpetuum animi quendam ardorem erga divina, zelumque gloriæ Dei, & salutis animarum, tanquam ignem sacrarum actiones necessarium: id ipsum formationis opus absolutissimis manibus complevit. Quò enim sex illa provincialia ab ipso celebrata Concilia undecim Diocesana Synodi colliguntur*

Ex constitut. S. Caroli. reg. 2.

S. Carolus monet Clerum fervoris & zeli.

runt? quàm ut obscuratum domus Dei ^{Reforma-}
 decorem, quàm ut collapsam prorsus ^{tor indefef-}
 Ecclesiasticorum, ac Regularium disci- ^{lus,}
 plinam redintegraret. Quid existimas,
 hunc novæ Legis Phineem promovisse,
 ut tot nobilissima seminaria, collegia,
 & cœnobìa pro Itala, Germana, Helve-
 tica, Rhætica, & Valesiana juventute,
 nullum profundendis opibus finem im-
 ponendo, intra sui Archiepiscopatus ter-
 minos condiderit? extra verò non du-
 bitarint tantus hic orbis Atlas per nivosa,
 & inaccessa Rhætorum, & Helvetorum ^{In Helvetos}
 juga reptare magis, quàm itinerari, sar- ^{beneficus,}
 cinas suas proprijs humeris per devias, &
 avias montium salebras gestare, hære-
 sum peste infectis medullitus condolo-
 re, solidare nutantes, instruere simpli-
 ces, & quò æternùm istarum regionum
 incolis consuleret, tam insigne Collegij
 Helvetici, sic dicam, Areopagum eri-
 gere, è quo totidem successivè adver- ^{Eph. 6.}
 sus principes, & potestates tenebrarum ha- ^{12.}
 rum invictissimi prodirent athletæ, quot ^{Collegium}
 olim ex equo Trojano pugiles; per quo- ^{Helveti-}
 rum doctrinam sanam laudabili conversatio- ^{cum ab ip-}
 ni conjunctam secundissimo eventu disceretur, ^{so institu-}
 & doceretur probitas, convellerentur hæreses, ^{Ernestus}
 propagaretur fides, Ecclesiasticæ disciplina ^{Cholinus}
 rigor, ac fervor vigeret, & animarum lu- ^{in ejus vi-}
 crum per amplissimas regiones usque ex ipsis ^{ta. 6. 9.}
 fini-

finibus Germaniæ colligeretur? Num
 Carolina soboles (Alumnos quondam
 illius, reliquorum passim Sacerdotum
 antesignanos compello) tanti
 exemplo deesse patiemi, quin id
 quod pro totius ipse Ecclesiæ, &
 triæ vestræ reformatione immortalis
 riâ gessit, vos pro impigri fervoris
 stauratione (proscripâ, damnatâ,
 anathematizatâ omni tepiditate) p
 stetis? Absit tanti momenti omni
 vestra vocatione, & genio: zelus
 ti Antistitis vos omnes socios qu
 collegas ambit, rivales exoptat, ut
 modò superstes in se non est, sup
 tur in vobis reaccendendi divini ar
 negotium. Bonus enim, & utilis est
 zelus in sacerdote, ne negligens, ac
 sit in suo munere.

S. Ambr.

serm. 18.

in Pf 118.

XII. Denique non minus laude
 liter faciunt etiamnum hodie Revere
 dissimi Visitationum, Provinciarum
 gregationumve Antesignani, ac
 des, imò quotquot in oppidis, & p
 Clero præ eminent Decani, qui præ
 rum Sanctorum fervidi æmulatores
 accuratissimam minimorum curam
 munere suo, omnes nervos intendentes
 quâ visitationibus, quâ salubribus
 stitutis ad florentissimam vitæ regulam
 & Ecclesiasticæ normam suorum

vel reformare, vel conservare irremif-
 sis itineribus, atque laboribus satagunt,
 ut uberrimos laborum, & fructuum
 manipulos reportantes cum mellifluo
 Abbate exultare possint, & de suis glo-
 riari, ejusdem verbis: *Quanta audivimus*
& cognovimus ea, & Fratres nostri annun-
ciant nobis, quemadmodum recalulistis igne
Dei, convaluistis de infirmitate, refloruistis
in novitate sancta: digitus Dei est iste, sub-
tiliter operans, suaviter renovans, salubri-
ter mutans, non quidem DE MALIS BO-
NOS, SED DE BONIS FACIENS
MELIORES: quis dabit, ut vadam, &
videam visionem hanc magnam? nec enim
minus mira, minusve jucunda ista promotio
est, quam illa mutatio, nisi quodd multo faci-
lius reperias, multos seculares converti ad
bonum, quam unum quempiam in Religiosis
negligentem transire ad melius. Est autem
necessarium ad cautelam defectui proximam,
MEDIOCRITATEM TRAN-
S
C
ENDERE, ET DECLINARE TE-
P
OREM, QUI DEO VOMITUM
PROVOCAT. Ita ille.

XIII. Quapropter Charissimi om-
 nem deinceps irrepentē animo tepidita-
 tē frequentissimis propositis reaccendi-
 te; cogitate sapius, quales fueritis primo
 die, quando vel existis de seculo, & re-
 cepti fuistis in claustrō, vel primitias sa-
 cras

Visitatio-
 num & re-
 formatio-
 num fru-
 ctus.

S. Bern.
 epist. 95.
 ad Ri-
 chard.
 Abb. Fon-
 tan. & so-
 cios.

Adhortatio
 ad fervo-
 rem.

ras celebrando in partem sortis Sancti
 adsciti, quam puri, ardentis, quam
 bonis propositis largi, prompti, &
 humiles, ac devoti, & liberales, qui
 ad omnia parva diligentes, attentius
 cogitare, quod status vestri profectus
 altissima sit, caelos transeat, pariter
 gelis, & Angelicæ similis puritati: igitur
 diligentiam procurate, fervorem
 per in sinu vividum quandam, et
 etiamque fervorem, quia rari
 quod, & eximium facinus ex
 dimanatum antecellit sexcentis vulgari-
 bus minutis ac tepidis.

S. Ignat.
 Lojola in
 Epist. ad
 Lusitan.

Occupatio-
 nes exter-
 nae non
 minuunt il-
 lum.

B. Virgo
 apparet S.
 Hermannol
 uti vetula.

Propter re-
 missionem
 à fervore.

XIV. Et ne vestras forenses, &
 conomicas, aut alias committas occu-
 pationes in defectionis vestrae à ter-
 operum Dei excusationem adducant
 metuite illam, quam Hermannol Prae-
 stratenfi alias purissimae Virgini Ma-
 desponsato, eadem sanctissima Dom-
 dedit reprehensionem; nempe cum
 sacrae supellectilis commissam sibi
 studiam à solito suarum devotionis
 fervore ac penso remitteret, & aliquo-
 do ipsam beatissimam in forma defor-
 vetulae sibi apparentem horreret, inter-
 ganti causam talis rugosi vultus, sic illi
 spondit: *Talis appareo tibi, qualis in
 tuo sum: ubi enim est ille fervor juvenis*

cet otio, aut fabulis, & non est inter-
ctioni, & non solum sibi est inutilis, sed
am alios extollit.

Matth.
13. 25.

Tepiditatis
mala pub-
lica.

Praeludium. Imaginare; quod
deas, hominibus claro die sterentem
diabolum in agro optimis seminibus
to superfeminare zizania.

Punct. I. Confid. I. Tepiditatem
ligioso, & non minus in Ecclesiasticis
summè propudiosam; quia reddunt
illam 1. erga Deum veluti Patrem
gratissimus, ad accepta tot speciebus
neficia, in amore debito inconstans
laudibus negligens, in servitio, & in
suo infidelis. 2. Erga Religionem
Ecclesiam, ceu Matrem suam, & in
illum in susceptione, & studiis
pit, in Novitiatu, ac Ordinatione
in utero gestavit, in Professione
promotione ad beneficium peperit,
vitæ decursu nutrit, vestit, tolerat,
vat, extollit, summè iniquus, & de-
dator. 3. Erga comunitatem, & in
sibi commissas inutilis tanquam
infructuosa, quæ omnem terræ
dinem ad se attrahit sine fructu,
de etiam nocivus, scandalosus,
rumque infectivus, sicut aqua
nunquam mota, sed computrescit
& foetens.

O Anima mea, si talis es, contem-
 misce ad illud æternæ Veritatis horri-
 bile maledictionis fulmen: *Nunquam ex Matths*
te fructus nascatur: succidatur, & in ig- 21. 196
 nem mittatur.

Punct. II. Confid. Eandem tepiditatem Eius dam-
 esse summè damnosam. 1. Quia sicut fa- na.
 vas sine melle, murus absque tempera- *S. Bonav.*
 mento, & cibus sine condimento, ita *l. 2. de pro-*
 vita Religiosa, vel sacerdotalis sine stu- *fect. c. 6 p.*
 dio internæ devotionis, atque fervoris.
 2. Talis hominis opera bona deficiunt,
 profectus impeditur, actus heroici lan-
 guent, merita diminuuntur, gratiæ di-
 vine fontes obstruuntur. 3. Illius bre- *S. Bern.*
 vis & rara est compunctio, animalis co- *serm. 6. de*
 gitatio, lurida conversatio, obedien- *Ascens.*
 tia sine devotione, sermo sine circum-
 spectione, oratio sine cordis intentio-
 ne, vita sine ædificatione.

Et quanta est hæc, ô Deus! mise-
 ria, & stultitia, orare, vigilare, jeju-
 nare, dies, noctesque ferre muneris sui
 pondus, & æstum, & tamen invito,
 subtristi, languenti, nauseabundo, &
 pigro spiritu? Putabis, quòd sis multo- *Apoç. 17.*
 rum bonorum operum dives, & locu-
 ples, & nullius egeas, & nescis, quòd
 taliter in fine vitæ eris miser, & mise-
 rabilis, & pauper, & cæcus; & nudus;
 Q igitur

ib. v. 18. igitur suadeo tibi emere aurum ignitum
batum, ut locuples fias.

Punct. III. Confid. 1. Quemcunque
pidum adeo esse Deo abominabilem
sicut cibus nullo sale, & aromate
Deo sum- tus stomacho nauseam creat, & tu
me odiosa. tum, ita esse tepidum, & opera
in ore DEI, unde dicit; *utinam*

esses, vel calidus, sed quia tepidus
apoc. 3. 15. *capiam te evomere ex ore meo. 2.* *tu*

Dion. di Deo invisum, ut despiciat in
Cart. l. de sequio indevotum, ac negligenter
reform. cut impium detestetur, & maledi-
can. 1e dicente Scripturâ: *Maledictus, qui*
rem. 48. *opus Dei negligenter.*

Quale pro dolor iudicium?
ergo in futuro maledictionis sen-
exspectabit Trepidum, si hinc jam
mitur, & maledicatur? audi, pige-
apoc. 2. dicem increpantem: *Habeo adversus*
quia charitatem tuam primam (Nobilitatis
& Ordinis tui fervorem) reliquisti.
mor esto, unde excideris, & age primum
am &c.

Et cum torpor, inertia, otiositas
inimica sit animæ, & omnium
rum fecunda parens, fac, ut natus
inveniaris acediosus, aut nugis &
bulis vacans, & tempus inutiliter
sumens, ne sis religioni, & Eccl[esi]e
tuæ inutilis fungus, & solum fructus

ac redditus pingves consumere natus.
Alias venio tibi cito, & movebo candelabrum
tuum de loco suo: portionemque tuam
cum hypocritis in pœnæ aternitate con-
stituam; nisi pœnitentiam seriam ege-
ris, & maturam.

Apoc. loci
cit.

CONSIDERATIO I. PO-
MERIDIANA.

De Fervore Veterum SS. PP. &

Religiosorum.

Intuere Sanctorum Patrum vivida exem-
pla, in quibus vera perfectio resulsit, &
religio: O quantus fervor omnium Religio-
forum in principio suæ sanctæ institutionis fu-
it! ô quanta devotio orationis! quanta emu-
latio virtutis! quàm magna disciplina viguit!
quanta reverentia; & obedientia sub regula
Magistri effloruit! Testantur adhuc vesti-
gia derelicta; quod verè viri sancti, & per-
fecti fuerunt. Vinam etiam in te penitus non
dormitet profectus virtutum, qui multa se-
pius exempla vidisti devotorum.

Genf. l. 2.
c. 18.
n. 1.
n. 3.
n. 6.

CONSID. II.

De magno defectu à no- vitio
fervore.

Fervor, & profectus noster quotidie de-
beret crescere; sed modò è contrario sen-
timus

Ex eod. l.
c. 11.
n. 3.

Qz

timus, ut meliores, & puriores in in-
 versionis nos fuisse inveniamus, quam
 Ib. c. 18. 5. multos annos professionis. O tepor, & im-
 gentia statûs nostri, quòd tam citò decli-
 mus à pristino fervore! Quid fiet de nobis
 hic in fine, qui tepescimus tam mane?
 n. 6. opus esset, quòd adhuc iterum institueretur
 tanquam boni Novitiij ad mores optimos

C O N S I D. III.

Ib. c. 22. 7. De Bonis propositis, & spiritu
 voris, assidue renovandis.

L. 1. c. 11. 2. Ideo frigidi, & tepidi remanemus,
 ad quotidianum profectum non accendimus.
 Secundum propositum nostrum, cursum
 Ib. c. 19. 2. profectûs nostri: & multa diligentia
 bene proficere volenti. Quòd si fortiter
 ponens sepe deficit, quid ille, qui rari-
 minùs fixè aliquid proponit. Igitur
 renovare debemus propositum, &
 fervorem nos excitare.

FINIS VIÆ PURGATIVÆ

